

Elektrobit

Vuosikertomus **2012**

LIIKEVAIHTO, JATKUVAT TOIMINNOT

185,4 MEUR 25,3%

LIIKETULOS, JATKUVAT TOIMINNOT

2,5 MEUR

LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ,
JATKUVAT TOIMINNOT

6,5

HENKILÖSTÖ

1870

KESKI-ikä

37 VUOTTA

Sisältö

EB vuonna 2012	4
Taloudellinen kehitys vuonna 2012	4
Tärkeimmät tapahtumat 2012	6
Saatavien perintä TerreStarilta	6
Tarkoitus ja visio	7
Strategiset linjaukset	7
Konsernin laaja tuloslaskelma	8
Toimitusjohtajan katsaus	9
Liiketoimintasegmentit ja markkinanäkymät	10
Automotive-liiketoimintasegmentti	10
Wireless-liiketoimintasegmentti	14
Henkilöstö	16
Yleistä	16
Ydinsaaminen	16
Automotive-liiketoimintasegmentti	16
Wireless-liiketoimintasegmentti	17
Osakkeenomistajat	18
Osakkeet ja osakkeenomistajat	18
Tietoa osakkeenomistajille	19
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1.-31.12.2012	20
Johdanto	20
Hallitus ja hallituksen asettamien valiokuntien kokoonpano ja toiminta	22
Toimitusjohtaja	25
Yhtiön muu johto	25
Taloudellisen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet	30
Hallituksen toimintakertomus 2012	34
Tilinpäätös 2012	51
Tilintarkastuskertomus	116

EB vuonna 2012

Taloudellinen kehitys vuonna 2012

EB:n vuoden 2012 luvut on jaettu IFRS5-standardin mukaisesti jatkuviin ja lopetettuihin toimintoihin. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä katsauskauden jälkeen 31.1.2013 myyty Wireless-liiketoimintasegmentin Test Tools -tuote-liiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona. Lisätietoa Test Tools -tuoteliiketoiminnan myynnistä on kappaleessa Liiketoimintasegmentit ja markkinanäkymät, sivulla 14.

Vuoden 2012 luvut sisältävät seuraavat yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät:

- TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien perintään liittyviä kertaluonteisia kuluja 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2012 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelyissä saadun 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen sovintosuorituksen johdosta noin 1,2 miljoonan euron kertaluonteisen tulon ja noin 10,8 miljoonan euron positiivisen kassavirtavaikutuksen kolmannella vuosineljänneksellä.
- Yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät, jotka kirjattiin EB:n tytäryhtiön Elektrobit Inc.:in erään yhdysvaltalaisen asiakkaan taloudellisten vaikeuksien vuoksi vuoden 2012 neljännellä vuosineljänneksellä.

EB:n tammi-joulukuun 2012 liikevaihto jatkuvista toiminnoista kasvoi vahvasti, 25,3 prosenttia, 185,4 miljoonaan euroon (148,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevoitto jatkuvista toiminnoista, sisältäen yllä mainitut yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät, oli 2,5 miljoonaa euroa (liiketappio -5,5 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonan euron TerreStar-yhtiöiden saatavien perintään liittyvät kertaluonteiset kuluerät, vuonna 2011). Liikevoitto jatkuvista toiminnoista ilman yllä mainittuja kertaluonteisia eräiä oli 6,5 miljoonaa euroa (liiketappio -4,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi vuoden 2012 tammi-joulukuussa 24,3 prosenttia, 122,1 miljoonaan euroon (98,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevaihto kasvoi viihde- ja viestintäratkaisuissa, auton sisäisissä ohjelmistoissa ja ajamista auttavissa sovelluksissa eli kaikilla keskeisillä toiminta-alueilla. Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevoitto parani selvästi edellisvuodesta, mutta jäi tavoiteltua alemmaksi joidenkin hankkeiden ennakoitua suurempien kulujen takia.

Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto jatkuvista toiminnoista kasvoi 27,7 prosenttia vuoden 2012 tammi-joulukuussa 63,5 miljoonaan euroon (49,8 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevaihto kasvoi puolustus-, turvallisuus- ja muilla viranomaismarkkinoilla sekä tietoliikenneverkkolaitteiden ja muiden langatonta teknologiaa hyödyntävien tuotteiden kehityspalveluiden markkinoilla. Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio jatkuvista toiminnoista tammi-joulukuussa 2012 oli -2,2 miljoonaa euroa sisältäen yllä mainitut yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät (-6,2 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonan euron TerreStar-yhtiöiden saatavien perintään liittyvät kertaluonteiset kuluerät, vuonna 2011). Wireless-liiketoimintasegmentin liikevoitto jatkuvista toiminnoista ilman yllä mainittuja kertaluonteisia eräiä oli 1,8 miljoonaa euroa (liiketappio -5,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

Käyttökate jatkuvista toiminnoista oli 9,8 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Automotive-liiketoimintasegmentin käyttökate oli 9,0 miljoonaa euroa (6,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011) ja Wireless-liiketoimintasegmentin käyttökate jatkuvista toiminnoista oli 0,7 miljoonaa euroa (-3,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

Liiketoiminnan kassavirta oli 8,1 miljoonaa euroa (5,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011), sisältäen TerreStar Corporationin saneerausmenettelystä vuoden 2012 kolmannella vuosineljänneksellä saadun sovintosuorituksen,

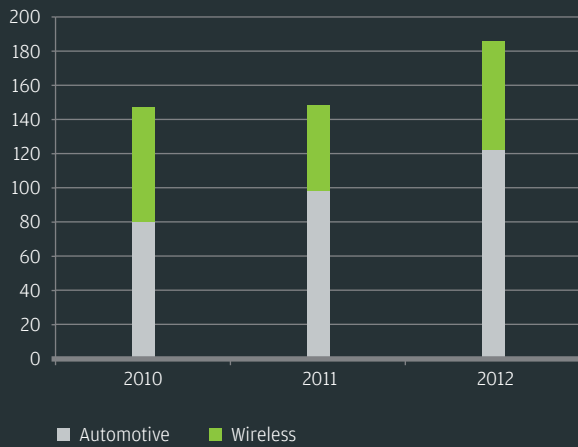
positiivisen, noin 10,8 miljoonan euron kassavirtavaikutuksen. Nettokassavirta oli 5,5 miljoonaa euroa (-10,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Kassavirrat sisältävät sekä jatkuvat että lopetettut toiminnot.

Kassavarat katsauskauden lopussa olivat 15,5 miljoonaa euroa (10,0 miljoonaa euroa, 31.12.2011). Kassavaroja kasvattivat ennen kaikkea TerreStar Corporationilta saatu 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräinen sovintosuoritus sekä katsauskauden aikana nostetut luotot. EB:llä on Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä sitovat yhteensä 20 miljoonan euron luotto- ja rahoituslimiittisopimukset, jotka ovat voimassa 30.6.2014 saakka. Katsauskauden päättyessä näistä limiiteistä oli käytössä 11,3 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 54,7 prosenttia (62,8 prosenttia, vuonna 2011).

Vuoden 2012 tutkimus- ja kehitysinvestoinnit jatkuvista toiminnoista olivat 22,2 miljoonaa euroa (22,1 miljoonaa euroa, vuonna 2011) vastaten 12,0 prosenttia liikevaihdosta (15,0 prosenttia, vuonna 2011). Automotive-liiketoimintasegmentin osuus tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista oli 18,1 miljoonaa euroa (18,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011) ja Wireless-liiketoimintasegmentin jatkuvien toimintojen osuus 4,1 miljoonaa euroa (4,1 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Tutkimus- ja kehitysinvestoinnit lopetettuihin toimintoihin olivat 2,6 miljoonaa euroa. Katsauskauden tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista 2,9 miljoonaa euroa aktivoitiin taseeseen (6,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Poistot aktivoituista tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista katsauskaudella olivat 0,9 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Aktivoitujen tuotekehitysmenojen määrä taseessa joulukuun päättyessä oli 13,5 miljoonaa euroa. Merkittävä osa aktivoituista tuotekehityskuluista liittyy Automotive-liiketoimintasegmentin asiakassopimuksiin, joiden odotetaan kerryttävän autojen toimitusmääriin sidottuja lisenssituloja tulevina vuosina.

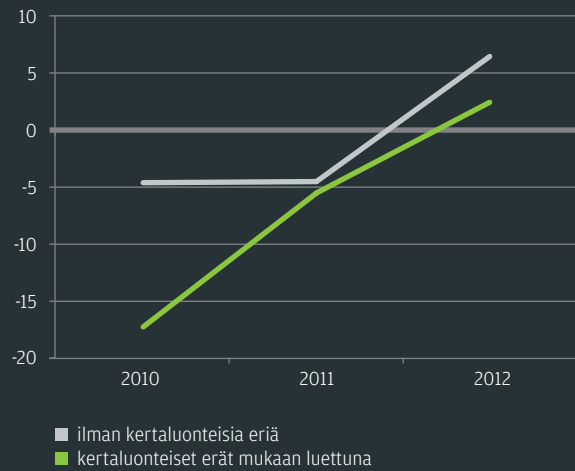
Liikevaihto 2010-2012 (MEUR)

Jatkuvat toiminnot

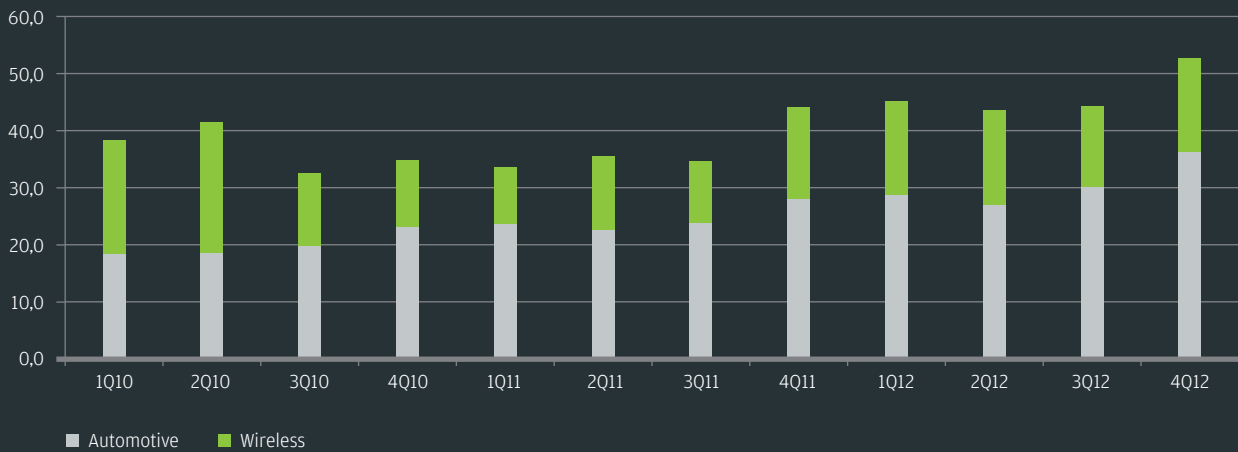
Liiketulos 2010-2012 (MEUR)

Jatkuvat toiminnot

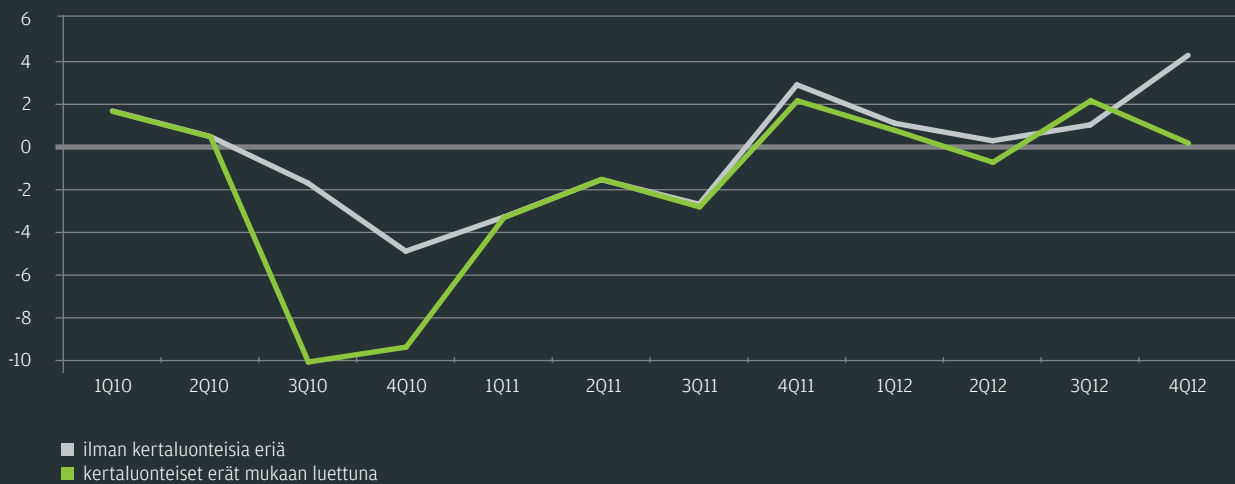
Liikevaihto vuosineljänneksittäin 2010-2012 (MEUR)

Jatkuvat toiminnot

Liiketulos vuosineljänneksittäin 2010-2012 (MEUR)

Jatkuvat toiminnot

Tärkeimmät tapahtumat 2012

26.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti edellisen tilikauden tilinpäätöksen, myönsi vastuuvapauden yhtiön johdolle, päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei osinkoa makseta, valitsi hallituksen jäsenet omistajien tekemän ehdotuksen mukaisesti ja tilintarkastajan sekä heidän palkkionsa. Hallitus valtuutettiin päättämään omien osakkeiden hankkimisesta, osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

11.5.2012 EB kertoi allekirjoittaneensa Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa sitovat luottolimiittisopimukset, joiden mukaan 30.6.2012 päättyvää 10 miljoonan euron luottolimiittisopimusta jatkettiin, ja lisäksi solmittiin uusi 10 miljoonan euron määräinen rahoituslimiittisopimus. Nämä yleisiin rahoitustarpeisiin tarkoitetut sopimukset ovat voimassa 30.6.2014 saakka.

21.6.2012 EB alensi ensimmäisen vuosipuoliskon ja täsmensi koko vuoden 2012 liiketulosta koskevaa ohjaustaan tarkentuneiden näkymien pohjalta niin, että EB odotti vuoden 2012 toisen vuosineljänneksen liiketuloksen jäävän alle vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen tason (0,9 miljoonaa euroa, 1Q 2012), ja että EB odotti vuoden 2012 ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihdon kasvavan selvästi edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta (76,1 miljoonaa euroa, 1H 2011) ja liiketuloksen olevan lähellä nollatasoa (liiketappio -4,4 miljoonaa euroa, 1H 2011). EB ilmoitti, että alentuneen ensimmäisen vuosipuoliskon liiketulosennusteen takia myös koko vuoden 2012 liiketulosennuste on alentunut, mutta EB odottaa edelleen vuonna 2012 liikevaihdon ja tuloksen kasvavan selvästi edellisvuodesta (liikevaihto 162,2 miljoonaa euroa, liiketappio -4,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Syynä tulosnäköymän muutokseen oli se, että yhtiö kirjasi 0,8 miljoonan euron suuruisen varauksen TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien perintään liittyvien ennakoitujen kulujen takia, ja lisäksi oli käynyt ilmeiseksi, että sekä Automotive- että Wireless-liiketoimintasegmentit jäävät jonkin verran liikevoittotavoitteistaan toisella vuosineljänneksellä, lähinnä ennakoitua suurempien projektikustannusten takia. Liikevaihdon osalta näkymät eivät muuttuneet.

2.8.2012 Elektrobit Oyj:n tytäryhtiö Elektrobit Inc. ja TerreStar Corporation ja eräävät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista solmivat erinäisiä osapuolten välisiä riitaisuuksia koskevan ehdollisen sovintosopimuksen TerreStar Corporationin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaisessa saneerausmenettelyssä. Yhdysvaltain saneerausmenettelyä käsittelevä tuomioistuin hyväksyi sovintosopimuksen 24.8.2012. Elektrobit Inc. vastaanotti 28.8.2012 sovintosopimuksen perusteella TerreStar Corporationilta lopullisena riitaisuuksien ratkaisuna käteisenä 13,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (10,8 miljoonaa euroa). Sovinto ei koske TerreStar Networksin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista edelleen vireillä olevaa purkamismenettelyä, eikä sisällä tästä menettelystä mahdollisesti saatavaa jako-osuutta. TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä saadulla sovintosuorituksella oli EB:lle positiivinen, noin 1,6 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (1,2 miljoonaa euroa) määräinen kertaluonteinen tulosvaikutus ja 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (10,8 miljoonaa euroa) määräinen positiivinen kassavirtavaikutus vuoden 2012 kolmannen vuosineljänneksen aikana.

26.10.2012 EB ilmoitti, että Elektrobit Oyj:n tytäryhtiö Elektrobit Automotive GmbH ja AUDI AG:n tytäryhtiö Audi Electronics Venture GmbH (AEV) laajentavat yhteisyrityksensä e.solutions GmbH:n liiketoimintaa viihde- ja viestintäohjelmistoista kattamaan myös järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmäintegraatiopalveluja AUDI AG:n sekä muiden Volkswagen-konsernin yhtiöiden tuleviin viihde- ja viestintäratkaisuihin. Rakentaakseen vaadittavan tuotekehityksen osaamistason ja kapasiteetin yhteisyritys ilmoitti perustavansa uuden toimipisteen Ulmiin Saksaan. Vuoden 2013 loppuun mennessä e.solutions suunnittelee palkkaavansa noin 100 tuotekehitysinsinööriä Ulmiin hyödyntääkseen alueen järjestelmäintegraatio- ja ohjelmistosuunnitteluosaamista. EB ilmoitti, että yhteisyrityksen laajennuksella ei ole merkittävää vaikutusta EB:n liikevaihtoon, tulokseen tai taseeseen vuonna 2012 ja 2013, eikä EB:n vuoden 2012 näkymään.

Saatavien perintä TerreStarilta

EB:n asiakas TerreStar Networks sekä tietyt muut siihen sidoksissa olevat yhtiöt hakivat lokakuussa 2010 ja sen emoyhtiö TerreStar Corporation helmikuussa 2011 taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista vapaaehtoista saneerausmenettelyä. EB on esittänyt kumpaakin TerreStar-yhtiötä kohtaan näiden saneerausmenettelyissä yhteensä noin 27,9 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräisen vaateen, joka koskee myyntisaamia sekä osapuolten väliseen liiketoiminnan alasajoon liittyviä kuluja.

2.8.2012 Elektrobit Oyj:n tytäryhtiö Elektrobit Inc. ja TerreStar Corporation ja eräävät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista solmivat erinäisiä osapuolten välisiä riitaisuuksia koskevan ehdollisen sovintosopimuksen TerreStar Corporationin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaisessa saneerausmenettelyssä. Yhdysvaltain saneerausmenettelyä käsittelevä tuomioistuin hyväksyi sovintosopimuksen 24.8.2012. EB vastaanotti 28.8.2012 sovintosopimuksen perusteella TerreStar Corporationilta lopullisena riitaisuuksien ratkaisuna käteisenä 13,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (10,8 miljoonaa euroa).

Sovinto ei koske TerreStar Networksin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista edelleen vireillä olevaa purkamismenettelyä, eikä sisällä tästä menettelystä mahdollisesti saatavaa jako-osuutta.

TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä saadulla sovintosuorituksella oli EB:lle positiivinen noin 1,6 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (1,2 miljoonaa euroa) määräinen kertaluonteinen tulosvaikutus ja 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (10,8 miljoonaa euroa) määräinen positiivinen kassavirtavaikutus vuoden 2012 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Saataviin liittyvän epävarmuuden vuoksi EB kirjasi myyntisaatavista noin 8,3 miljoonan euron määräisen arvonalentumisen vuoden 2010 toisella puoliskolla.

Lisätietoja TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien kotiuttamiseen ja muihin seikkoihin liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä esitetään hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 43-44.

Konsernin laaja tuloslaskelma (MEUR)

JATKUVAT TOIMINNOT	2012	2011
LIIVEVAIHTO	185,4	148,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2,3	2,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-0,2	0,0
Valmistus omaan käyttöön	0,6	0,4
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-7,4	-6,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-105,5	-92,7
Poistot	-7,3	-8,5
Liiketoiminnan muut kulut	-65,4	-48,4
LIIVEVOITTO	2,5	-5,5
Rahoituskulut (netto)	-0,5	-0,4
TULOS ENNEN VEROJA	2,0	-5,9
Tuloverot	0,1	-0,6
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	2,1	-6,5
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	1,2	1,5
TILIKAUDEN TULOS	3,3	-5,1
Muut laajan tuloksen erät:		
Ulkomaisiin yksikköihin liittyvät muuntoerot	0,2	-0,2
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	3,5	-5,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	2,3	-5,3
Määräysvallattomille omistajille	1,0	0,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	2,5	-5,5
Määräysvallattomille omistajille	1,0	0,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:		
Tulos/osake jatkuvista toiminnoista, EUR		
Laimentamaton	0,01	-0,05
Laimennettu	0,01	-0,05
Tulos/osake lopetetuista toiminnoista, EUR		
Laimentamaton	0,01	0,01
Laimennettu	0,01	0,01
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista, EUR		
Laimentamaton	0,02	-0,04
Laimennettu	0,02	-0,04
Nettovelkaantumisaste, %	4,1	-1,4
Omavaraisuusaste, %	54,7	62,8

Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2012 EB:n jatkuvien toimintojen liikevaihto kasvoi vahvasti, noin 25 prosenttia, molempien liiketoimintasegmenttien ansiosta. Automotive-liiketoimintasegmentti jatkoi jo useita vuosia jatkunutta voimakasta kasvuaan autoteollisuuden ohjelmistotuotteilla ja ohjelmistojen kehityspalveluilla viihde- ja viestintäjärjestelmien (infotainment), ajamista auttavien ohjelmistovälineiden (driver assistance) ja autojen elektronisten ohjausyksiköiden (ECU) ohjelmistomarkkinoilla. Erityisen ilahduttavaa oli Wireless-liiketoimintasegmentin kääntyminen kasvuun, joka syntyi puolustus-, turvallisuus- ja muiden viranomaisten markkinoilla sekä tietoliikenneverkkolaitteiden ja muiden langatonta teknologiaa hyödyntävien tuotteiden kehityspalveluiden markkinoilla.

Vahvan liikevaihdon kasvun myötä EB:n liiketulos vuonna 2012 parani selvästi edellisvuodesta ja oli 2,5 miljoonaa euroa voitollinen. Liiketulos jäi tavoittelemaamme alemmaksi kertaerien ja myös joidenkin projektien ennakoitua suurempien kulujen takia. Liiketulos ilman kertaeriä oli 6,5 miljoonaa euroa.

Automotive-liiketoimintasegmentissä jatkoimme merkittäviä tuotekehityspanostuksia ohjelmistotuotteisiimme ja julkistimme useita päivityksiä tuotteisiimme sekä navigaatio-ohjelmistomme saatavuuden uusissa AUDI A3 ja

VW Golf VII -automalleissa. Osa tuotekehityspanostuksista suuntautui asiakaskohtaisiin tuotteisiin, joista odotetaan autojen valmistusmääriin sidottuja lisenssituloja seuraavien vuosien aikana. Yhteisesti AUDI:n kanssa omistamamme e.solutions GmbH edistyi tavoitteidensa mukaisesti uuden viihde- ja viestintäjärjestelmäohjelmiston kehittämisessä ja EB ilmoitti lokakuussa, että e.solutions GmbH:n liiketoimintaa on päätetty laajentaa viihde- ja viestintäohjelmistoista kattamaan myös järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmäintegraatiopalveluja. Yhteisyrityksen kasvunäkymä vuodelle 2013 on hyvä.

EB jatkoi tuotekehitysinvestointeja Wireless-liiketoimintasegmentin jatkuvissa toiminnoissa puolustus- ja muille viranomaismarkkinoille suunnattuihin tuotteisiin ja tuotealustoihin. Neljännen vuosineljänneksen aikana EB toimiti Suomen Puolustusvoimille taktiseen tiedonsiirtoon tarkoitettua Tactical Wireless IP Network -järjestelmän ensimmäiset tuotteet.

Elokuun aikana tehty sovintosopimus TerreStar Corporationin kanssa ja sen perusteella saamamme noin 10,8 miljoonan euron määräinen maksu päätti yli 1,5 vuotta jatkuneen saataviemme perintäprossin tämän yhtiön saneerausmenettelyssä Yhdysvalloissa. TerreStar Networksin purkamismenettely on edelleen kesken.

Tammikuun 2013 lopussa EB myi Test Tools -tuoteliiketoimintansa 31,0 miljoonalla eurolla. Tämä kauppa tuo merkittävän kertaluonteisen tulosvaikutuksen ja kassavarojen kasvun ja siten vahvistaa EB:n taloudellista asemaa. Kaupan jälkeen Wireless-liiketoimintasegmenttimme on entistä keskittyneempi liiketoiminta-alueisiin, jotka tarjoavat EB:lle pitkäaikaisia kasvumahdollisuuksia. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä myyty Test Tools -tuoteliiketoiminta raportoidaan IFRS5-standardin mukaisesti lopetettuna toimintona.

Katsauskauden päättyessä EB:n omavaraisuusaste oli 54,7 prosenttia. Kassavarat olivat 15,5 miljoonaa euroa ja korolliset velat, mukaan lukien rahoitusleasingvelat, olivat 18,3 miljoonaa euroa. Yhteensä 20 miljoonan euron luotto- ja rahoitusliimitisopimuksista oli käytössä 11,3 miljoonaa euroa vuoden lopussa.

Henkilöstömme määrä kasvoi 263 henkilöllä, josta Automotive-liiketoimintasegmentissä 235 henkilöllä ja Wireless-liiketoimintasegmentissä 29 henkilöllä. Pääosa henkilöstömäärän kasvusta tapahtui Saksassa.

EB:n tuotteiden ja tuotekehityspalveluiden kysynnän ennakoimme säilyvän hyvänä vuonna 2013 ja tavoitteenamme on liikevoiton kasvattaminen vuositasolla edellisvuodesta. Kiitän henkilöstöämme, asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä ja arvokkaista saavutuksista vuonna 2012.

Jukka Harju
toimitusjohtaja

Liiketoimintasegmentit ja markkinanäkymät

EB:n liiketoiminta jakautuu kahteen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless.

Automotive-liiketoimintasegmentti

Automotive-liiketoimintasegmentti vuonna 2012

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektroniikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu auton sisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuksista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja.

EB:llä ja AUDI:n tytäryrityksellä Audi Electronics Venture GmbH:lla (AEV) on yhteisyritys e.solutions GmbH, joka kehittää viihde- ja viestintäjärjestelmien ohjelmistoja ja tuottaa järjestelmäsuunnittelu- ja järjestelmäintegraatiopalveluita Volkswagen-konsernin automalleihin. EB omistaa yhtiöstä 51 % ja AEV 49 %.

Vuoden 2012 aikana autonvalmistajat jatkoivat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin, ja EB:n ohjelmistotuotteiden ja ohjelmistojen kehityspalveluiden kysyntä oli hyvällä tasolla. EB jatkoi myös merkittäviä tuotekehityspanostuksia samalla tasolla kuin edellisvuonna.

Vuoden 2012 alussa EB aloitti yhteistyön INRIXin kanssa monipuolisen ja räätälöitävän navigointiohjelmistoalustan kehittämiseksi autonvalmistajille ja kuluttajamarkkinoille. INRIXin reaaliaikaisten liikennetietojen avulla EB street director -navigointiohjelmisto mahdollistaa innovatiivisten, kolmiulotteisten karttojen käytön ja nopeusvaroitusten, nopeusrajoitusten ja ruuhkatietojen saannin.

EB julkaisi kaksi uutta versiota autojen käyttöliittymien kehitysalustasta EB GUIDEsta. EB GUIDE 5.3 on yksi maailman monipuolisimmista ja tehokkaimmista kehitystyökaluista, jolla

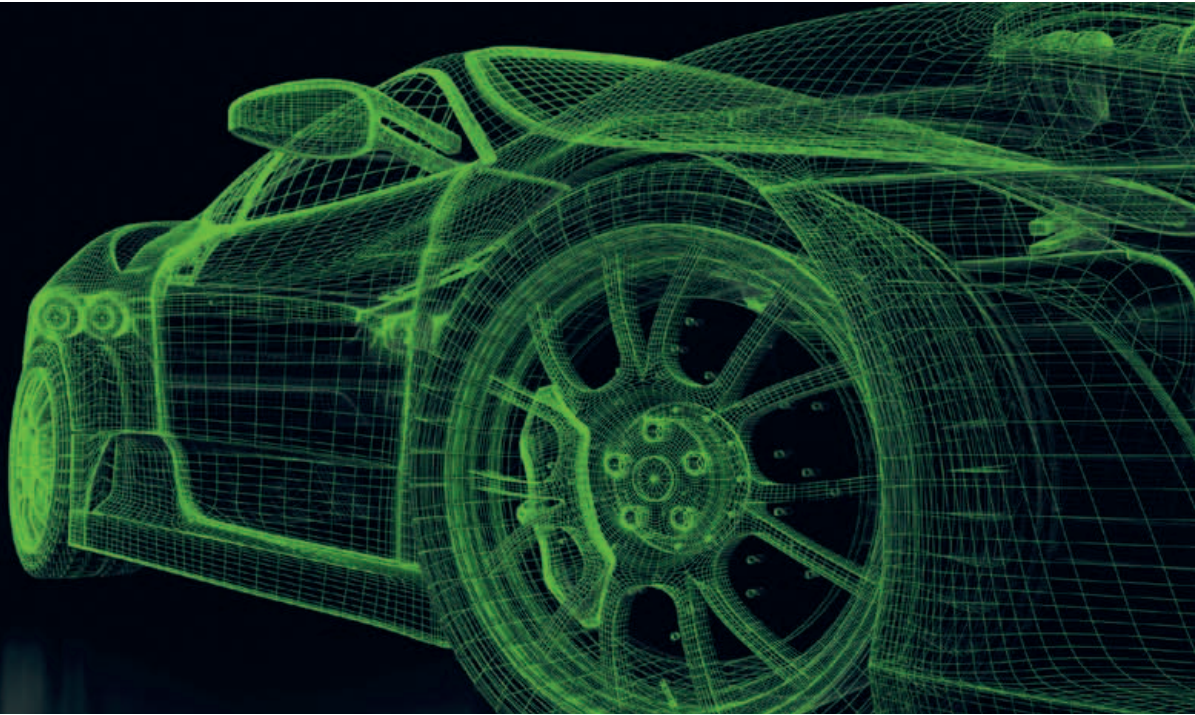
voi luoda sovelluksia, mediaratkaisuja ja edistyksellistä grafiikkaa autoalan laitteisiin. Sen monikosketustoimintojen ja entistä sujuvampien vektorigrafiikkaesitysten ansiosta kuljettajat saavat autoonsa saman monipuolisen käyttäjäkokemuksen, johon he ovat tottuneet matkapuhelimissaan ja tablet-tietokoneissaan. Toinen versio, EB GUIDE 5.4, julkaistiin vuoden neljännellä neljänneksellä. Sen järjestelmään sisältyy puheentunnistus sekä monikosketus- ja eleohjaus. Lisäksi siinä on esittelyversio teknologias- ta www-pohjaisten sovellusten, kuten HTML5:n, integroimista varten.

Syksyllä AUDI julkisti käyttävänsä e.solutions GmbH:n viihde- ja viestintäjärjestelmää uuden A3-mallin high-end viihde- ja viestintäjärjestelmässä. Tuotteeseen sisältyy myös EB street director -navigointiohjelmisto ja EB GUIDE STF -järjestelmän puheenohjausteknologiaa. e.solutions GmbH:n teknologiaan perustuva järjestelmä sisältää mm. 3D näkymät, yksityiskohdalliset Google Earth ja Google Street View -näkymät, ja siinä on yhdistettynä online-palveluita kuten Facebook ja Twitter. Uusi Golf VII esiteltiin syyskuussa 2012 ja siinä on EB:n kehittämät viihde- ja viestintäjärjestelmän perustason navigointi- ja käytettävyyssominaisuudet.

Autojen elektronisten ohjauslaitteiden (Electronic Control Units, ECU) puolella EB toi markkinoille AUTOSAR 4.0 ja 3.2 -yhteensopivat perusohjelmistot ja työkalut johtavien autonvalmistajien vaatimusten mukaisesti. Tuotevalikoimaa laajennettiin myös ohjelmistomodulleilla, jotka tukevat ECU-kehitystyötä ISO 26262 -turvallisuusstandardin mukaisesti.

Ajamista auttaviin sovelluksiin EB lanseerasi uusia versiota kehitystyökalustaan ja aloitti tuotekehityspalvelun tarjoamisen eräälle johtavalle autonvalmistajalle (OEM).

Vuoden 2012 aikana EB laajensi toimintaansa Kiinan kansantasavallassa perustamalla Shanghaihin rekisteröidyn EB Automotive Software (Shanghai) Ltd. -yrityksen. Auto-ohjelmistojen ja palveluiden kysyntä Kiinassa on kasvanut nopeasti ja Kiina on yksi EB:n avainmarkkinoista. Kiina tuottaa arviolta 18 miljonnaa autoa vuodessa (JD Power: Ajoneuvojen

tuotantomäärät, 4Q 2012). Uusi yksikkö parantaa EB:n mahdollisuuksia palvella laajenevaa autoteollisuuden asiakaskuntaansa Kiinassa ja sen naapurimaissa.

e.solutions GmbH edistyi tavoitteiden mukaisesti uuden viihde- ja viestintäjärjestelmäohjelmiston kehittämisessä. Lokakuussa e.solutions GmbH:n liiketoimintaa päätettiin laajentaa viihde ja viestintäohjelmistoista kattamaan myös järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmäintegraatiopalveluja AUDI AG:n sekä muiden Volkswagen-konsernin yhtiöiden tuleviin viihde- ja viestintäratkaisuihin. Rakentaakseen vaadittavan tuotekehityksen osaamistason ja kapasiteetin yhteisyritys perusti uuden toimipisteen Ulmiin Saksaan ja aikoo palkata vuoden 2013 loppuun mennessä noin 100 tuotekehitysinsinööriä hyödyntäen Ulmin alueen järjestelmäintegraatio- ja ohjelmistosuunnitteluosamista. Vuoden 2012 lopussa yhteisyrityksellä oli yli 200 työntekijää ja sen päätoimipaikka on Ingolstadtissa Saksassa. EB myös toimittaa yhteisyritykselle tuotteita ja tuotekehityspalveluita.

Automotive-liiketoimintasegmentti numeroina

Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto jatkoi vahvaa kasvuaan vuonna 2012 kasvaneen 24,3 prosenttia 122,1 miljoonaan euroon (98,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevaihto kasvoi viihde- ja viestintäratkaisuihin, auton sisäisissä ohjelmistoissa ja ajamista auttavissa sovelluksissa eli kaikilla keskeisillä toiminta-alueilla. Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevoitto parani selvästi edellisvuodesta, mutta jäi tavoiteltua alemmaksi joidenkin hankkeiden ennakoitua suurempien kulujen takia.

Automotive-liiketoimintasegmentin tuotteet ja palvelut

EB tarjoaa asiakaskohtaisia tuotteita ja palveluita autonvalmistajille sekä autoteollisuuden toimittajille auttaen heitä säästämään kustannuksia ja tuomaan markkinoille uusia tuoteominaisuuksia. EB:n tuotteita ja palveluita Automotive-liiketoimintasegmentissä ovat:

- **EB GUIDE** - innovatiivinen ja joustava käyttöliittymän (Human Machine Interface, HMI) kehitysalusta ja puheenohjaustuotealusta;
- **EB street director** - monipuolinen ja helppokäyttöinen räätälöitävä navigointiohjelmistoalusta;
- **EB Assist ADTF** - laaja ohjelmistokehitystyökalupaketti ajamista helpottaviin (Driver Assistance) ratkaisuihin;
- **EB tresos** - AUTOSAR-ohjelmistokomponentteja saumattomasti yhdistävä tuoteisto autojen elektronisiin ohjausyksiköihin ja niiden suunnittelutyökaluihin;
- **Suunnittelupalvelut** - viihde- ja viestintäjärjestelmien, ajamista auttavien ohjelmistosovellusten sekä autojen elektronisten ohjausyksiköiden kokonaisvaltaista ohjelmistokehityspalvelua autoteollisuudelle.

Automotive-liiketoimintasegmentin tiedotteet vuonna 2012

- **Joulukuussa** EB kertoi kehittäneensä uuden Volkswagen Golf VII -mallin viihde- ja viestintäjärjestelmän perustason navigointi- ja käytettävyyssominaisuudet. Viihde- ja viestintäjärjestelmän pääyksikkö, sen laitteisto ja ohjelmisto ovat Panasonic Automotive Systemsin kehittämiä ja EB on toimittanut siihen navigaatio- ja puheenohjausohjelmistot sekä käyttöliittymätyökaluja.
- **Lokakuussa** EB ja AUDI AG:n tytäryhtiö Audi Electronics Venture GmbH (AEV) kertoivat laajentavansa yhteisyrityksensä e.solutions GmbH:n liiketoimintaa kattamaan järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmä-integraatiopalveluja AUDI AG:n sekä muiden Volkswagen-konsernin yhtiöiden tuleviin viihde- ja viestintäratkaisuihin. EB kertoi myös, että rakentaakseen vaadittavan tuotekehityksen osaamistason ja kapasiteetin, yhteisyritys aikoo perustaa uuden toimipisteen Ulmiin Saksaan ja aikoo palkata noin 100 tuotekehityssinööriä Ulmiin vuoden 2013 loppuun mennessä.
- **Lokakuussa** EB julkaisi uuden version autojen käyttöliittymien kehitykseen tarkoitettua ratkaisusta, EB GUIDE 5.4. Tähän uuteen versioon sisältyy puheentunnistus sekä monikosketus- ja eleohjaus, ja lisäksi esittelyversio teknologiasta www-pohjaisten sovellusten, kuten HTML5:n, integroimista varten.
- **Kesäkuussa** EB julkaisi uuden version autojen käyttöliittymien kehitystyökaluista, EB GUIDE 5.3, joka sisältää ohjelmiston uudet monikosketusominaisuudet ja suorituskykyparannukset.
- **Maaliskuussa** EB kertoi laajentavansa toimintaansa Kiinan kansantasavallassa perustamalla Shanghaihin rekisteröidyn EB Automotive Software (Shanghai) Ltd. -yrityksen.
- **Tammikuussa** EB ja INRIX esittelivät älykästä autojen navigointiohjelmistoteknologiaa Consumer Electronics Show -messuilla Yhdysvalloissa.

Automotive-markkinanäkymät

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoita kehittyvän myönteisesti vuositasona vuoden 2013 aikana Automotive-liiketoimintasegmentissä. Viime aikoina kansainvälisten automarkkinoiden epävarmuus on kasvanut erityisesti Euroopassa, jossa myytävien autojen määrän on vuositasona ennustettu laskevan vuoden 2013 aikana. Samanaikaisesti Yhdysvalloissa, Kiinassa ja muilla kehittyvillä markkinoilla myytävien autojen määrän ennustetaan kasvavan. Monet autonvalmistajat ovat kuitenkin menestyneet hyvin myös loppuvuoden 2012 aikana ja markkinamuutokset vaikuttavat eri tavoin eri autonvalmistajiin. Markkinoiden hidastuminen vaikuttaa vähentävästi myös autovalmistajien tuotekehitysinvestointeihin. Tästä huolimatta autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin, ja autoteollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoita jatkavan kasvua vuonna 2013, mutta hitaammalla tahdilla kuin aikaisempina vuosina.

Työmarkkinoilla kilpailu osaavista työntekijöistä on säilynyt kireänä etenkin Saksassa, mikä hieman hidastaa henkilöstömäärän ja palveluliiketoiminnan kasvattamista. Yhteisyrityksemme AUDIN kanssa e.solutions GmbH onnistui kasvattamaan henkilömääränsä merkittävästi vuoden 2012 loppupuolella lokakuussa julkistetun laajentumispäätöksen jälkeen, ja yhteisyrityksen kasvunäkymä vuodelle 2013 on hyvä.

Roland Berger -konsulttiyrityksen tutkimus arvioi, että elektroniikan osuus autojen kustannuksista kasvaa 23 prosentista vuonna 2010 33 prosenttiin vuonna 2020. Elektroniikan ja ohjelmistojen osuus autoissa on kasvanut jo useiden vuosien ajan. Niiden avulla on toteutettu merkittäviä innovaatioita kuten turvallisuusjärjestelmät, lukkiutumattomat jarrut, moottorin hallintayksiköt, ajamista helpottavat sovellukset ja viihde- ja viestintäjärjestelmät. Nämä ominaisuudet ovat olleet niin suosittuja, että ne ovat käytössä kaikkien hintaluokkien automalleissa. Kuluttajat ovat valmiita maksamaan teknologiasta, joka parantaa heidän ajokokemustaan.

Markkinakasvua on odotettavissa mm. ajamista auttavissa Driver Assistance -sovelluksissa ja autoon langattomasti verkottuneissa Connected Car -ratkaisuisa. Pilviyhteydet tarjoavat monia parannuksia navigointiin. EB tekee jo yhteistyötä INRIXin ja muiden liikennetietojen tarjoajien kanssa luodakseen reaaliaikaista liikennetietoa, tarjoten kuljettajille merkittävää navigointiapua päivittäin. AUDI Connect -paketti on yksi esimerkki kehittyneestä auton sisäisestä verkottuneesta palvelusta.

Autoelektroniikan entistä kehittyneemmät ja verkottuneemmat ominaisuudet sekä kasvava suorituskyky lisäävät sen monimutkaisuutta. Samanaikaisesti kuluttajat odottavat internetin ja langattomien laitteiden kaltaisia toimintoja ja käyttäjäkokemuksia myös autoihin. Nämä kehitystrendit ajavat teollisuutta elektroniikkalaitteiden ja niiden ohjelmistojen asteittaiseen erottamiseen toisistaan ohjelmistoarkkitehtuurin tasojen hallitsemiseksi sekä innovointiin ja käyttöönoton tehostamiseksi. Standardiohjelmistoratkaisujen käytön autoteollisuudessa odotetaan kasvavan. Se nopeuttaa innovointia, parantaa ohjelmistojen laatua ja kehittämisen tehokkuutta sekä helpottaa ohjelmistojen käyttöönottoa.

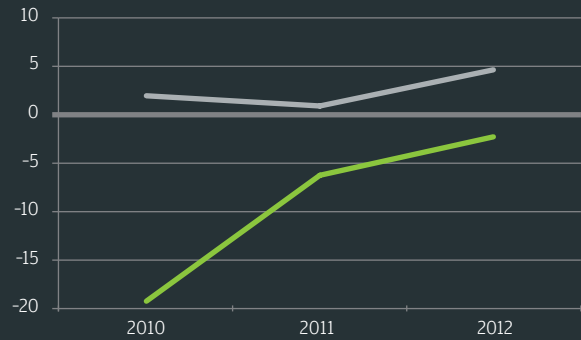
Perustavanlaatuinen autoteollisuuden muutos ja siitä seuraava auto-ohjelmistomarkkinan kasvu jatkuvat. Autoteollisuuden kustannuspainneiden odotetaan kiihdyttävän EB:n tarjoamien tuotteistettujen ja tehokkaiden ohjelmistoratkaisujen tarvetta. Auto-ohjelmistomarkkinan vuosikasvun vuoteen 2019 asti odotetaan ylittävän henkilöautojen tuotantomäärän vuosikasvun, jonka ennakoitaan olevan 5,5 % CAGR (LMC Automotiven vuoden 2012 neljännen neljänneksen ennuste).

EB:n autoteollisuudesta kertyvä liikevaihto syntyy tällä hetkellä pääasiallisesti uusiin automalleihin liittyvien ohjelmistojen ja ohjelmistoalustojen kehitystyöstä ja tuotekehitystä tukevien ohjelmistolisenssien myynnistä. Liikevaihdon riippuvuus autojen tuotantomäärästä on rajallinen. EB pyrkii kehittämään liiketoimintamalliaan enemmän ohjelmistotuotteisiin pohjautuvaksi, mikä vähitellen lisää liikevaihdon suoraa riippuvuutta autojen tuotantomäärästä lähivuosien aikana.

**Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin
2010-2012 (MEUR)**
Jatkuvat toiminnot

**Liiketulos liiketoimintasegmenteittäin
2010-2012 (MEUR)**
Jatkuvat toiminnot

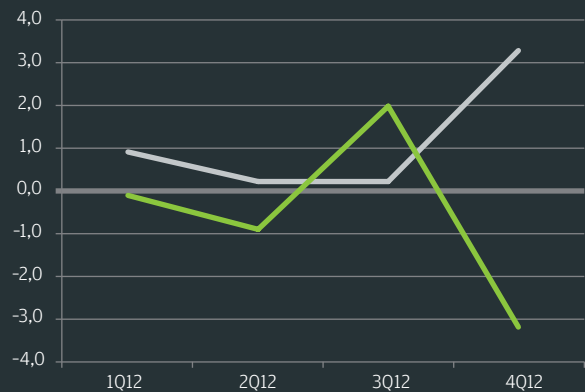

■ Automotive ■ Wireless

**Liiketoimintasegmenttien liikevaihto
vuosineljänneksittäin 2012 (MEUR)**
Jatkuvat toiminnot

**Liiketoimintasegmenteittäin liiketulos
vuosineljänneksittäin 2012 (MEUR)**
Jatkuvat toiminnot

■ Automotive ■ Wireless

EB Counter RCIED Platform,
EB Wideband COMINT Sensor ja
EB Tactical Wireless IP Network -tuotteet

Wireless- liiketoimintasegmentti

Wireless-liiketoimintasegmentti vuonna 2012

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotteita ja tuotealustoja puolustus-, turvallisuus- ja muille viranomaismarkkinoille ja teollisuuden käyttöön, sekä tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattoman tietoliikenteen markkinoille ja muille yrityksille, jotka tarvitsevat langatonta yhteyttä kuluttajille tai ammattikäyttöön tarkoitettuihin laitteisiinsa.

Vuoden 2012 aikana EB:n liikevaihto Wireless-liiketoimintasegmentissä kasvoi edellisestä vuodesta viranomaismarkkinoiden ja tietoliikenteen verkkolaitemarkkinoiden hyvän

kysynnän ansiosta. LTE-tekniikan kaupallistaminen loi kysyntää tuotekehityspalveluille verkkolaitemarkkinoilla. Kuluneen vuoden aikana nousi esiin tuotekehityspalveluiden kysyntä erilaisten laitteiden verkottamiseksi muiden laitteiden kanssa. Kysynnän kasvun myötä henkilömäärä Wireless-liiketoimintasegmentissä kasvoi 29 osajalla viime vuoden aikana.

EB aloitti teknologiayhteistyön Renesas Mobile Corporationin kanssa, lisensoiden Renesasilta monitaajuuspiirisarjan viranomaismarkkinoille suunnattua mobiililaitelaistaansa varten. EB toimitti Suomen puolustusvoimille EB Tough VoIP -tuotteita sekä ensimmäisen sarjan Tactical Wireless IP Network -viestintäjärjestelmästä.

Keväällä EB lakkautti Wireless-liiketoimintasegmentin Espoon toimipisteen ja keskitti toimintansa Suomessa suurempiin toimipisteisiin-

sä Oulussa, Kajaanissa ja Tampereella. Kaikille Espoon toimipisteen työntekijöille tarjottiin tehtäviä yhtiön muissa Suomen toimipisteissä. Toimipisteen lakkauttamisella tehostettiin toimintaa ja parannettiin kustannusrakennetta.

Tammikuussa 2013 Wireless-liiketoimintasegmentin eräs yhdysvaltalainen asiakas ajautui rahoitusvaikeuksiin. Asiakkaan maksukykyyn liittyvän merkittävän riskin vuoksi EB kirjasi arvonalentumisen kaikista asiakkaalta olevista myyntisaamisista, jätti tulouttamatta asiakkaalle jo tehtyä työtä ja kirjasi kuluvarauksen asiakashankkeeseen liittyvistä ostopoistumuksista. Tämän vuoksi neljännen vuosineljänneksen liiketulos heikkeni yhteensä noin 4 miljoonalla eurolla, minkä vuoksi yhtiö joutui alentamaan vuoden 2012 tulosoajastaan.

Test Tools -tuoteliiketoiminta myytiin tammikuussa 2013

28.1.2013 EB allekirjoitti sopimuksen, jonka mukaan se myi Wireless-liiketoimintasegmentin Test Tools -tuoteliiketoiminnan Anite plc:lle. Kauppa astui voimaan 31.1.2013. EB raportoi vuoden 2012 tuloksensa IFRS5-standardin mukaisesti jakaen liiketoimintansa jatkuviin ja lopetettuihin liiketoimintoihin. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä Wireless-liiketoimintasegmentin Test Tools -tuoteliiketoiminta raportoidaan lopetettuna liiketoimintana. EB:n raportimat liikevaihto- ja liiketulosluvut sisältävät ainoastaan jatkuvien toimintojen liikevaihdon ja liiketuloksen.

Test Tools -tuoteliiketoiminnan tuotteet olivat EB Prosim F32, F8 ja FS8 -radiokanavaemulaattorit sekä niihin liittyvät testauskäyttösovellukset. Niiden mark-

kina on luonteeltaan kapea kansainvälinen erikoistuotemarkkina, jossa Prosim-tuotteet olivat saavuttaneet vahvan aseman vuosien kuluessa. Test Tools -tuoteliiketoiminta EB:n ainoana testaustuotelinjana tarjosi EB:lle ainoastaan rajallisen pitkäaikaisen kasvumahdollisuuden.

Kauppa tarkoitti EB:lle tästä liiketoiminnasta saatavaa hyvää käteisvastiketta, merkittävää kertaluonteista tulosvaikutusta ja kassavarojen kasvua ja siten EB:n taloudellisen aseman vahvistumista. Tämän liiketoiminnan myynnin jälkeen Wireless-liiketoimintasegmentti on entistä keskittyneempi niihin liiketoiminta-alueisiin, jotka tarjoavat EB:lle suuremmat pitkäaikaiset kasvumahdollisuudet.

Prosim-tuoteperhe

Wireless-liiketoimintasegmentti numeroina, jatkuvat toiminnot

Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto jatkuvista toiminnoista vuonna 2012 kasvoi prosenttia 63,5 miljoonaa euroon (49,8 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Liikevaihto kasvoi turvallisuus-, puolustus- ja muilla viranomaismarkkinoilla sekä tietoliikenneverkkolaitteiden ja muiden langatonta teknologiaa hyödyntävien tuotteiden kehityspalveluiden markkinoilla.

Wireless-liiketoimintasegmentin liiketappio jatkuvista toiminnoista vuonna 2012 oli -2,2 miljoonaa euroa sisältäen yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät (-6,2 miljoonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonan euron TerreStar-yhtiöiden saatavien perintään liittyvät kertaluonteiset kuluerät, vuonna 2011). Wireless-liiketoimintasegmentin liikevoitto jatkuvista toiminnoista ilman kertaluonteisia eriä oli 1,8 miljoonaa euroa (liiketappio -5,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteet ja palvelut

Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteita ovat:

- **EB Tactical Wireless IP Network**
  - langaton IP-runkoverkko taktiseen tiedonsiirtoon;
- **EB Tough VoIP**
  - VoIP-puhelin taktiseen viestintään;
- **EB Wideband COMINT Sensor**
  - laajakaistainen COMINT-sensori viestitiedusteluun;
- **EB Counter RCIED Platform**
  - RCIED-häirintälähettimen tuotealusta elektroniseen sodankäyntiin;
- **EB Specialized Device Platform**
  - Android-pohjainen päätelaitealusta;
- **EB LTE Connectivity Module**
  - LTE-pohjainen laajakaista moduulialusta.

EB tarjoaa myös laajan valikoiman T&K-palveluita, kuten konsultaatiota, integrointia, laite- sekä ohjelmistokehitystä liittyen uusimpiin langattomiin teknologioihin sekä käyttösovelluksiin.

Wireless-liiketoimintasegmentin tiedotteet vuonna 2012

- **Joulukuussa** EB toimitti Suomen Puolustusvoimille ensimmäisen erän Tactical Wireless IP Network -järjestelmän tuotteita.
- **Lokakuussa** EB toimitti taktisia EB Tough VoIP -viestijärjestelmiä Suomen Puolustusvoimille.
- **Elokuussa** EB ja TerreStar Corporation ja eräät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista solmivat ehdollisen sovintosopimuksen, jonka tuomioistuin myöhemmin hyväksyi ja jonka perusteella EB sai 13,5 miljoonaa dollaria TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä.
- **Elokuussa** APCO-messuilla Yhdysvalloissa EB esitteli viranomais-LTE-toiminnallisuutta EB Specialized Device Platform -tuotealustalla, joka tarjoaa viranomaismarkkinoille näiden vaatimusten mukaan räätälöityjä LTE-mobiililaitteita.
- **Toukokuussa** Eurosatory 2012 -messuilla EB esitteli huipputeknologiaa edustavia taktisen viestinnän, elektronisen sodankäynnin, signaalitiedustelun ja MANET-verkkojen (Mobile ad-hoc Network) testauksen ratkaisuja.
- **Huhtikuussa** EB päivitti puolustustuotevalikoimaansa uusilla EB Tough VoIP -malliston kenttä- ja pöytäpuhelimilla.
- **Helmikuussa** EB lisensoi Renesas Mobile Corporationilta monitaajuuspiirisarjan viranomaismarkkinoille suunnattuun mobiililaittealustaan.
- **Tammikuussa** EB kertoi Raptor ID valinneen EB:n kumppanikseen kehittämään huipputekniset biometriset laitteensa, RaptorPadin ja RaptorOnen, Yhdysvaltain viranomaismarkkinoille.

Wireless-markkinanäkymät

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB:n asiakkaat toimivat eri toimialoilla, joilla jokaisella on omia toimialakohtaisia kysynnän kehittymistä ohjaavia tekijöitä. Yhteisenä kysyntää lisäävänä tekijänä koko asiakaskunnassa on uusien teknologioiden käyttöönotto. LTE-teknologian (Long Term Evolution) käyttöönotto jatkuu merkittävästi kysyntää luovana teknologiamuutoksena, ja siihen perustuvien hankkeiden osuuden EB:n Wireless-liiketoiminnasta odotetaan vuonna 2013 säilyvän samalla tasolla kuin vuonna 2012.

Sekä päätelaitteet että verkot kattava moniradioteknologioiden ja järjestelmäarkkitehtuurien osaaminen on yhä tärkeämpää monimutkaistuvan langattoman teknologian toimialalla.

Kansainvälisten puolustusmarkkinoiden odotetaan säilyvän vuoden 2013 aikana vakaana. EB on tuomassa kehittämiään tuotteita kansainvälisille puolustusmarkkinoille tavoitteenaan kasvattaa tuotemyyntiä vähitellen lähivuosien aikana. Puolustusbudjetit vaihtelevat maantieteellisesti siten, että länsimarkkinoilla puolustusbudjetit ovat pienentyneet julkisen sektorin säästötoimenpiteiden takia, ja Aasiassa ja Etelä-Amerikassa markkinat puolestaan ovat kasvaneet. Taktisessa viestinnässä armeijajoukkojen tilannetiedon tarve kasvaa, luoden kysyntää laajakaistaverkoille, kuten EB:n IP-pohjaisille (Internet Protocol) taktisen viestinnän ratkaisuille. Puolustusmarkkinoille ovat ominaista pitkät myyntiajat johtuen pitkistä hankkeiden ja osto-ohjelmien valmisteluajoista kansallisten ministeriöiden ohjauksessa, sekä valittujen tuotteiden hankintojen ajoittuminen useille vuosille.

Kansallisesta turvallisuudesta vastaavien ja muiden viranomaisten markkinoille EB tarjoaa tuotealustoihinsa pohjautuvia asiakaskohtaisia erikoisratkaisuja. Uusien kaupallisten teknologioiden, kuten LTE:n ja älypuhelimien ohjelmistoversioiden käytön odotetaan lisääntyvän näillä viranomaismarkkinoilla. Viranomaisille on varattu LTE-teknologian käytölle omia taajuusalueita, mikä luo kysyntää räätälöidyille LTE-laitteille. Näillä markkinoilla on erityisiä teknisiä vaatimuksia ja niiden tuotevolyymit ovat pienemmät kuin tietoliikenteen massamarkkinoilla. Yhdysvaltain kansallisen turvallisuuden markkinat kehittyvät lähivuosina hitaasti kohti kansallista viranomaisten LTE-verkkoa.

Langattoman tietoliikenteen verkkomarkkinoilla LTE-teknologian käyttöönoton odotetaan jatkuvan voimakkaana luoden kysyntää LTE-tukiasemien kehittämiselle. LTE:lle allokoitua taajuuksia ovat globaalisti varsin laajat. Tämän seurauksena samasta tuotteesta joudutaan kehittämään useita taajuusversioita, mikä luo kysyntää tuotevarianttien kehittämiselle. Muilla toimialoilla tuotekehityspalveluiden kysyntä erilaisten laitteiden verkottamiseksi muiden laitteiden kanssa nousi esiin vuoden 2012 aikana, ja kysynnän odotetaan kasvavan vuonna 2013.

Henkilöstö

Yleistä

EB:ssä työskenteli vuoden 2012 lopussa 1 870 henkilöä toimipisteissämme Saksassa, Suomessa, Itävallassa, Ranskassa, Romaniassa, USA:ssa, Kiinassa ja Japanissa. Henkilöstömäärä kasvoi sekä Automotive- että Wireless-liiketoimintasegmenteissä. Henkilöstön keski-ikä oli noin 37 vuotta ja huomattava osa heistä oli tuotekehitysinsinöörejä.

Ydinosaaminen

EB tunnetaan korkeasta osaamisestaan auto-ohjelmistoissa ja radioteknologioissa sekä vahvasta tuotekehityskulttuuristaan. Toiminnan ja osaamisen jatkuva kehittäminen on keskeinen tekijä tulevaisuuden menestyksen kannalta ja tärkeää myös yhteistyökumppaneille, asiakkaille ja toiminta-alueidemme tutkimus- ja koulutusyhteisöille. Tämä kehitystyö sisältää ydinosaamisen systemaattisen kehittämisen, uusien ja innostavien haasteiden tarjoamisen asiantuntijoille sekä heidän kannustamisensa luovaan ajatteluun ja yhdessä työskentelyyn.

EB:n ydinosaamisalueet Automotive-liiketoimintasegmentissä ovat autojen sulautetut ohjelmistot, viihde- ja viestintäjärjestelmät, navigointiohjelmistot, ajamista auttavat sovellukset ja ohjelmistointegrointi. Wireless-liiketoimintasegmentin ydinosaamisalueet ovat radioteknologian, sulautettujen ohjelmistojen, elektronikan sekä tuoteintegroinnin laaja-alainen ja vahva osaaminen.

Automotive-liiketoimintasegmentti

Kasvava ohjelmistoratkaisujen kysyntä mahdollisti uusien työntekijöiden rekrytoimisen sekä vaati myös ulkoisen alihankinnan lisäämistä EB:n Automotive-liiketoimintasegmentissä maailmanlaajuisesti. Työmarkkinoilla kilpailu osaavista työntekijöistä on säilynyt kireänä etenkin Saksassa, mikä hieman hidastaa henkilöstömäärän kasvattamista. Vastatakseen nykyisten ja uusien asiakkaiden ohjelmistosuunnittelun kasvavaan kysyntään, Automotive-liiketoimintasegmentti avasi vuoden 2012 aikana uuden toimipisteen Kiinaan.

Viimeisimmät teknologiat, koulutus, henkilökohtaiset kasvumahdollisuudet ja palkitseva yrityskulttuuri ovat avainasemassa houkutellessa ohjelmistosuunnittelijoita. Vastatakseen erittäin dynaamisiin teollisuuden ympäristömuutoksiin Automotive-liiketoimintasegmentissä panostetaan omaan EB-akatemiaan (sisäinen koulutusjärjestelmä), henkilökohtaisiin kehitysohjelmiin ja johdon koulutuksiin.

Yhä moninaisemmat ja suuremmat projektit kaikilla auto-ohjelmistojen osa-alueilla vaativat vahvaa projektijohtajuutta, selkeitä prosesseja sekä uusia ohjelmistokehityksen menetelmiä. Näitä vahvistaakseen Automotive-liiketoimintasegmentissä käynnistettiin koko liiketoimintasegmentin laajuinen projekti "ASWGoesSPICE", jonka tavoitteena on, että vuoden 2014 loppuun mennessä segmentissä on käytössä kansainvälisten "Spice Level 3" ja "Functional Safety" (toiminnallinen turvallisuus) standardien vaatimusten mukaiset prosessit ja työkalut.

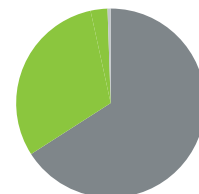
Wireless-liiketoimintasegmentti

Wireless-liiketoiminta kehittyi positiivisesti vuoden 2012 aikana hyvän kysynnän ansiosta niin tietoliikenteen verkkomarkkinoilla, kuin viranomaisten ja langattomien järjestelmien markkinoilla. EB kasvatti vuoden 2012 aikana suunnittelijoiden määrää Suomessa yli 85 henkilöllä. Tehostaakseen toimintaansa ja parantaakseen kustannusrakennettaan EB lakkautti Wireless-liiketoimintasegmentin Espoon toimipisteen ja keskitti toimintansa Suomessa suurempiin toimipisteisiinsä Oulussa, Kajaanissa ja Tampereella. EB tarjosi kaikille lakkautetun toimipisteen työntekijöille tehtäviä yhtiön muissa Suomen toimipisteissä.

Vuoden 2012 aikana Wireless-liiketoimintasegmentissä henkilöstölle tarjotuissa asiantuntijakoulutuksissa keskityttiin erityisesti LTE-tekniikoihin, RF-suunnitteluun ja testausosaamiseen sekä Scrum Master -osaamisen vahvistamiseen. Suunnittelijoiden osaamisen kehittämistä tuettiin myös virtuaalisilla osamistiimeillä. Wireless-liiketoimintasegmentin projekteissa käytetään ketteriä (lean and agile methods) menetelmiä, joihin liittyviä koulutuspanostuksia jatkettiin. Samanaikaisesti käytössä olevia työkaluja ja prosesseja mukautettiin tukemaan toimintaa, tarjoamaan läpinäkyvyyttä ja kehittämään tehokkuutta projekteissa.

Wireless-liiketoiminnan työilmapiiriä mitataan vuosittain tehtävällä EB Spirit -henkilöstökyselyllä. Sekä henkilöstökyselyn että asiakastytyväisyyskyselyn tulokset vuonna 2012 osoittavat vahvaa asiakassuuntautuneisuutta ja hyvää työilmapiiriä.

Henkilöstöliiketoimintasegmenteittäin 31.12.2012

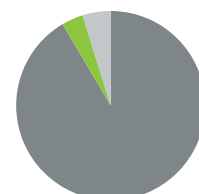

	2012	%	2011	%
Automotive	1233	66	998	62
Wireless*	627	34	598	37
Konsernitoiminnot	10	1	11	1

* Henkilöstöluvut sisältävät:

Jatkuvat toiminnot	573	31	544	34
Lopetetut toiminnot	54	3	54	3

Henkilöstömarkkina-alueittain 31.12.2012

	2012	%	2011	%
Eurooppa	1711	91	1413	88
Aasia	69	4	107	7
Amerikat	90	5	87	5

Osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Euroclear Finland Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Osakkeen kurssikehitys ja vaihto

Elektrobit Oyj:n osakkeen vuoden 2012 päätöskurssi oli 0,65 euroa, korkein kaupantekokurssi oli 0,79 euroa ja alin 0,38 euroa. Vuoden aikana Elektrobit Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli 6,9 miljoonaa euroa ja 10,7 miljoonaa osaketta, mikä vastaa 8,3 prosenttia osakekannasta. Elektrobit Oyj:n markkina-arvo vuoden 2012 lopussa oli 84,1 miljoonaa euroa.

Osinkopolitiikka

Elektrobit Oyj noudattaa osinkopolitiikkaa, joka ottaa huomioon konsernin tuloksen, taloudellisen aseman, pääoman tarpeen sekä kasvun vaatiman rahoituksen. Elektrobit Oyj:n hallitus ehdottaa 11.4.2013 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2012 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,01 euroa osakkeelta eli yhteensä 1 294 126,90 euroa.

Kaupankäyntitunnukset

Elektrobit Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (ennen Helsingin Pörssi) vuodesta 1998 lähtien. Elektrobit Oyj:n yhtiötunnus NASDAQ OMX Helsingin INET-kaupankäyntijärjestelmässä on EBC ja kaupankäyntitunnus on EBC1V.

Osakkeen kaupankäyntitunnukset ovat seuraavat:

NASDAQ OMX Helsinki	EBC1V
Reuters	EBC1V.HE
Bloomberg	EBC1V.FH

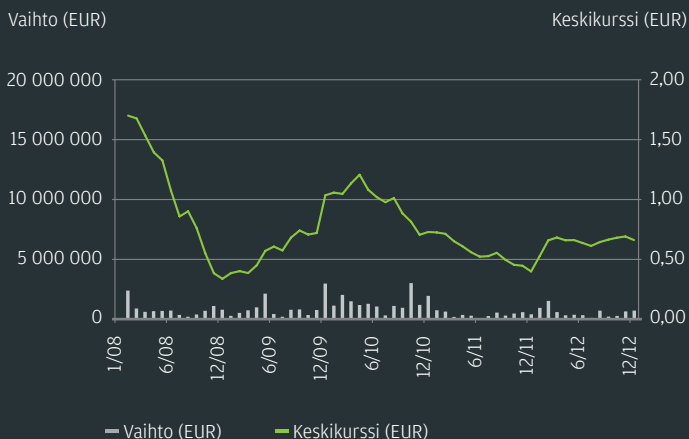
Osakkeenomistajat

Vuoden 2012 lopussa Elektrobit Oyj:llä oli 22 871 omistajaa. Kymmenen suurinta omistajaa omistivat 61,7 prosenttia osakkeista. Yksityisten henkilöiden omistamien osakkeiden osuus oli 74,3 prosenttia. Ulkomaalais- ja hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien osuus oli vuoden 2012 lopussa 3,8 prosenttia.

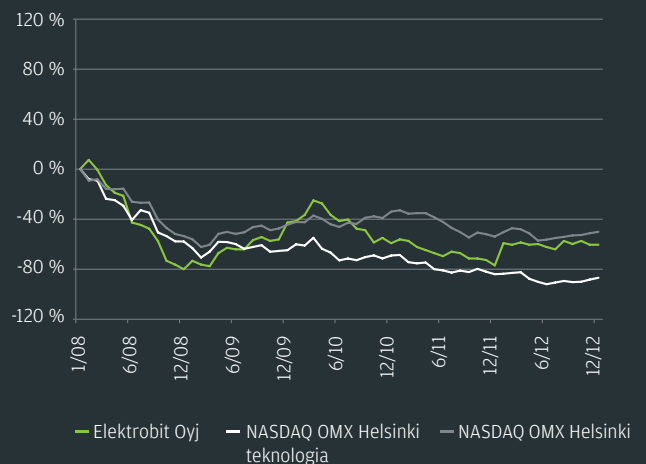
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan osakkeiden omistus

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan sekä heidän määräysvalta-yhteisöjensä omistusosuus yhtiön liikkeelle laskemista osakkeista vuoden 2012 lopussa oli 36,3 prosenttia, joka vastaa 46 938 762:ta osaketta.

Osakkeiden vaihto ja keskipurssi 2008-2012

Osakkeen kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä 2008-2012

Tietoa osakkeenomistajille

Taloudelliset katsaukset 2013

Elektrobit Oyj raportoi taloudellisesta kehityksestään neljännesvuosittain ilmestyvillä osavuosikatsauksilla. Vuonna 2013 osavuosikatsaukset julkaistaan seuraavasti:

- 19.2. Tilinpäätöstiedote 2012
- 26.4. Osavuosikatsaus, tammi-maaliskuu 2013
- 8.8. Osavuosikatsaus, tammi-kesäkuu 2013
- 7.11. Osavuosikatsaus, tammi-syyskuu 2013

Katsaukset julkaistaan kyseisenä päivänä suomeksi ja englanniksi klo 8.00 EB:n internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com/sijoittajat. Aiheesta järjestetään myös tiedotustilaisuudet tarkemmin ilmoitettavana aikana.

Suljettu ajanjakso

Elektrobit Oyj noudattaa suljetun ajanjakson periaatetta ennen tulosjulkistamisia. Vuoden 2013 suljetut ajanjaksot ovat seuraavat:

- 29.1.-19.2.
- 5.4.-26.4.
- 18.7.-8.8.
- 17.10.-7.11.

Elektrobit Oyj:n varsinainen yhtiökokous

Elektrobit Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 11.4.2013 kello 13.00 osoitteessa Oulun yliopisto, Saalastinsali, Pentti Kaiterankatu 1, 90570 Oulu.

Osakasluettelon merkitty osakkeenomistaja

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on torstaina 28.3.2013 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluettelon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluettelon.

Yhtiön osakasluettelon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään maanantaina

8.4.2013 klo 10.00 mennessä. Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- a) yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com, 19.2.2013 klo 8.00 alkaen;
- b) puhelimitse numeroon 040 344 3322 tai 040 344 5425 arkisin klo 9.00-16.00 välisenä aikana;
- c) telefaksilla numeroon 08 343 032; tai
- d) kirjeitse osoitteeseen Elektrobit Oyj, Yhtiökokous, Tutkijantie 8, 90590 Oulu.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus tai y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Elektrobit Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Osakkeenomistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä tulee kokouspaikalla tarvittaessa pystyä osoittamaan henkilöllisyytensä ja/tai edustus oikeutensa.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluettelon torstaina 28.3.2013. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluettelon viimeistään maanantaina 8.4.2013 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä tilapäiseen osakasluettelon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluettelon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Lisätietoa yhtiökokouksesta ja siihen osallistumisesta on saatavilla yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Elektrobit Oyj, Yhtiökokous, Tutkijantie 8, 90590 Oulu, ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Muut tiedot

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Elektrobit Oyj:llä on kokouskutsun päivänä 19.2.2013 yhteensä 129 412 690 osaketta ja 129 412 690 ääntä.

Yhtiökokouksen asialistalla olevat päätösehdotukset sekä kokouskutsu ovat saatavilla Elektrobit Oyj:n internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com. Tämä vuosikertomus sisältää yhtiön tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Päätösehdotukset ja muut edellä mainitut asiakirjat ovat myös saatavilla yhtiökokouksessa, ja niistä sekä kokouskutsusta lähetetään pyydettyessä jäljennökset osakkeenomistajille.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä edellä mainituilla internetsivuilla viimeistään 25.4.2013 alkaen.

Yhtiön internetsivuilta löytyy yhtiön tiedotteet, katsaukset, tulostenusteat, analytiikkoyhteystiedot ja muuta ajankohtaista sijoittajasuhdemateriaalia. Internetsivuilla voi myös liittyä tilauspalveluun ja vastaanottaa sähköpostitse yhtiön tiedotteita.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 1.1.-31.12.2012

Johdanto

Elektrobit Oyj:n (jäljempänä ”Yhtiö”) hallinto määräytyy yhtiön yhtiöjärjestyksen, Suomen lakien (esimerkiksi osakeyhtiölaki ja arvopaperimarkkinalaki) sekä Yhtiön hallinnointiohjeen pohjalta. Yhtiö noudattaa eräin poikkeuksin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n valmistelemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 (”Hallinnointikoodi”). Hallinnointikoodi on nähtävillä muun muassa Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Yhtiö on poikennut eräistä yksittäisistä Hallinnointikoodin suosituksista. Nämä poikkeamat liittyvät jäljempänä tarkemmin selostetulla tavalla suosituksiin hallituksen kokoonpanoon sukupuolijakauman osalta (Suositus 9) sekä hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsenten lukumäärästä (Suositus 22). Hallinnointikoodin mukaan hallituksen monipuoliseen kokoonpanoon kuuluu myös se, että hallituksen jäseninä on molempia sukupuolia. Yhtiö on poikennut tästä suosituksesta, sillä Yhtiön varsinainen yhtiökokous 26.3.2012 ei valinnut hallitukseen molempia sukupuolia. Varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymän ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta tekivät osakkeenomistajat, jotka edustivat noin 55,8 % Yhtiön osakkeista. Yhtiön hallitus informoi ehdotuksen tehneitä osakkeenomistajia Suosituksen 9 sisällöstä. Saadun tiedon mukaan ehdotuksen tehneet osakkeenomistajat halusivat painottaa jatkuvuutta hallituksen kokoonpanossa nähtävissä olevien hallitustyön painopistealueiden vuoksi eivätkä toisaalta nähneet tarpeelliseksi, Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioiden, laajentaa hallituksen kokoonpanoa aiemmasta viidestä jäsenestä. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat siten vahvaan omistajaohjaukseen ja Yhtiön hallituksessa onkin merkittävä pääomistajien edustus. Yhtiöllä ei ole nimitysvaliokuntaa. Talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniä vuoden 2012 aikana ovat olleet Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja KHT-tilintarkastaja Seppo Laine. Huomioiden hallituksen kokoonpano ja hallituksen jäsenten lukumäärä vuonna 2012 sekä erityisesti Seppo Laineen talousasiantuntemus, hallitus päätti poiketa Hallinnointikoodin mukaisesta valiokunnan kolmen jäsenen vähimmäismäärää koskevasta suosituksesta.

Tämä selvitys Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu hallinnointikoodin Suosituksen 54 ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti. Tämä selvitys on annettu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunta sekä tilintarkastaja ovat käsitelleet tämän selvityksen.

Yhtiön lakisääteisiä hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. Muu konsernijohto ja alla kuvattu liiketoimintasegmenttien johto tukevat Yhtiön lakisääteisiä hallintoelimiä. Yhtiön kotipaikka on Oulu.

Elektrobit-konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu toimialoittain muodostetuissa liiketoimintasegmenteissä (alakonsernit). Myös konsernin ulkoinen raportointi perustuu näihin liiketoimintasegmentteihin, jotka ovat Auto-

motive ja Wireless. Alakonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat segmentin liiketoiminnasta kunkin alakonsernin emoyhtiön hallitukselle (”segmenttihakitus”). Segmenttihakitukseen kuuluu Yhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä yksi tai useampi Yhtiön hallituksen jäsen ja mahdollisesti lisäksi yksi tai useampi konsernin ulkopuolinen asiantuntijajäsen. Segmenttihakitusten jäsenet valitaan Yhtiön hallituksen valmistelun pohjalta. Operatiivista liiketoimintaa koskevat operatiiviset päätökset tehdään kussakin liiketoimintasegmentissä.

Yhtiön hallinnointiohje ja tämä selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Elektrobit-konsernin hallinnointi

Hallitus ja hallituksen asettamien valiokuntien kokoonpano ja toiminta

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu kolmesta seitsemään (3-7) varsinaista jäsentä. Lisäksi hallitukseen voi kuulua yhdestä kolmeen (1-3) varajäsentä. Yhtiön varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet toimikaudeksi, joka päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenten toimikausien määrää ei ole rajoitettu. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous 26.3.2012 vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi (5). Hallituksen valittiin Jorma Halonen, Juha Hulkko, Seppo Laine, Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouk-

sestaan 26.3.2012 Seppo Laineen hallituksen puheenjohtajaksi. Hallitus toimi samassa kokoonpanossa myös alkuvuoden 2012 aina varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Hallitus päätti järjestäytymiskokouksessaan 26.3.2012, että hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseninä jatkavat Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja Seppo Laine.

Hallinnointikoodin mukaan hallituksen monipuoliseen kokoonpanoon kuuluu myös se, että hallituksen jäseninä on molempia sukupuolia (Suositus 9). Yhtiö on poikennut tästä suosituksesta, sillä Yhtiön varsinainen yhtiökokous 26.3.2012 ei valinnut hallitukseen molempia sukupuolia. Varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymän ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta tekivät osakkeenomistajat, jotka edustivat noin 55,8 % Yhtiön osakkeista. Yhtiön hallitus informoi ehdotuksen tehneitä osakkeenomistajia Suosituksen 9 sisällöstä. Saadun tiedon mukaan ehdotuksen tehneet osakkeenomistajat halusivat painottaa jatkuvuutta hallituksen kokoonpanossa nähtävissä olevien hallitustyön paino-

pistealueiden vuoksi eivätkä toisaalta nähneet tarpeelliseksi, Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioiden, laajentaa hallituksen kokoonpanoa aiemmasta viidestä jäsenestä. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat siten vahvaan omistajaohjaukseen ja Yhtiön hallituksessa onkin merkittävä pääomistajien edustus. Yhtiöllä ei ole nimitysvaliokuntaa.

Hyvän hallintotavan mukainen tavoite on, että vähintään puolet yhtiön hallituksen jäsenistä ovat yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi yhtiöstä riippumattomien hallituksen jäsenten enemmistöön tulee kuulua vähintään kaksi jäsentä, jotka ovat riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. 26.3.2012 Jorma Halosen, Seppo Laineen, Staffan Simbergin ja Erkki Veikkolaisen arvioitiin olevan sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä. Juha Hulkko ei ole riippumaton merkittävästä osakkeenomistajasta hänen omistussuutensa ylittäessä 10 % Yhtiön osakekannasta.

Hallituksen puheenjohtaja

Seppo Laine

s. 1953, KHT-tilintarkastaja

Päätoimi: hallitusammattilainen

Luottamustoimet: Elektrobitt Oyj, hallituksen puheenjohtaja. Elektrobitt Oyj, hallituksen jäsen 2008-, talous- ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2009-. Elektrobitt Automotive GmbH, hallituksen jäsen 2010-. Joutsen Media Oy, hallituksen puheenjohtaja 2012-. Marpek Oy, Oulu ICT Oy, Cor Group Oy, Paikallis-Sähkö Oy ja Veronmaksajain keskusliitto, hallituksen jäsen.

Työhistoria: Condia Oy, hallituksen puheenjohtaja. Elektrobitt Oyj, talousjohtaja 2000-2007. Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, Oulun aluekonttorin johtaja ja International Partner 1995-2000. Oulun Laskenta Oy, toimitusjohtaja 1979-1995. Turun Muna Oy Jaakko Tehtaat, talouspäällikkö 1977-1979. Tammerneon Oy, talouspäällikkö 1975-1977.

Omistus: Omistaa 2 120 051 Elektrobitt Oyj:n osaketta ja Laineen määräysvalta-yhtiö 100 000 Elektrobitt Oyj:n osaketta.

Riippumaton sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsen

Jorma Halonen

s. 1948, ekonomi

Päätoimi: hallitusammattilainen

Luottamustoimet: Elektrobitt Oyj, hallituksen jäsen 2009-. Elektrobitt Automotive GmbH, hallituksen jäsen 2011-. Ashok Leyland, Intia, hallituksen jäsen 2011-. Hinduja Foundries, Intia, hallituksen jäsen 2011-. Optare plc, Iso-Britannia, hallituksen jäsen 2011-. Permira, Nordic Advisory Board, jäsen 2009-. TMD Friction Holding GmbH, hallituksen puheenjohtaja 2009-. National Industrial Cluster Development Program, Riyadh, hallituksen jäsen 2008-.

Työhistoria: Niscayah Group Ab, hallituksen puheenjohtaja 2008-2011. CPS Color Group Oy, hallituksen puheenjohtaja 2008-2012. Semcon Ab, hallituksen jäsen 2008-2011. Assa abloy AB (Julk.), hallituksen jäsen 2008-2010. AB Volvo, varatoimitusjohtaja ja Volvo konserni, varapääjohtaja 2004-2008. Volvo Truck Corporation, Göteborg, Ruotsi, toimitusjohtaja 2001-2004. Scania Latin America, Sao Paulo, Brasilia, toimitusjohtaja 1998-2001 ja varatoimitusjohtaja 1996-1998. Oy Scan-Automotive Ab, Oy Scan-Auto Ab (Scania maahantuojana) ja Oy Saab-Auto Ab, Helsinki, Suomi, toimitusjohtaja 1990-1996. Johtavassa asemassa eri yhtiöissä telekommunikaatio- ja tietokone-teollisuudessa, 1972-1990.

Omistus: Omistaa 21 000 Elektrobitt Oyj:n osaketta.

Riippumaton sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Elektrobit Oyj HALLITUS

Vasemmalta
oikealle:
Staffan Simberg,
Erkki Veikkolainen,
Seppo Laine,
Juha Hulkko ja
Jorma Halonen.

Hallituksen jäsen

Juha Hulkko

s. 1954, DI, eMBA, Dr.tech.h.c.

Päätoimi: hallitusammattilainen

Luottamustoimet: Elektrobit Oyj, hallituksen jäsen 2006-. Gamga Oy, hallituksen puheenjohtaja. CWC (Centre for Wireless Communications) -tutkimuskeskus, johtokunnan jäsen. Elproto Oy, hallituksen puheenjohtaja. Spinning Wire GmbH, hallituksen jäsen.

Työhistoria: Elektrobit Oyj, hallituksen puheenjohtaja 2002-2005 ja 2008-2010. Elektrobit Oyj, toimitusjohtaja 2005-2006. Elektrobit Oy, yksi perustajista 1985, toimitusjohtaja 1985-1995, hallituksen puheenjohtaja 1995-2002.

Omistus: Omistaa 27 214 362 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Hulkko on riippumaton Yhtiöstä, mutta ei sen merkittävästä osakkeenomistajasta hänen omistusosuutensa ylittäessä 10 % yhtiön osakekannasta.

Hallituksen jäsen

Staffan Simberg

s. 1949, MBA

Päätoimi: hallitusammattilainen

Luottamustoimet: Elektrobit Oyj, hallituksen jäsen 2008- ja talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 2010- ja jäsen 2009-. Elektrobit Technologies Oy, hallituksen jäsen 2011-. Simberg & Partners AB, liikkeenjohdon konsultti ja hallituksen puheenjohtaja 1994-. NEZ-Invest AB, hallituksen puheenjohtaja. Svensk Linjebesikting, hallituksen puheenjohtaja 2011-. Nordic Vehicle Conversion AB, hallituksen jäsen 2011-. Silva AB, hallituksen jäsen 2011-. Endomines AB (julk.), hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan jäsen 2011-. Karnell, sijoitusneuvoja 2009-. Luoman Vesiosuuskunta, hallituksen jäsen 2012-.

Työhistoria: Cargotec Oyj, teollinen neuvonantaja 2009. Metso-konserni, teollinen neuvonantaja 2011. Landis & Gyr AG, neuvottelukunnan jäsen 2007. Metso Panelboard, puheenjohtaja 2008-2009. Powermill Service -konserni, hallituksen jäsen 2005-2007. Dotcom Solutions AB, hallituksen jäsen 2000-2005. Enermet-konserni, toimitusjohtaja 2005-2007. Siar-Bossard, Associated Partner 1992-1994. Nokialla johtavissa tehtävissä 1978-1991.

Omistus: Simbergin määräysvalta-yhtiö omistaa 450 000 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Riippumaton sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsen

Erkki Veikkolainen

s. 1952, DI, eMBA

Päätoimi: Mevita Invest Oy, toimitusjohtaja

Luottamustoimet: Elektrobit Oyj, hallituksen jäsen 2008-. Elcoflex Oy, hallituksen puheenjohtaja 2006-. Aplicom Oy 2005-, Elcoflex (Suzhou) Co. Ltd. 2007-, Maustaja Oy 2006-, Mecanova Oy 2005-, hallituksen jäsen.

Työhistoria: Elektrobit Oyj, Sopimustuotekehitys- ja testausliiketoiminta-yksikkö, vastaava johtaja 2002-2003. Elektrobit Technologies Oy, toimitusjohtaja 2001-2003. Elektrobit Oy, liiketoiminnan kehittämisestä vastaava johtaja 1998-2001. Nokia Mobile Phonesin palveluksessa eri tehtävissä 1985-1998, viimeksi liiketoiminta-alueen vetäjänä.

Omistus: Omistaa 9 388 719 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Riippumaton sekä Yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

Kuvaus toiminnasta

Hallitus on laatinut työjärjestyksen ja arvioi työskentelyään vuosittain. Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiökokouksen päätösten täytäntöönpanosta. Hallitus valvoo operatiivista toimintaa ja hallintoa. Hallitus päättää konsernin toimintaa ohjaavista periaatteista, strategiasta sekä budjetista. Edelleen hallitus päättää yritysjärjestelyistä ja -kaupoista ja muista strategisista yhteenliittymistä ja merkittävästä investoinneista sekä merkittävistä organisaatiota ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus valvoo, että konserniin kuuluvien yhtiöiden kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja tämän mahdollisen sijaisen sekä hyväksyy yhtiön organisaatorakenteen.

Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiainjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Liiketoimintasegmenttien toimitusjohtajat raportoivat asianomaisen liiketoimintasegmentin katsauksen sekä esittelevät strategian edistymistä kunkin vuosineljänneksen viimeisessä kokouksessa. Muu konsernin johto osallistuu kokouksiin tarvittaessa tai hallituksen kutsusta. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy hallituksen kokouksen esityslistat toimitusjohtajan ja hallituksen sihteerin valmistelusta.

Vuonna 2012 hallitus kokoontui 17 kertaa. Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

1.1.-31.12.2012	Hallitus	Talous- ja tarkastusvaliokunta
Seppo Laine	17/17	6/6
Jorma Halonen	17/17	
Juha Hulkko	17/17	
Staffan Simberg	16/17	6/6
Erkki Veikkolainen	16/17	

Hallitus soveltaa työskentelyssään vuosikelloa, jonka mukaan säännönmukaisesti käsiteltävät aiheet määräytyvät. Vuosikellon säännönmukaisen aiheiden lisäksi hallituksen tärkeimpinä aiheina vuoden aikana olivat edelleen konsernin kannattavuuden parantaminen, segmenttipohjaisen johtamismallin ja liiketoimintaportfolion kehittäminen, sekä erityisesti aiemmin konsernin merkittävän asiakkaan TerreStar Networks Inc.:n ja tämän emoyhtiön TerreStar Corporationin yritysaneerauksiin liittyvien toimenpiteiden arviointi ja suunnittelu sekä saneerausmenettelyjen vaikutusten arviointi EB:n tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista ja ne ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Hallituksen valiokunnat

Yhtiön hallinnon toimivuus edellyttää, että hallitustyöskentely järjestetään mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Tästä johtuen Yhtiön hallitus on asettanut Talous- ja tarkastusvaliokunnan.

Valiokunnassa olevat hallituksen jäsenet voivat keskittyä valiokunnalle kuuluviiin asioihin laaja-alaisemmin kuin koko hallitus. Valiokunnan tarkoituksena on tehostaa hallitukselle kuuluvien asioiden valmistelua, lisätä hallituksen päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja taata päätöksenteon laatu ja tehokkuus.

Valiokunta avustaa hallitusta valmistelemalla hallituksen päätösvaltaan kuuluvia asioita. Hallitus on jatkossakin vastuussa valiokunnalle osoitetuista tehtävistä. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa vaan hallitus tekee päätösvaltansa alaiset päätökset yhteisesti.

Huomioiden hallituksen nykyinen kokoonpano ja hallituksen jäsenten määrä, Yhtiön hallituksen valiokunnassa tulee olla vähintään kaksi hallituksen keskuudestaan nimeämää jäsentä, joista toinen on kyseisen valiokunnan puheenjohtaja.

Valiokunnan tulee säännöllisesti raportoida työstään hallitukselle. Raporttien tulee sisältää vähintään yhteenveto valiokunnan käsittelemistä asioista ja esittämistä toimenpiteistä.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet on kuvattu alla. Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen valiokuntien jäsenten palkkioista ja ne ovat julkisesti nähtävillä Yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Talous- ja tarkastusvaliokunnalla on seuraavat tehtävät:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuraaminen;
- taloudellisen raportointiprosessin valvominen;
- Yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden valvominen;
- Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan annettavaan selvitykseen sisältyvän, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvausten käsitteleminen;

- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tarkastuksen seuraaminen;
- lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden ja erityisesti oheispalveluiden tarjoamisen arvioiminen;
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmisteleminen.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan sekä jäsenet nimittää Yhtiön hallitus. Vähintään yhden valiokunnan jäsenen tulee olla talousasiantuntija, jolla on huomattavaa tietämystä ja kokemusta kirjanpidosta ja Yhtiöön sovellettavista kirjanpitoperiaatteista. Talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat olleet Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja KHT-tilintarkastaja Seppo Laine. Huomioiden hallituksen kokoonpano ja hallituksen jäsenten lukumäärä sekä erityisesti Seppo Laineen talousasiantuntumus, hallitus järjestäytymiskokouksessaan 26.3.2012 päätti poiketa Hallinnointikoodin mukaisesta kolmen jäsenen vähimmäismäärää koskevasta suosituksesta (Suositus 22). Valiokunnan molemmat jäsenet ovat riippumattomia sekä Yhtiöstä että myös Yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista ja heillä on pitkäaikainen kokemus yritystoiminnan johtamisesta.

Valiokunnan jäsenten lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistuvat säännöllisesti Yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä valinnaisesti yhtiön ulkopuoliset tilintarkastajat. Lisäksi valiokunnan jäsenet voivat tavata ulkopuolisia tilintarkastajia ilman, että toimivan johdon edustajat ovat paikalla kyseisissä kokouksissa.

Vuonna 2012 talous- ja tarkastusvaliokunta kokoontui kokouksiin kuusi kertaa. Valiokunta on tilikauden 1.1.-31.12.2012 aikana arvioinut, valmistellut tai katselmoinut muun muassa seuraavia asiakokonaisuuksia:

- julkistettava talousraportointi;
- vuoden 2012 tilintarkastussuunnitelma;
- tilikauden aikaisen tilintarkastuksen havainnot;
- sisäisen valvonnan havainnot;
- kassavirran seuranta ja liiketoimintasegmenttien taloudellisten reunaehtojen määrittäminen;
- konsernin luottolimiittijärjestelyt;
- konsernin juridiseen rakenteeseen liittyvät kysymykset;
- TerreStarin yritysaneeraukseen liittyvät kysymykset;

- konsernin tytäryhtiön verotarkastus USA:ssa;
- budjetin tavoiteasetanta ja budjettiprosessi;
- johdon ja muun henkilöstön palkitsemisen periaatteet;
- tytäryhtiösakkeiden ja liikearvojen arvontestaus;
- muuttuvan IFRS-säännösten vaikutukset konsernin konsolidointikäytäntöihin ja -periaatteisiin.

Vuoden 2013 talous- ja tarkastusvaliokunnan painopistealueina ovat käyttöpääoman hallinnan parantaminen, ansaintamallien hallinnan parantaminen ja niihin liittyvien taloudellisten riskien mallintaminen, poikkeuksellisia riskejä sisältävien projektien hallinta sekä jo vuonna 2012 olleiden painopistealueiden edelleen kehittäminen, mukaan lukien riskien hallinnan prosessin toimivuus segmenttipohjaisessa johtamismallissa ja sisäisen valvonnan toimintamallin täsmäntäminen sekä sisäisen valvonnan toimien kohdentaminen liiketoimintasegmentteihin.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja johtaa operatiivista hallintoa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä vastaa hallituksen kokousten valmistelusta ja hallituksen päätösten täytäntöönpanosta. Kirjanpidon lainmukaisuus ja varainhoidon luotettava hoito ovat myös toimitusjohtajan vastuulla. Toimitusjohtaja vastaa strategian, pitkän aikavälin suunnitelmien, investointien, yritysjärjestelyjen ja -kauppojen ja rahoituksen valmistelusta ja näistä päättämisestä siltä osin kuin päätösvalta ei kuulu hallitukselle. Edelleen toimitusjohtaja vastaa taloussuunnittelusta, konserniviesticennästä ja sijoittajasuhteista.

Hallitus määrittelee ja hyväksyy toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot mukaan lukien toimitusjohtajan palkkion. Palvelussuhteen ehdot on laadittu kirjallisen toimitusjohtajan muotoon. Toimitusjohtajan toimitusjohtajan toimisopimus on toistaiseksi voimassaoleva ja voidaan irtisanoa molemminpuolisesti kuuden kuukauden irtisanomisaikalla.

Toimitusjohtaja on oikeutettu työsopimuslain ja muun eläkettä säätelevän lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen. Suomen työeläkejärjestelmä (TyEL) oikeuttaa vanhuuseläkkeeseen, jonka suuruus perustuu työskentelyvuosien määrään ja tuona aikana kertyneisiin tuloihin, sisältäen peruspalkan, tulospalkkion (pois lukien optio-oikeudet ja niiden perusteella merkityt osakkeet) ja veronalaiset luontoisedut. Vanhuuseläkkeelle voi siirtyä oman harkinnan mukaan 63-68 vuoden iässä (joustava eläkkeellesiirtymisikä).

Yhtiön muu johto

Konsernijohto

Toimitusjohtajan tukena toimii konsernijohto, johon kuuluvat konsernin talousjohtaja ja lakiasianjohtaja. Konsernijohtoon tehtävänä on toimia toimitusjohtajan tukena toimitusjohtajan toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä, niiden toteutuksessa ja seurannassa, erityisesti liiketoimintaportfolion hallinnan ja kehittämisen, varainhallinnan ja verotuksen, sisäisen valvonnan, yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän, sijoittaja- ja markkinointiviestinnän ja riskienhallinnan osalta.

Toimitusjohtaja

Jukka Harju

Chief Executive Officer, 2009–s. 1956, DI, KTM

Elektrobit Technologies Oy ja Elektrobit Automotive GmbH, hallituksen puheenjohtaja 2010–.

Työhistoria: Elektrobit Oyj, hallituksen jäsen 2006–2009. Boier Capital Oy, partneri 2007–2009. Incap Oyj, hallituksen jäsen 2007–2010. Elektrobit Group Oyj, liiketoimintojen johtaja (COO) 2005–2006 ja liiketoimintojen kehittämisestä vastaava johtaja 2000–2004. Tellabs Oy, toimitusjohtaja 1994–1999. Nokia Telecommunications Oy, tulosyksikön johtaja 1990–1994 ja muissa tehtävissä 1981–1990.

Omistus: Omistaa 7 644 630 Elektrobit Oyj:n osaketta (sisältää Harjun määräysvaltayhtiöiden osakkeet).

Konsernijohto

Veli-Pekka Paloranta

Chief Financial Officer, 2010–s. 1972, KTM

Elektrobit Oyj, johtoryhmän jäsen 2010–.

Työhistoria: Elektrobit Oyj, Director, Finance, 2008–2010. JOT Automation Oy, talousjohtaja 2007–2008. Elektrobit Group Oyj, Business Controller 2000–2007.

Omistus: Omistaa 1 200 Elektrobit Oyj:n osaketta. Hänellä on 10 000 optiota merkinnällä 2008A, 40 000 optiota merkinnällä 2008B ja 20 000 optiota merkinnällä 2008C.

Konsernijohto

Päivi Timonen

Chief Legal Officer, 2002–s. 1970, oikeustieteen kandidaatti (OTK), varatuomari (VT)

Elektrobit Oyj, johtoryhmän jäsen 2002–.

Luottamustoimet: Nestor Cables Oy, hallituksen jäsen 2012–.

Työhistoria: Roschier Holmberg Oy, lakimies 1998–2002.

Omistus: Omistaa 11 800 Elektrobit Oyj:n osaketta. Hänellä on 57 500 optiota merkinnällä 2008A, 40 000 optiota merkinnällä 2008B ja 20 000 optiota merkinnällä 2008C.

Liiketoimintasegmentit (alakonsernit)

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu toimialoittain muodostetuissa liiketoimintasegmenteissä (alakonsernit), jotka ovat Automotive ja Wireless. Myös konsernin ulkoinen raportointi perustuu näihin liiketoimintasegmentteihin. Alakonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat segmentin liiketoiminnasta kunkin alakonsernin emoyhtiön hallitukselle ("segmenttihalitus"). Segmenttihalitukseen kuuluu Yhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä yksi tai useampi Yhtiön hallituksen jäsen ja mahdollisesti lisäksi yksi tai useampi konsernin ulkopuolinen asiantuntijajäsen. Liiketoimintaa koskevat operatiiviset päätökset tehdään kussakin liiketoimintasegmentissä.

Automotive-liiketoimintasegmentti

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektroniikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu auton sisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja. EB ohjelmistotuotteita ovat navigaatio-ohjelmisto EB street director, käyttöliittymien suunnitteluohjelmisto EB GUIDE, EB tresos -tuoteperhe auton sisäisiin ohjelmistoihin ja niiden suunnitteluun sekä ajamista helpottavien järjestelmien suunnitteluohjelmisto EB Assist ADF. Näistä tuotteista EB saa lisenssimyynnituloa, ja tuotteiden lisäksi toimituksiin sisältyy usein tuotekehityspalveluita asiakaskohtaisia ratkaisua varten.

EB:llä ja AUDI:n tytäryrityksellä Audi Electronics Venture GmbH:lla (AEV) on yhteisyritys e.solutions GmbH, joka kehittää viihde- ja viestintäjärjestelmien ohjelmistoja ja tuottaa järjestelmäsuunnittelu- ja järjestelmäintegraatiopalveluita Volkswagen-konsernin automalleihin. EB omistaa yhteisyrityksestä 51 % ja AEV 49 %. EB myös toimittaa yhteisyritykselle tuotteita ja tuotekehityspalveluita.

Automotive-alakonsernin emoyhtiön, Elektrobot Automotive GmbH:n hallituksen jäseniä ovat Jukka Harju (hallituksen puheenjohtaja), Gerhard Jakobs, Seppo Laine ja Jorma Halonen. Elektrobot Automotive GmbH:n toimitusjohtajina toimivat Alexander Kocher (liiketoimintavastuu ja kokonaisuus) ja Gregor Zink (talous ja hallinto).

Elektrobot Automotive GmbH HALLITUS (MANAGEMENT BOARD)*

Vasemmalta oikealle:
Gerhard Jakobs, Jukka Harju,
Jorma Halonen ja Seppo Laine.

Hallituksen puheenjohtaja

Jukka Harju

Elektrobot Oyj, Chief Executive Officer
s. 1956, DI, KTM
Katso muut tiedot s. 25

Jäsen

Jorma Halonen

Elektrobot Oyj, hallituksen jäsen
s. 1948, ekonomi
Katso muut tiedot s. 22

Jäsen

Seppo Laine

Elektrobot Oyj, hallituksen puheenjohtaja
s. 1953, KHT-tilintarkastaja
Katso muut tiedot s. 22

Jäsen

Gerhard Jakobs

s. 1946, Dr. (Engineering)

Päätoimi: hallitusammattilainen

Luottamustoimet: Würth Electronics,
Advisory Board, jäsen 1996-.

Työhistoria: Diehl Metal Foundation, Diehl Metal Applications, toimitusjohtaja 2009-2011 ja Sales & Marketing, Vice President 2008-2009. FCI Corporation, FCI Automotive Europe, Vice President ja Connectors Holdings, FCI Automotive Germany ja FCI Automotive Austria, General Manager 1998-2008. TEMIC/Daimler Benz, TEMIC Division Mikrosystems, MBB Mikroelektronik GmbH, General Manager 1993-1998 ja Vice President of Operations 1992-1993. Messerschmitt-Bölkow-Blohm (MBB)/Daimler Benz Deutsche Aerospace, Microelectronic, Director 1987-1992. MBB, Microelectronic and SC Electronic, Head of department 1986-1987, Technical Plant Development, Chief Department Manager 1985-1986 ja Production Technology, Process Data and Test Technology, Head of Department 1984-1985. Institute of Computer Technology, General Manager 1981-1984.

Ei omista Elektrobot Oyj:n osakkeita.

Elektrobit Automotive GmbH TOIMITUSJOHTAJAT

Toimitusjohtaja

Alexander Kocher

President, Automotive-liiketoimintasegmentti, 2011-s. 1960, M.Sc, Electrical Engineering

Työhistoria: Wind River Systems, Automotive Solutions, varatoimitusjohtaja 2008-2011. Continental, Navigation & Map, varatoimitusjohtaja 2007-2008. Siemens VDO, TLA Platform, varatoimitusjohtaja 2002-2007. Siemens Automotive, Systems Engineering Infotainment, johtaja 2001-2002. Infineon, Systems Engineering Industrial & Automotive, johtaja 1998-2000. Siemens Communications ja Siemens Industrial, useissa eri johtotehtävissä 1986-1997.

Omistus: Ei omista Elektrobit Oyj:n osakkeita. Hänellä on 100 000 optiota merkinnällä 2008A ja 100 000 optiota merkinnällä 2008B.

Toimitusjohtaja

Gregor Zink

Executive Vice President, Automotive-liiketoimintasegmentti, 2011-s. 1966, MBA, M.Sc. (Econ.)

Työhistoria: CA Germany, RAC-päällikkö/rahoitusjohtaja 2007-2010. Aareon AG, talousjohtaja 2004-2007. ino 24 AG, rahoitusjohtaja 2002-2004. Digital Advertising AG, rahoitusjohtaja 2000-2001. AWT Allgemeine Wirtschaftstreuhand, Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungsgesellschaft, tilintarkastaja 1996-2000. Hülzburger, Hemmer & Hoffman, laskentatoimi- ja verokonsultti 1993-1996.

Omistus: Ei omista Elektrobit Oyj:n osakkeita. Hänellä on 70000 optiota merkinnällä 2008C.

Elektrobit Technologies Oy HALLITUS

Vasemmalta oikealle:
Staffan Simberg, Kai Hildén,
Jukka Harju ja Juha Hulkko.

Wireless-liiketoimintasegmentti

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotteita ja tuotealustoja puolustus-, turvallisuus- ja muille viranomaismarkkinoille ja teollisuuden käyttöön sekä tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattoman tietoliikenteen markkinoille ja muille yrityksille, jotka tarvitsevat langatonta yhteyttä kuluttajille tai ammattikäyttöön tarkoitettuihin laitteisiinsa. Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteita ovat EB Tactical Wireless IP Network taktiseen tiedonsiirtoon, EB Tough VoIP -puhelin taktiseen viestintään sekä EB Wideband COMINT Sensor viestitiedusteluun. EB:n tuotealustoja ovat EB:n RCIED-häirintälähetin elektroniseen sodankäyntiin, EB Specialized Device Platform Android-pohjaisiin päätelaitteisiin sekä EB:n LTE-pohjainen laajakaistainen viestintämoduuli. EB tarjoaa laajan valikoiman T&K-palveluita, kuten konsultaatiota, integrointia, sekä laite- ja ohjelmistokehitystä liittyen viimeisiin langattomiin teknologioihin ja käyttösovelluksiin.

Wireless-alakonsernin emoyhtiön, Elektrobit Technologies Oy:n hallituksen jäseniä ovat Jukka Harju (hallituksen puheenjohtaja), Staffan Simberg, Kai Hildén ja Juha Hulkko. Elektrobit Technologies Oy:n toimitusjohtajana toimii Hannu Huttunen.

Hallituksen puheenjohtaja

Jukka Harju

Chief Executive Officer, Elektrobit Oyj
s. 1956, DI, KTM
Katso muut tiedot s. 25

Jäsen

Juha Hulkko

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen
s. 1954, DI, eMBA, Dr.tech.h.c.
Katso muut tiedot s. 22

Jäsen

Staffan Simberg

Elektrobit Oyj:n hallituksen jäsen
s. 1949, MBA
Katso muut tiedot s. 23

Jäsen

Kai Hildén

s. 1958, insinööri

Päätoimi: Ay Matti ja Kai Hildén, yrittäjä

Työhistoria: Elektrobit Oy, toimitusjohtaja 2007-2008.
Extrabit Oy, toimitusjohtaja 2006-2007.
Elektrobit Oy, Suomen toimistojen johtaja 1997-2004.
Elektrobit Oy, suunnittelija, projektipäällikkö ja osastopäällikkö vuosina 1987-1997.
Nokia-Mobira, tutkimusryhmän vetäjä 1987.
Nokia-Mobira, suunnittelija, projektipäällikkö ja ohjelmistojen suunnittelupäällikkö 1982-1987.

Omistus: Omistaa 10 831 316 Elektrobit Oyj:n osaketta.

Elektrobit Technologies Oy TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja

Hannu Huttunen

President, Wireless-liiketoimintasegmentti, 2010-
s. 1966, KTM

Luottamustoimet: Elektrometalli Oy,
hallituksen jäsen 2008-.

Työhistoria: EXFO Inc., Wireless Divisioonan johtaja
2010. NetHawk Oyj, toimitusjohtaja 2003-2010.
NetHawk Oyj, varatoimitusjohtaja 2002-2003.
Nokia Mobile Phones Oy, IP Konvergenssiyksikön
johtaja 2002. Nokia Mobile Phones Oy, Special Products
-liiketoimintayksikön johtaja 1998-2002. Nokia
Mobile Phones Oy, NMT450 -liiketoimintayksikön
johtaja 1995-1998.

Omistus: Ei omista Elektrobit Oyj:n osakkeita.
Hänellä on 100 000 optiota merkinnällä 2008A
ja 100 000 optiota merkinnällä 2008B.

Taloudelliseen raportointi- prosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Riskienhallinta

Riskienhallinnan päämääränä on turvata Yhtiön tuloskehitys ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus toteuttamalla riskienhallintaa kustannus-
tehokkaasti ja systemaattisesti eri liiketoiminnoissa.

Riskienhallinta on osa Yhtiön strategista ja operatiivista suunnittelua, päivittäistä päätöksentekoprosessia ja sisäistä valvontajärjestelmää. Riskienhallinnassa kytketään liiketoiminnan tavoitteet, riskit ja riskienhallinnalliset toimenpiteet yhdeksi kokonaisuudeksi.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Yhtiö noudattaa yhtiön hallituksen hyväksymää politiikkaa riskien hallitsemiseksi.

Riskienhallinta kattaa kaiken sen toiminnan, joka liittyy tavoitteiden asettamiseen, riskien tunnistamiseen, mittaamiseen, arvioimiseen, käsittelyyn, raportointiin, seurantaan, valvontaan ja riskeihin reagoimiseen.

Yhtiön riskienhallinnalla pyritään:

- tunnistamaan ja arvioimaan systemaattisesti ja kattavasti kaikki merkittävät, tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit; mukaan lukien liiketoimintaan, omaisuuteen, sopimukseen, osaamiseen, valuuttoihin, rahoitukseen ja strategiaan liittyviä riskejä;
- hyödyntämään optimaalisesti liiketoimintamahdollisuudet ja varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuus;
- ennakoimaan ja tunnistamaan epävarmuustekijät ja siten kehittämään riskien ennakoivia sekä riskien edellyttämiä toimenpiteitä;
- ottamaan ainoastaan tietoisia ja arvioituja riskejä esim. liiketoiminnan laajentamisessa, markkina-aseman kasvattamisessa sekä uuden liiketoiminnan luomisessa;
- välttämään tai minimoimaan vahinkoriskejä;
- varmistamaan tuotteiden, ratkaisujen ja palveluiden turvallisuus;
- luomaan työntekijöille turvallinen työympäristö;
- minimoidaan epäterveiden ilmiöiden, rikosten tai väärinkäytösten mahdollisuudet toimintaperiaatteilla, kontroleilla ja valvonnalla;
- tiedottamaan riskeistä ja riskienhallinnasta sidosryhmille; ja
- kustannustehokkuuteen riskienhallinnassa.

Riskienhallinnalla ei pyritä:

- poistamaan riskejä kokonaisuudessaan;
- omaksumaan tarpeettomia kontroleja tai hallintakeinoja; tai
- ottamaan käyttöön byrokraattista prosessia ja menetelmiä.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet

Yhtiön toimitusjohtaja ja konsernin liiketoimintasegmenttien toimitusjohtajat arvioivat strategia-prosessin ja vuosisuunnittelun yhteydessä liiketoimintariskejä, jotka saattavat estää tai vaarantaa konsernin strategisten ja tulostavoitteiden saavuttamisen. Liiketoiminnat tuottavat strategia-prosessin tueksi riskiarviot kustakin liiketoiminnasta. Strategisia ja operatiivisia riskejä seurataan kuukausittain liiketoimintojen raportoinnin kautta segmenttitalouksissa (kts. edellä Liiketoimintasegmentit-osio). Liiketoimintojen tulee tuottaa arviot oman vastuualueensa riskeistä ja esittää toimenpidesuunnitelmat riskien hallitsemiseksi sekä raportoida segmenttitalouksille toteutettujen toimenpiteiden vaiheesta ja vaikutuksista.

Yhtiön toimitusjohtaja raportoi Yhtiön hallitukselle konsernin tunnistetuista riskeistä ja suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä riskien hallitsemiseksi.

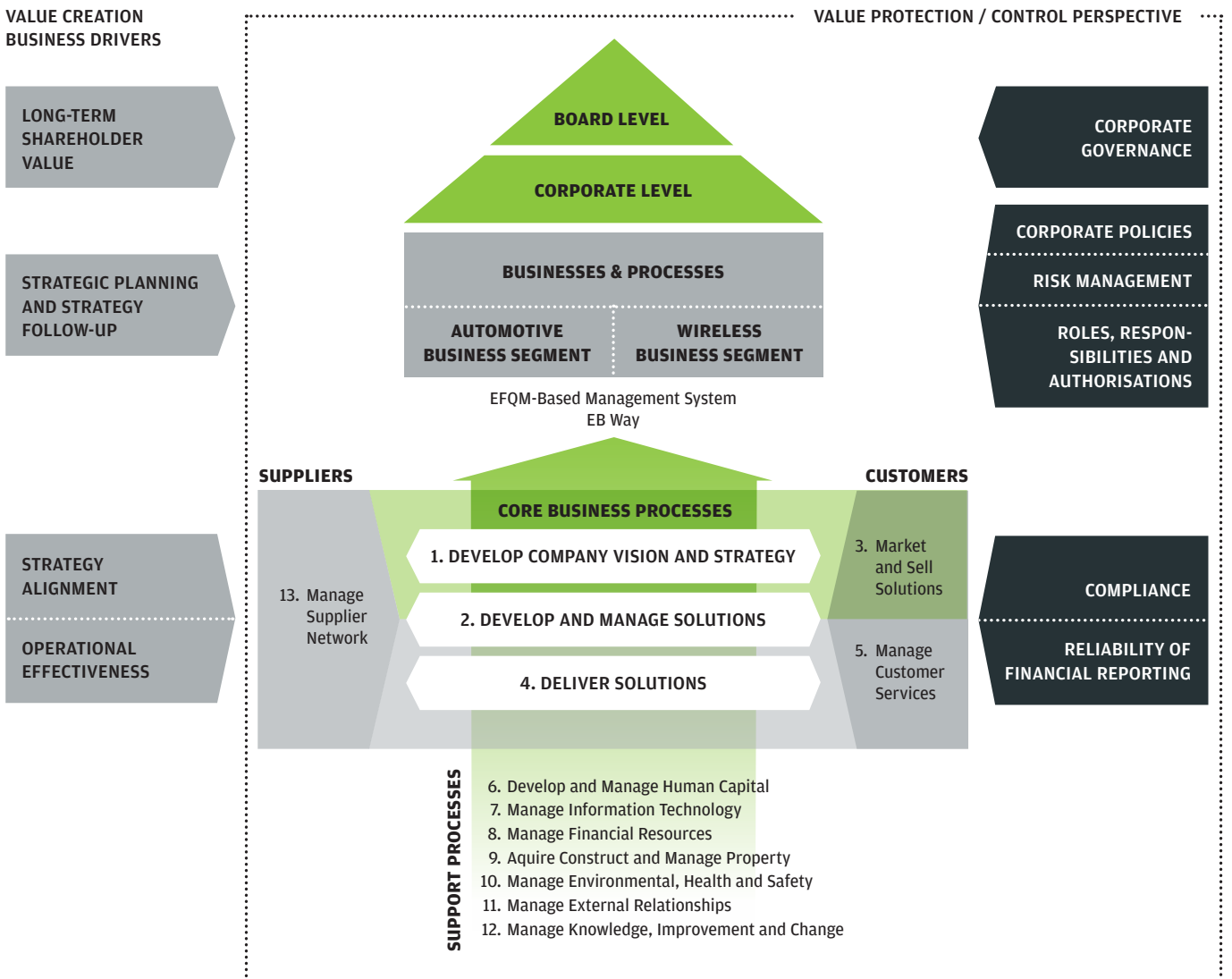
Sisäisen valvonnan yleiskuvaus ja toimintaperiaatteet

Sisäistä valvontaa soveltavat hallitus, johto ja konsernin koko henkilökunta, jotta johto voi kohtuudella vakuuttua siitä, että

1. toiminnot ovat toimivia, tehokkaita ja strategian mukaisia;
2. taloudellinen raportointi ja johdolle annettavat tiedot ovat luotettavia, täydellisiä ja oikea-aikaisia; ja
3. konsernissa noudatetaan soveltuvia lakeja ja säännöksiä sekä Yhtiön sisäisiä ohjeita ja eettisiä arvoja, mukaan lukien vakaus ("sustainability").

Ensimmäinen ryhmä koskee Yhtiön perustavia liiketoiminnallisia tavoitteita, mukaan lukien suoritus- ja kannattavuustavoitteet, strategia, tavoitteiden ja toimenpiteiden täytäntöönpano sekä resurssien turvaaminen. Toinen ryhmä liittyy luotettavien julkisten tilinpäätöstietojen valmisteluun, mukaan lukien osavuosisikatsaukset ja tiivistetyt tilinpäätöstiedot sekä tällaisista tilinpäätöstiedoista johdettu valikoitu, julkisesti raportoitava taloudellinen tieto, kuten tuottojen julkistaminen. Kolmas ryhmä liittyy Yhtiön kohdistuvien lakien ja säännösten noudattamiseen.

Sisäisen valvonnan viitekehys Yhtiössä

Hallinnon ja sisäisen valvonnan viitekehys

EB:n sisäinen valvonta sisältää seuraavat rakenteelliset elementit:

- Yhtiön hallituksen asettamat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hallinnon ohjeet ja periaatteet;
- ohjeiden ja periaatteiden käyttöönotto ja soveltaminen johdon valvonnassa;
- toimintojen tehokkuuden ja toimivuuden sekä talous- ja johdon raportoinnin luotettavuuden valvonta talousosaston ja liiketoimintakontrollereiden toimesta;

- yrityksen riskienhallintaprosessi, jonka tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja vähentää riskejä, jotka uhkaavat Yhtiön tavoitteiden toteutumista;
- compliance-prosessit, joiden tarkoituksena on varmistaa, että kaikkia soveltuvia lakeja, säännöksiä, sisäisiä ohjeita ja eettisiä arvoja (mukaan lukien vakaus "sustainability") noudatetaan;

- tehokas valvontaympäristö kaikilla organisaatiotasolla, sisältäen räätälöidyt valvontatoimet määritellyille prosesseille, sekä konsernin liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä alueita koskevien vähimmäisvaatimusten luominen;
- yhteiset eettiset arvot ja vahva sisäinen valvontakulttuuri kaikkien työntekijöiden keskuudessa; ja
- tarvittaessa sisäiset tarkastukset, jotka mittaavat sisäisen valvonnan tehokkuutta.

EB:n sisäisen valvonnan viitekehysten avainalueet 2012.

Ydinliiketoiminnan prosessien riskit ja valvontatoimet

Liiketoimintaprosessien riskienhallintatoimet on määritelty kontrollikohtien muotoon:

- relevanttien prosessiriskien tunnistaminen;
- yhteisten kontrollikohtien/konsernin vähimmäiskontrollikohtien tunnistaminen;
- yhteisten kontrollikohtien implementointi liiketoimintaprosesseihin;
- ylimääräisten kontrollikohtien määrittely tarpeen mukaan liiketoiminta- tai toimintotasoilla.

Valvontatoimia ovat ohjeistukset ja toimenpiteet, joiden avulla varmistetaan johdon ohjeiden toteutuminen. Valvontatoimilla varmistetaan riskien huomioiminen tarvittavilla toimenpiteillä, jotta Yhtiön tavoitteet saavutetaan. Valvontatoimet asetetaan organisaationlaajuisesti, kaikilla tasoilla ja kaikkiin toimintoihin. Niihin kuuluu erilaisia toimia, kuten esimerkiksi hyväksynnit, valtuutukset, varmentamiset, toimintojen tehokkuuden tarkastaminen, varallisuuden turvaaminen ja vastuiden eriyttäminen.

Taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta

Konsernin ulkoisen talousraportoinnin prosessi, sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmä kuvataan seuraavassa. Pääpaino on kirjanpidossa ja siihen liittyvässä valvonnassa.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN ORGANISAATIO

Konsernin taloushallinto on muodostettu siten, että molemmilla liiketoimintasegmenteillä on omat operatiiviset talousorganisaationsa ja konsernin emoyhtiöön on keskitetty talousjohdon lisäksi keskeiset kirjanpidon, verotuksen, rahoituksen ja varainhallinnan asiantuntijatoiminnot.

Liiketoimintasegmenttien talousjohto vastaa segmenttiin kuuluvien yhtiöiden kirjanpidon, rahaliikenteen ja muiden päivittäisten taloustoimintojen sekä segmentin liiketoimintaa tukevan sisäisen raportoinnin järjestämisestä. Liiketoimintasegmentin talousjohto ohjaa ja valvoo segmenttiin kuuluvien yhtiöiden taloushallinto-organisaatioiden toimintaa, ja se raportoi ensisijaisesti liiketoimintasegmentin toimitusjohtajalle, mutta matriisisuhteessa myös konsernin talousjohtajalle.

Konsernin emoyhtiön talousorganisaation tehtäviin kuuluu mm. kuukausittainen konsernikokonaisuuden konsolidointi, osavuosikatsausten ja konsernitilinpäätöksen laatiminen, konsernin rahavarojen hallinta ja sijoittaminen, vieraan pääoman hallinta, valuuttariskien suojaaminen, ja siirtohinnoittelu. Konsernin emoyhtiön taloushallinnon organisaatio toteuttaa operatiivista valvontatoimintaa konsernin talousjohtajan alaisuudessa, joka raportoi valvontahavainnoista talous- ja tarkastusvaliokunnalle. Konsernin emoyhtiön taloushallinnon organisaatio ja Wireless-liiketoimintasegmentin talousjohto sijaitsevat Suomessa ja Automotive-

liiketoimintasegmentin talousjohto Saksassa. Konsernin tytäryhtiöillä Kiinassa, Saksassa ja USA:ssa on omat kirjanpito-osastonsa. Kirjanpito pienemmissä tytäryhtiöissä Ranskassa ja Japanissa on järjestetty ulkoisten tilitoimistojen kautta tai kuten Itävallassa Saksan tytäryhtiön kirjanpito-osaston toimesta. Emoyhtiön ja jokaisen tytäryhtiön kirjanpito toiminnon tehtävät ja vastuujaako on kirjattu tiimien ja henkilöiden toimenkuviin.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN JÄRJESTELMÄ

Konsolidoitu tilinpäätös laaditaan valitun konsolidointityökalun avulla. Konsernin tytäryhtiöiden kirjanpito hoidetaan pääosin käyttäen konsernin yhteistä kirjanpitojärjestelmää, josta toteutuneet luvut raportoidaan kuukausittain suoraan konsolidointijärjestelmään. Japanin ja Ranskan tytäryhtiöt lähettävät tiedot ennalta määritellyssä muodossa suoraan konserniin konsolidoitavaksi.

Käytössä oleva kirjanpitojärjestelmä sisältää pääkirjanpidon, ostoireskontran ja myyntireskontran. Vaihto-omaisuus- ja palkkakirjanpito on järjestetty eri ohjelmien avulla tai ostetaan ulkoistettuna palveluna. Ostolaskut kierrätetään sähköisen laskutusjärjestelmän kautta. Suomessa ja Saksassa käytetään samaa pankkisolvelusta, USA:ssa on myös samantyyppinen sovellus.

Globaalit ennusteet ja budjetit laaditaan käyttäen samaa konsernin emoyhtiön taloushallinnon ylläpitämää ennuste- ja raportointijärjestelmää. Joissakin liiketoimintasegmenttien yhtiöissä on käytössä erillisiä sisäistä raportointia tukevia järjestelmiä.

SISÄINEN VALVONTA

Konsernin sisäisen valvonnan mekanismit perustuvat ohjeistuksiin, ohjeisiin, rajoitettuihin prosessikuvauksiin, valtuutusmatriiseihin, taloudellisen raportoinnin tarkastuskokouksiin sekä pääkirjanpidon velvoitteiden jakamiseen.

COMPLIANCE-PROSESSIT

Compliance-prosesseja on jokaisella organisaatiotasolla, jotta voidaan varmistaa, että soveltuvia lakeja, säännöksiä, sisäisiä ohjeistuksia ja eettisiä arvoja, mukaan lukien vakaus ("sustainability"), noudatetaan. Konsernitoiminnon ja liiketoiminnon ovat vastuussa oman alueensa lainsäädännön ja muun sääntelyn kehittymisen seurannasta ja muutosten viestinnästä organisaatiolle. Liiketoiminnon ja konsernitoimintojen johtajat ovat vastuussa asianmukaisen valvonta- ja compliance-koulutuksen järjestämisestä yksiköissään.

RISKIEN HALLINNAN JA SISÄISEN VALVONNAN VASTUUALUEET JA ROOLIT

Ensisijaiset roolit ja vastuualueet konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on määritelty seuraavasti:

HALLITUS

Hallitus on viime kädessä vastuussa Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävänä on hyvän hallintotavan mukaisesti lisäksi varmistaa, että Yhtiö on riittävällä tavalla siirtänyt soveltamansa arvot toimintaansa. Hallitus hyväksyy sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja hallintotapaa koskevat politiikat ja ohjeet. Hallitus määrittää Yhtiön riskinottotason ja riskinkantokyvyn sekä arvioi niitä säännöllisesti uudelleen osana Yhtiön strategiaa ja tavoiteasetantaa. Hallitus raportoi toiminnastaan osakkeenomistajille.

TALOUS- JA TARKASTUSVALIOKUNTA

Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunta vastaa seuraavista sisäiseen valvontaan liittyvistä tehtävistä:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuraaminen;
- taloudellisen raportointiprosessin valvominen;
- Yhtiön sisäisen valvonnan, mahdollisen sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmän tehokkuuden valvominen;
- Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvän taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsitteleminen; ja
- tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen lakisääteisen tarkastuksen seuraaminen.

Yksityiskohtaisempi kuvaus siitä, miten talous- ja tarkastusvaliokunta täyttää valvontatehtävänsä, määrittellen valiokunnan vuosisuunnitelmassa. Talous- ja tarkastusvaliokunta raportoi Yhtiön hallitukselle.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja on vastuussa Yhtiön päivittäisestä hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja luo sisäiselle valvontaympäristölle perustan osoittamalla johtajuutta ja suuntaviivoja ylemmälle johdolle sekä arvioimalla heidän tapojaan kontrolloida liiketoimintaa. Toimitusjohtaja vastaa konsernin riskienhallintaprosessista ja sen jatkuvasta kehittämisestä, työn resursoinnista ja riskienhallinnan periaatteiden tarkistamisesta sekä toimintaperiaatteiden ja kokonaisprosessin määrittelystä. Toimitusjohtaja raportoi riskienhallinnasta hallitukselle osana kuukausiraportointia. Toimitusjohtaja, ja hänen alaisuudessaan konsernitoimintojen johto ja liiketoimintasegmenttien toimitusjohtajat, vastaavat Yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien hallinnasta.

TALOUSJOHTAJA

Talusohtajan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että konsernin kirjanpito- ja taloudelliset raportointikäytännöt ovat lainmukaiset, ja että talous- ja johdon raportointi on luotettavaa.

LAKIASIAINJOHTAJA

Lakiasiaainjohtajan tehtävänä on varmistaa, että konsernin hallinnointikäytännöt ovat lainmukaiset ja että konsernin lakiasiat hoidetaan asianmukaisella tavalla, erityisesti liiketoimintaan liittyvien sopimusperusteisten riskien osalta.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Segmenttihakemukset ja liiketoimintasegmenttien johto vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta liiketoimintasegmenteissä. Tarkemmat sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja toimintamallit laaditaan kunkin segmentin sisällä konsernitoimintojen asettamien periaatteiden puitteissa. Lisäksi liiketoimintojen ja konsernitoimintojen johto vastaa riskienhallintakäytäntöjen täytäntöönpanosta vuosisuunnitelmiin (planning cycle) ja päivittäisiin toimiin ja, että

- lakeja,
  - alemman tason säännöksiä,
  - sisäisiä ohjeita ja
  - eettisiä arvoja
- noudatetaan heille osoitetuilla vastuualueilla. Joitakin riskienhallinnan osa-alueita, erityisesti taloudellisten riskien ja vakuutusten hallinnan osalta, on kuitenkin keskitetty mittakaavaetujen hyödyntämiseksi ja riittävän konsernitason hallinnan varmistamiseksi.

TALOUSSHALLINTO

Konsernin emoyhtiön taloushallinto-osaston vastuulla on:

- varmistaa riittävien valvontatoimien asettamisesta liiketoimintasegmenteille yhteistyössä liiketoimintasegmenttien johdon kanssa;
- valvontatoimien sopivuuden ja tehokkuuden toiminnallinen seuranta; ja
- varmistaa, että ulkoinen raportointi on virheetöntä, oikea-aikaista ja noudatettavien säännösten mukaista.

Taloushallinnossa ei ole erillistä sisäisen valvonnan toimintaa. Konsernin talusohtaja raportoi valvontahavainnot talous- ja tarkastusvaliokunnalle.

SISÄINEN TARKASTUS

Yhtiöllä ei ole erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Tämä on huomioitu vuosittaisen tilintarkastussuunnitelman sisällössä ja laajuudessa. Yhtäältä tilintarkastus kohdennetaan tiettyihin aiheisiin eri aikoina ja toisaalta erikseen sovittuihin painopistealueisiin.

Hallituksen toimintakertomus 2012

Liikevaihto ja liiketulos jatkuvista toiminnoista kasvoivat selvästi edellisvuodesta.

Vuosi 2012 lyhyesti

EB:n vuoden 2012 luvut on jaettu IFRS5-standardin mukaisesti jatkuihin ja lopetettuihin toimintoihin. Tässä toimintakertomuksessa Wireless-liiketoimintasegmentin katsauskauden jälkeen 31.1.2013 myyty Test Tools -tuoteliiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona. Yhteenveto jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista on esitetty osiossa ”Taloudellinen kehitys 2012”.

Vuoden 2012 luvut sisältävät seuraavat yhteensä noin 4 miljoonan euron määräiset kertaluonteiset erät: TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien perintään liittyviä kertaluonteisia kuluja 1,2 miljoonaa euroa ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelyissä saadun 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen sovintosuorituksen johdosta noin 1,2 miljoonan euron kertaluonteisen tulon ja noin 10,8 miljoonan euron positiivisen kassavirtavaikutuksen kolmannella vuosineljänneksellä, sekä yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät, jotka kirjattiin EB:n tytäryhtiön Elektrobot Inc.:in erään yhdysvaltalaisen asiakkaan taloudellisten vaikeuksien vuoksi vuoden 2012 neljännele vuosineljännekselle.

Vuoden 2012 liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 185,4 miljoonaa euroa, jossa kasvua 25,3 prosenttia viime vuoden vastaavasta jaksosta (148,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi 24,3 prosenttia 122,1 miljoonaan euroon (98,3 miljoonaa euroa, vuonna 2011), ja Wireless-liiketoimintasegmentin liikevaihto jatkuvista toiminnoista kasvoi 27,7 prosenttia 63,5 miljoonaan euroon (49,8 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

Vuoden 2012 liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 2,5 miljoonaa euroa, sisältäen yllä mainitut yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät (liiketappio -5,5 miljoonaa euroa, vuonna 2011, sisältäen 0,9 miljoonan euron TerreStar-yhtiöiden saatavien perintään liittyvät kertaluonteiset kuluerät). Liikevoitto jatkuvista toiminnoista ilman yllä mainittuja kertaluonteisia eräiä oli 6,5 miljoonaa euroa (liiketappio -4,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

EB allekirjoitti 11.5.2012 Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa sitovat luottolimiittisopimukset siten, että 30.6.2012 päättyvää 10 miljoonan euron luottolimiittisopimusta jatkettiin ja lisäksi solmittiin uusi 10 miljoonan euron määräinen rahoituslimiittisopimus. Nämä yleisiin rahoitustarpeisiin tarkoitetut sopimukset ovat voimassa 30.6.2014 saakka.

EB alensi ensimmäisen vuosipuoliskon ja täsmensi koko vuoden 2012 liiketulosta koskevaa ohjaustaan 21.6.2012 tarkentuneiden näkymien pohjalta niin, että EB odotti vuoden 2012 toisen vuosineljänneksen liiketuloksen jäävän alle vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen tason (0,9 miljoonaa euroa, 1Q 2012), ja että EB odotti vuoden 2012 ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihdon kasvavan selvästi edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta (76,1 miljoonaa euroa, 1H 2011) ja liiketuloksen olevan lähellä nollatasoa (liiketappio -4,4 miljoonaa euroa, 1H 2011). EB ilmoitti, että alentuneen ensimmäisen vuosipuoliskon liiketulosennusteen takia myös koko vuoden 2012 liiketulosennuste on alentunut, mutta EB odottaa edelleen vuonna 2012 liikevaihdon ja tuloksen kasvavan selvästi edellisvuodesta (liikevaihto 162,2 miljoonaa euroa, liiketappio -4,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Syynä tulospöytämuutokseen oli se, että yhtiö kirjasi 0,8 miljoonan euron suuruisen varauksen TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien perintään liittyvien ennakoitujen kulujen takia, ja lisäksi oli käynyt ilmeiseksi, että sekä Automotive- että Wireless-liiketoimintasegmentit jäävät jonkin verran liikevoittotavoitteistaan toisella vuosineljänneksellä, lähinnä ennakoitua suurempien projektikustannusten takia. Liikevaihdon osalta näkymät eivät muuttuneet.

Elektrobot Oyj:n tytäryhtiö Elektrobot Inc. ja TerreStar Corporation ja eräät sen etuoikeutetuista osakkeenomistajista solmivat 2.8.2012 erinäisiä osapuolten välisiä riitaisuuksia koskevan ehdollisen sovintosopimuksen TerreStar Corporationin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaisessa saneerausmenettelyssä. Yhdysvaltain saneerausmenettelyjä käsittelevä tuomioistuin hyväksyi sovintosopimuksen 24.8.2012. Elektrobot Inc.

vastaanotti 28.8.2012 sovintosopimuksen perusteella TerreStar Corporationilta lopullisena riitaisuusien ratkaisuna käteisenä 13,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (10,8 miljoonaa euroa). Sovinto ei koske TerreStar Networksin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista edelleen vireillä olevaa purkamismenettelyä, eikä sisällä tästä menettelystä mahdollisesti saatavaa jako-osuutta. TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä saadulla sovintosuorituksella oli EB:lle positiivinen noin 1,6 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (1,2 miljoonaa euroa) määräinen kertaluonteinen tulosvaikutus ja 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (10,8 miljoonaa euroa) määräinen positiivinen kassavirtavaikutus vuoden 2012 kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Elektrobit Oyj:n tytäryhtiö Elektrobit Automotive GmbH ja AUDI AG:n tytäryhtiö Audi Electronics Venture GmbH (AEV) päättivät 26.10.2012 laajentaa yhteisyrityksensä e.solutions GmbH:n liiketoimintaa viihde- ja viestintäohjelmistoista kattamaan myös järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmäintegraatiopalveluja AUDI AG:n sekä muiden Volkswagen-konsernin yhtiöiden tuleviin viihde- ja viestintäratkaisuihin. Rakentaakseen vaadittavan tuotekehityksen osaamistason ja kapasiteetin yhteisyritys perusti uuden toimipisteen Ulmiin Saksaan. Vuoden 2013 loppuun mennessä e.solutions suunnittelee palkkaavansa noin 100 tuotekehitysinsinööriä Ulmiin hyödyntääkseen alueen järjestelmäintegraatio- ja ohjelmistosuunnitteluosaamista. Yhteisyrityksen laajennuksella ei arvioitu olevan merkittävää vaikutusta EB:n liikevaihtoon, tulokseen tai taseeseen vuonna 2012 ja 2013.

Taloudellinen kehitys 2012, jatkuvat toiminnot

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, MEUR

	1-12/2012 12 KK	1-12/2011 12 KK
Jatkuvat toiminnot		
Liikevaihto	185,4	148,0
Liikevoitto / -tappio	2,5	-5,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,5	-0,4
Tulos ennen veroja	2,0	-5,9
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	2,1	-6,5
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	1,2	1,5
Tilikauden tulos	3,3	-5,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	3,5	-5,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	2,3	-5,3
Määräysvallattomille omistajille	1,0	0,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	2,5	-5,5
Määräysvallattomille omistajille	1,0	0,2
Tulos/osake jatkuvista toiminnoista, EUR	0,01	-0,05

- Liiketoiminnan rahavirta oli 8,1 miljoonaa euroa (5,3 miljoonaa euroa) sisältäen TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä vuoden 2012 kolmannella vuosineljänneksellä sovintosuorituksen positiivisen, noin 10,8 miljoonan euron kassavirtavaikutuksen. Kassavirrat sisältävät sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot.
- Omavaraisuusaste oli 54,7 % (62,8 %).
- Nettovelkaantumisaste oli 4,1 % (-1,4 %).

Vertailu vuosineljänneksittäin, jatkuvat toiminnot

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA LIIKETULOS, JATKUVAT TOIMINNOT, MEUR

	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12	4Q 11
Liikevaihto	52,6	44,3	43,6	45,0	44,1
Liikevoitto /-tappio	0,2	2,2	-0,7	0,8	2,2
Liikevoitto /-tappio ilman kertaluonteisia eriä	4,3	1,0	0,2	1,1	2,9
Tulos ennen veroja	-0,2	2,0	-0,3	0,4	2,4
Katsauskauden tulos	1,3	1,8	-0,1	0,3	3,2

WIRELESS-LIIKETOIMINTASEGMENTIN LIIKEVAIHTO JA LIIKETULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ, MEUR

	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12	4Q 11
Liikevaihto	16,4	14,1	16,6	16,4	16,1
Liikevoitto /-tappio	-3,2	2,0	-0,9	-0,1	0,1
Liikevoitto /-tappio ilman kertaluonteisia eriä	0,9	0,8	0,0	0,2	0,8

Kertaluonteiset erät ovat tuottoja ja kuluja, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan tai niitä esiintyy vain harvoin. Tällaisia eriä ovat muun muassa omaisuuden myyntivoitot tai -tappiot, olennaiset omaisuusarvojen muutokset, kuten arvonalennukset tai arvonalennusten peruutukset, olennaiset toiminnan uudelleenorganisointiin liittyvät kulut tai muut johdon kertaluonteisena pitämät olennaiset erät. Kertaluonteisen erän olennaisuutta arvioidessa otetaan huomioon erän euromääräinen suuruus ja omaisuuserien arvomuutoksen yhteydessä sen osuus omaisuuserän kokonaisarvosta.

Yllä olevissa taulukoissa mainitut kertaluonteiset erät ovat TerreStar-yhtiöltä olevien saatavien perintään liittyviä kuluja ja TerreStar Corporationin saneerausmenettelystä sovintosuorituksen johdosta kertynyttä tuloa, sekä yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät, jotka kirjattiin EB:n tytäryhtiön Elektrobit Inc.:in erään yhdysvaltalaisen asiakkaan taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Nämä kertaluonteiset erät on raportoitu osana Wireless-liiketoimintasegmentin tulosta.

LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN JATKUVISTA TOIMINNOISTA, MEUR

	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12	4Q 11
Automotive	36,2	30,2	27,0	28,7	28,0
Wireless	16,4	14,1	16,6	16,4	16,1
Koko konserni	52,6	44,3	43,6	45,0	44,1

LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN JATKUVISTA TOIMINNOISTA, MEUR JA %

	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12	4Q 11
Aasia	2,4 (4,5 %)	3,1 (7,1 %)	1,1 (2,6 %)	1,9 (4,2 %)	3,1 (7,0 %)
Amerikat	6,4 (12,1 %)	7,6 (17,2 %)	7,5 (17,2 %)	7,1 (15,9 %)	6,3 (14,2 %)
Eurooppa	43,8 (83,4 %)	33,5 (75,7 %)	34,9 (80,2 %)	36,0 (79,9 %)	34,8 (78,8 %)

LIIVEVAIHTO JA LIIKETULOS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN JATKUVISTA TOIMINNOISTA SEKÄ MUU LIIKETOIMINTA, MEUR

	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12	4Q 11
Automotive					
Liikevaihto ulkoinen	36,2	30,2	27,0	28,7	28,0
Liikevaihto toiselle segmentille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto /-tappio	3,3	0,2	0,2	0,9	2,1
Wireless					
Liikevaihto ulkoinen	16,4	14,1	16,6	16,3	16,1
Liikevaihto toiselle segmentille	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1
Liikevoitto /-tappio	-3,2	2,0	-0,9	-0,1	0,1
Muu liiketoiminta					
Liikevaihto ulkoinen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto /-tappio	0,1	-0,0	-0,0	-0,0	0,0
Yhteensä					
Liikevaihto	52,6	44,3	43,6	45,0	44,1
Liikevoitto /-tappio	0,2	2,2	-0,7	0,8	2,2

YHTEENVETO JATKUVISTA JA LOPETETUISTA TOIMINNOISTA

	2012	4Q 12	3Q 12	2Q 12	1Q 12
Liikevaihto					
Jatkuvat toiminnot	185,4	52,6	44,3	43,6	45,0
Lopetetut toiminnot	16,1	5,4	2,7	4,4	3,6
Yhteensä	201,5	57,9	47,0	48,0	48,6
Liikevoitto/-tappio					
Jatkuvat toiminnot	2,5	0,2	2,2	-0,7	0,8
Lopetetut toiminnot	1,3	1,0	-0,1	0,3	0,1
Yhteensä	3,7	1,2	2,1	-0,4	0,9

Liiketoimintasegmentit

EB:n raportointi perustuu kahteen liiketoimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless. (Suluissa vuoden 2011 vastaava luku ellei muuta mainita).

Automotive-liiketoimintasegmentti

Tammi-joulukuussa 2012

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektronikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu auton sisäisistä viihde- ja viestintäratkaisusta, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja. EB ohjelmistotuotteita ovat navigaatio-ohjelmisto EB street director, käyttöliittymien suunnitteluohjelmisto EB GUIDE, EB tresos -tuoteperhe auton sisäisiin ohjelmistoihin ja niiden suunnitteluun ja ajamista helpottavien järjestelmien suunnitteluohjelmisto EB Assist ATF. Näistä tuotteista EB saa lisenssimyyntituloa, ja tuotteiden lisäksi toimituksiin sisältyy usein tuotekehityspalveluita asiakaskohtaista ratkaisua varten.

EB:llä ja AUDI:n tytäryrityksellä Audi Electronics Venture GmbH:lla (AEV) on yhteisyritys e.solutions GmbH, joka kehittää viihde- ja viestintäjärjestelmien ohjelmistoja ja tuottaa järjestelmäsuunnittelu- ja järjestelmäintegraatiopalveluita Volkswagen-konsernin automalleihin. EB omistaa yhteisyrityksestä 51 % ja AEV 49 %. Vuosina 2009–2012 e.solutions GmbH on sisällytetty EB:n konsernitilinpäätökseen EB:n tytäryhtiönä. Vuoden 2013 alusta alkaen e.solutions GmbH sisällytetään konsernitilinpäätökseen IFRS-standardien suhteellista yhdistelytapaa noudattaen EB:n omistussuuden mukaisella 51 % osuudella. Vuoden 2012 lopussa yhteisyrityksellä oli yli 200 työntekijää ja sen päätoimipaikka on Ingolstadtissa Saksassa. EB myös toimittaa yhteisyritykselle tuotteita ja tuotekehityspalveluita.

Automotive-liiketoiminta jatkoi tasaista kasvuun viihde- ja viestintäjärjestelmien (infotainment), ajamista auttavien ohjelmistosovellusten (driver assistance) ja autojen elektronisten ohjausyksiköiden (ECU) ohjelmistomarkkinoilla. Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi vuoden 2012 tammi-joulukuussa 24,3 prosenttia, 122,1 miljoonaa euroon (98,3 miljoonaa euroa). Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa). Automotive-liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi tavoitteiden mukaisesti. Liikevoitto parani selvästi edellisvuodesta, mutta se jäi tavoiteltua alemmaksi eräiden projektien suunniteltua suurempien kustannusten takia.

Maalikuussa EB perusti Kiinaan tytäryhtiön EB Automotive Software (Shanghai) Ltd.:n. Uusi yksikkö parantaa EB:n mahdollisuuksia palvelulla nykyistä laajempaa autoteollisuuden asiakas-kuntaansa Kiinassa ja sen naapurimaissa.

e.solutions GmbH eteni tavoitteidensa mukaisesti uuden viihde- ja viestintäjärjestelmäohjelmiston kehittämisessä. Vuoden aikana AUDI julkisti käyttävänsä sitä uuden A3-mallin high-end viihde- ja viestintäjärjestelmässä.

Lokakuussa EB julkaisi uuden version autojen käyttöliittymien kehitykseen tarkoitettua ratkaisustaan, EB GUIDE 5.4. Tähän uuteen versioon sisältyy puheentunnistus, sekä monikosketus- ja eleohjaus. Lisäksi siinä on esittelyversio teknologiasta www-pohjaisten sovellusten, kuten HTML5:n, integroimista varten.

Uudessa syksyllä 2012 markkinoille tuodussa VW Golf VII -mallin vakiotason viihde- ja viestintäjärjestelmässä on EB:n puheenohjausohjelmisto EB GUIDE STF ja navigointiohjelmisto EB street director.

Lokakuussa e.solutions GmbH:n liiketoimintaa päätettiin laajentaa viihde ja viestintäohjelmistoista kattamaan myös järjestelmäsuunnittelua ja järjestelmäintegraatiopalveluja AUDI AG:n sekä muiden Volkswagen-konsernin yhtiöiden tuleviin viihde- ja viestintäratkaisuihin. Rakentaakseen vaadittavan tuotekehityksen osaamistason ja kapasiteetin, yhteisyritys perusti uuden toimipisteen Ulmiin Saksaan ja aikoo palkata vuoden 2013 loppuun mennessä noin 100 tuotekehityssinööriä hyödyntäen Ulmin alueen järjestelmäintegraatio- ja ohjelmistosuunnitteluosaamista.

Automotive-markkinanäkymät

EB:n palveluihin ja tuotteisiin kohdistuvan kysynnän ennakoidaan kehittyvän myönteisesti vuositasona vuoden 2013 aikana Automotive-liiketoimintasegmentissä. Viime aikoina kansainvälisten automarkkinoiden epävarmuus on kasvanut erityisesti Euroopassa, jossa myytävien autojen määrän on vuositasona ennustettu laskevan vuoden 2013 aikana. Samanaikaisesti Yhdysvalloissa, Kiinassa ja muilla kehittyvillä markkinoilla myytävien autojen määrän ennustetaan kasvavan. Monet autonvalmistajat ovat kuitenkin menestyneet hyvin myös loppuvuoden 2012 aikana ja markkinamuutokset vaikuttavat eri tavoin eri autonvalmistajiin. Markkinoiden hidastuminen vaikuttaa vähentävästi myös autovalmistajien tuotekehitysinvestointeihin. Tästä huolimatta autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin, ja autoteollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoidaan jatkavan kasvua vuonna 2013, mutta hitaammalla tahdilla kuin aikaisempina vuosina. Työmarkkinoilla kilpailu osaavista työntekijöistä on säilynyt kireänä etenkin Saksassa, mikä hieman hidastaa henkilöstömäärän ja palveluliiketoiminnan kasvattamista. Yhteisyrityksemme AUDI:n kanssa e.solutions GmbH onnistui kasvattamaan henkilömääräänsä merkittävästi vuoden 2012 loppupuolella lokakuussa julkistetun laajentumispäätöksen myötä, ja yhteisyrityksen kasvunäkymä vuodelle 2013 on hyvä.

Roland Berger -konsulttiyrityksen tutkimus arvioi, että elektroniikan osuus autojen kustannuksista kasvaa 23 prosentista vuonna 2010 33 prosenttiin vuonna 2020. Elektroniikan ja ohjelmistojen osuus autoissa on kasvanut jo useiden vuosien ajan. Niiden avulla on toteutettu merkittäviä innovaatioita kuten turvallisuusjärjestelmät, lukkiutumattomat jarrut, moottorin hallintayksiköt, ajamista helpottavat sovellukset ja viihde- ja viestintäjärjestelmät. Nämä ominaisuudet ovat olleet niin suosittuja, että ne ovat käytössä kaikkien hintaluokkien automalleissa. Kuluttajat ovat valmiita maksamaan teknologiasta, joka parantaa heidän ajokokemustaan. Markkinakasvua on odotettavissa mm. ajamista auttavissa Driver Assistance -sovelluksissa ja autoon langattomasti verkottuneissa Connected

Car -ratkaisuisa. Pilviyhteydet tarjoavat monia parannuksia navigointiin. EB tekee jo yhteistyötä INRIXin ja muiden liikennetietojen tarjoajien kanssa luodakseen reaaliaikaista liikennetietoa, joka voi tarjota kuljettajille merkittävää navigointiapua päivittäin. AUDI Connect -paketti on yksi esimerkki kehittyneestä auton sisäisestä verkottuneesta palvelusta.

Autoelektronikan entistä kehittyneemmät ja verkottuneemmat ominaisuudet sekä kasva-va suorituskyky lisäävät sen monimutkaisuutta. Samanaikaisesti kuluttajat odottavat internetin ja langattomien laitteiden kaltaisia toimintoja ja käyttäjäkokemuksia myös autoihin. Nämä kehitystrendit ajavat teollisuutta elektroniikkalaitteiden ja niiden ohjelmistojen asteittaiseen erottamiseen toisistaan ohjelmistoarkkitehtuurin tasojen hallitsemiseksi sekä innovoinnin ja käyttöönoton tehostamiseksi. Standardiohjel- mistoratkaisujen käytön autoteollisuudessa odotetaan kasvavan. Se nopeuttaa innovointia, parantaa ohjelmistojen laatua ja kehittämisen tehokkuutta sekä helpottaa ohjelmistojen käyt- töönottoa.

Perustavanlaatuisen autoteollisuuden muu- tos ja siitä seuraava auto-ohjelmistomarkkinan kasvu jatkuvat. Autoteollisuuden kustannuspai- neiden odotetaan kiihdyttävän EB:n tarjoami- en tuotteistettujen ja tehokkaiden ohjelmisto- ratkaisujen tarvetta. Auto-ohjelmistomarkkinan vuosikasvun vuoteen 2019 asti odotetaan ylit- tävän henkilöautojen tuotantomäärän vuosi- kasvun, jonka ennakkoidaan olevan 5,5 % CAGR (LMC Automotiven vuoden 2012 neljännen nel- jänneksen ennuste).

EB:n autoteollisuudesta kertyvä liikevaihto syntyy tällä hetkellä pääasiallisesti uusiin auto- malleihin liittyvien ohjelmistojen ja ohjelmisto- alustojen kehitystyöstä ja tuotekehitystä tukevi- en ohjelmistolisenssien myynnistä. Liikevaihdon riippuvuus autojen tuotantomääristä on rajal- linen. EB pyrkii kehittämään liiketoimintamal- liaan enemmän ohjelmistotuotteisiin pohjautu- vaksi, mikä vähitellen lisää liikevaihdon suoraan riippuvuutta autojen tuotantomääristä lähivuosi- en aikana.

Wireless-liiketoimintasegmentti

Tammi-joulukuussa 2012

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotteita ja tuotealustoja puolustus-, turvalli- suus- ja muille viranomaismarkkinoille ja teol- lisuuden käyttöön, sekä tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattoman tietoliik- kenteen markkinoille, ja muille yrityksille, jot- ka tarvitsevat langatonta yhteyttä kuluttajille tai ammattikäyttöön tarkoitettuihin laitteisiin- sa. Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteita ovat EB Tactical Wireless IP Network taktiseen tiedonsiirtoon, EB Tough VoIP -puhelin taktiseen viestintään sekä EB Wideband COMINT Sensor viestitiedusteluun. EB:n tuotealustoja ovat EB:n RCIED-häirintälähetin elektroniseen sodankäyn- tiin, EB Specialized Device Platform Android- pohjaisiin päätelaitteisiin sekä EB:n LTE-pohjai- nen laajakaistainen viestintä- moduuli. Lisäksi EB tarjoaa laajan valikoiman T&K-palveluita, kut- en konsultaatiota, integrointia, laite- sekä oh- jelmistokehitystä liittyen uusimpiin langattomiin teknologioihin ja käyttösovelluksiin.

28.1.2013 EB allekirjoitti sopimuksen, jon- ka mukaan se myi Wireless-liiketoimintaseg- mentin Test Tools -tuoteliiketoiminnan Anite plc:lle. Kauppa astui voimaan 31.1.2013. EB rap- portoi vuoden 2012 tuloksensa IFRS5-standar- din mukaisesti jakaen liiketoimintansa jatkuviin ja lopetettuihin liiketoimintoihin. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä Wireless-liiketoimintasegmen- tin Test Tools -tuoteliiketoiminta raportoidaan lopetettuna liiketoimintana. Seuraavassa ilmoi- tetut liikevaihto- ja liikeulosluvut sisältävät ai- noastaan jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto- ja liikeulosluvut.

Wireless-liiketoimintasegmentin vuoden 2012 luvut sisältävät yhteensä noin 4 miljoon- nan euron kertaluonteiset erät:

- TerreStar-yhtiöiltä olevien saatavien perintään liittyviä kertaluonteisia kuluja 1,2 miljoonaa euroa ja TerreStar Corporationin saneeraus- menettelyissä saadun 13,5 miljoonan Yhdys- valtain dollarin suuruisen sovintosuorituksen johdosta noin 1,2 miljoonan euron kertaluon-

teisen tulon ja noin 10,8 miljoonan euron positiivisen kassavirtavaikutuksen kolmannella vuosineljänneksellä.

- Yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluon- teiset erät, jotka kirjattiin erään yhdysvalta- laisen asiakkaan taloudellisten vaikeuksien vuoksi vuoden neljännellä vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 tammi-joulukuussa Wireless-liike- toimintasegmentin liikevaihto jatkuvista toimin- noista kasvoi 27,7 prosenttia 63,5 miljoonaan euroon edellisen vuoden vastaavasta ajankoh- dasta (49,8 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi puolustus-, turvallisuus-, sekä tietoliikenneverk- kolaitteiden ja muiden langatonta teknologiaa hyödyntävien tuotteiden kehityspalveluiden markkinoilla. Liikevaihdon kasvu oli tavoittei- den mukaista.

Wireless-liiketoimintasegmentin liiketulos jäi kuitenkin tappiolliseksi, mikä johtui edellä mai- nituista yhteensä 4 miljoonan euron kertaluon- teisista eristä. Näitä kertaeriä lukuun ottamatta Wireless-liiketoimintasegmentin liiketulos olisi parantunut lähes suunnitellusti. Wireless-liike- toimintasegmentin liiketappio jatkuvista toimin- noista tammi-joulukuussa 2012 oli -2,2 miljoon- naa euroa sisältäen yllämainitut yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät (-6,2 mil- joonaa euroa, sisältäen 0,9 miljoonan euron TerreStar-yhtiöiden saatavien perintään liitty- vät kertaluonteiset kuluerät). Wireless-liiketoim- intasegmentin liikevoitto jatkuvista toimin- noista ilman yllä mainittuja kertaluonteisia eriä oli 1,8 miljoonaa euroa (liiketappio -5,3 miljoon- naa euroa).

EB jatkoi tuotekehitysinvestointeja Wireless- liiketoimintasegmentin jatkuvissa toiminnoissa puolustus- ja muille viranomaismarkkinoille suunnattuihin tuotteisiin ja tuotealustoihin ja lo- petetuissa toiminnoissa radiokanavan testaus- tuotteisiin.

Tammikuussa EB kertoi yhteistyöstään Renesas Mobilen kanssa koskien erikoisterminaalituotealustan LTE-toteutusta ja julkisti laitealustan tulevan käyttöön Raptor ID:n uusiin biometrisiin mobiililaitteisiin Yhdysvaltain viranomaismarkkinoille.

Maaliskuussa EB kertoi päätöksestään lakauttaa Wireless-liiketoimintasegmentin Espoon toimipiste toiminnan tehostamiseksi ja kustannusrakenteen parantamiseksi. EB sai huhtikuussa päätökseen yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskivat 25 Espoon toimipisteen työntekijää, joista kaikille tarjottiin työtä muista yhtiön toimipisteistä. Neljatoista työntekijää jatkoi EB:n palveluksessa muilla paikkakunnilla, kuuden henkilön työsuhteet irtisanottiin ja loput työllistyivät yhtiön ulkopuolelle.

Huhtikuussa EB julkaisi päivityksiä taktisen viestinnän Tough VoIP -tuoteperheeseensä tuomalla markkinoille uudet versiot kenttä- ja pöytäpuhelimistaan. EB julkaisi myös EB Prosim F32 -radiokanavaemulaattorin, joka pystyy emuloimaan markkinoiden suurinta määrää radiokanavia.

Syyskuussa EB julkaisi uuden EB Prosim FS8:n, joka on pienikokoinen radiokanavaemulaattori 4G LTE-laitteiden kehittäjille ja verkkooperaattoreille, täydentäen näin olemassa olevaa radiokanavaemulaattori-tuoteperhettä.

Joulukuussa EB toimitti Suomen Puolustusvoimille taktiseen tiedonsiirtoon tarkoitettun Tactical Wireless IP Network -järjestelmän ensimmäiset tuotteet.

Wireless-markkinanäkymät

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB:n asiakkaat toimivat eri toimialoilla, joilla jokaisella on omia toimialakohtaisia kysynnän kehittymistä ohjaavia tekijöitä. Yhteisenä kysyntää lisäävänä tekijänä koko asiakaskunnassa on uusien teknologioiden käyttöönotto. LTE-tekniikan (Long Term Evolution) käyttöönotto jatkuu merkittävästi kysyntää luovana teknologiamuutoksena, ja siihen perustuvien hankkeiden osuuden EB:n Wireless-liiketoiminnasta odotetaan vuonna 2013 säilyvän samalla tasolla kuin vuonna 2012. Sekä päätelaitteet että verkot kattava moniradioteknologioiden ja järjestelmäarkkitehtuurien osaaminen on yhä tärkeämpää monimutkaistuvan langattoman teknologian toimialalla.

Kansainvälisten puolustusmarkkinoiden odotetaan säilyvän vuoden 2013 aikana vakaana. EB on tuomassa kehittämiään tuotteita kansainvälisille puolustusmarkkinoille tavoitteenaan tuotemyynnin kasvu vähitellen lähivuosien aikana. Puolustusbudjetit vaihtelevat maantieteellisesti siten, että tällä hetkellä länsimarkkinoilla puolustusbudjetit ovat pienentyneet julkisen sektorin säästötoimenpiteiden takia, ja Aasiassa ja Etelä-Amerikassa markkinat puolestaan ovat kasvaneet. Taktisessa viestinnässä armeijajoukkojen tilannetiedon tarve kasvaa luoden kysyntää laajakaistaverkoille, kuten EB:n IP-pohjaisille (Internet Protocol) taktisen viestinnän ratkaisuille. Puolustusmarkkinoille ovat ominaista pitkät myyntiajat johtuen pitkistä hankkeiden ja ostohelmien valmisteluajoista kansallisten ministeriöiden ohjauksessa, sekä valittujen tuotteiden hankintojen ajoittuminen useille vuosille.

Kansallisesta turvallisuudesta vastaavien ja muiden viranomaisten markkinoille EB tarjoaa tuotealustoihinsa pohjautuvia asiakaskohtaisia erikoisratkaisuja. Uusien kaupallisten teknologioiden, kuten LTE:n ja älypuhelin ohjelmistosovellusten, käytön näillä viranomaismarkkinoilla odotetaan lisääntyvän. Viranomaisille on varattu LTE-tekniikan käyttöön omia taajuusalueita, mikä luo kysyntää räätälöidyille LTE-laitteille. Näillä markkinoilla on erityisiä teknisiä vaatimuksia ja niiden tuotevolyymit ovat pienemmät kuin tietoliikenteen massamarkkinoilla. Yhdysvaltain kansallisen turvallisuuden markkinat kehittyvät lähivuosina hitaasti kohti kansallista viranomaisten LTE-verkkoa.

Langattoman tietoliikenteen verkkomarkkinoilla LTE-tekniikan käyttöönoton odotetaan jatkuvan voimakkaana luoden kysyntää LTE-tukiasemien kehittämiselle. LTE:lle allokoitujen taajuuksien ovat globaalisti varsin laajat. Tämän seurauksena samasta tuotteesta joudutaan kehittämään useita taajuusversioita, mikä luo kysyntää tuotevarianttien kehittämiselle. Muilla toimialoilla tuotekehityspalveluiden kysyntä erilaisten laitteiden verkottamiseksi muiden laitteiden kanssa nousi esiin vuoden 2012 aikana, ja kysynnän odotetaan kasvavan myös vuonna 2013.

Tutkimus ja kehitystoiminta 2012

EB jatkoi tutkimus- ja kehitysinvestointeja Automotive-liiketoimintasegmentissä autoteollisuuden ohjelmistotuotteisiin ja -työkaluihin, ja Wireless-liiketoimintasegmentin jatkuvissa toiminnoissa puolustus- ja muille viranomaismarkkinoille suunnattuihin tuotteisiin ja tuotealustoihin.

Vuoden 2012 tammi-joulukuun tutkimus- ja kehitysinvestoinnit jatkuvista toiminnoista olivat 22,2 miljoonaa euroa (22,1 miljoonaa euroa, vuonna 2011) vastaten 12,0 prosenttia liikevaihdosta (15,0 prosenttia, vuonna 2011). Automotive-liiketoimintasegmentin osuus tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista oli 18,1 miljoonaa euroa (18,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011) ja Wireless-liiketoimintasegmentin jatkuvien toimintojen osuus 4,1 miljoonaa euroa (4,1 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Tämän lisäksi tutkimus- ja kehitysinvestoinnit lopetettuihin toimintoihin olivat 2,6 miljoonaa euroa.

Katsauskauden tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista 2,9 miljoonaa euroa aktivoitiin taseeseen (6,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Poistot aktivoituista tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinneista katsauskaudella olivat 0,9 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Aktivoitujen tuotekehitysmenojen määrä taseessa joulukuun päättyessä oli 13,5 miljoonaa euroa. Merkittävä osa aktivoituista tuotekehityskuluista liittyy Automotive-liiketoimintasegmentin asiakassopimuksiin, joiden odotetaan kerryttävän autojen toimitusmääriin sidottuja lisenssituloja tulevina vuosina.

Vuoden 2013 näkymät

Vuoden 2013 alusta alkaen EB alkaa soveltaa uusia konsolidointia koskevia IFRS10 ja IFRS11 -standardeja ja tulee konsolidoimaan AUDI:n kanssa yhteisesti omistetun e.solutions GmbH:n suhteellista yhdistelytapaa käyttäen. EB omistaa yhtiöstä 51 % ja AUDI 49 %. Aiemmin e.solutions GmbH on sisällytetty EB:n konsernitiilinpäätökseen tytäryhtiönä, ja se on yhdistelty täysimääräisenä EB-konsernin tilinpäätökseen. Konsolidointitavan muutoksen seurauksena e.solutions GmbH:sta EB-konserniin yhdisteltävä liikevaihto ja liiketulos pienenevät. Vuotta 2013 koskevassa liikevaihto- ja tulohajauksessa on huomioitu edellä esitetyn konsolidointitavan muutoksen vaikutus. Vuoden 2013 liikevaihto- ja liiketulosajauksessa esitetyt vuoden 2012 vertailuluvut ovat pro forma -lukuja olettaen, että e.solutions GmbH:n yhdistely konserniin olisi tapahtunut suhteellista yhdistelytapaa käyttäen jo vuonna 2012. Lisätietoja asiasta on esitetty 19.2.2013 julkaistussa pörssitiedotteessa ja tässä toimintakertomuksessa osiossa ”EB:n ja AUDI:n yhteisesti omistetun yrityksen konsolidointitavan muutos 1.1.2013 alkaen”.

Autonvalmistajat jatkavat kehityspanostuksia uusien automallien ohjelmistoihin ja auto-teollisuudessa ohjelmistotuotteiden ja -palveluiden markkinan ennakoimaan jatkavan kasvua. Kokonaismarkkinan kasvutahti hidastunee kuitenkin edellisvuodesta Euroopan taloudellisten epävarmuuksien takia. Monet autonvalmistajat ovat kuitenkin menestyneet hyvin myös 2012 loppuvuoden aikana ja markkinamuutokset vaikuttavat eri lailla eri autonvalmistajiin. Wireless-liiketoimintasegmentissä EB:n kohdemarkkinoilla kysyntää luovat matkapuhelinverkkojen suorituskykyä lisäävän LTE-teknologian (Long-Term Evolution) käyttöönotto ja viranomaisten tarve uusille viestintäratkaisuille, joissa käytetään kaupallisten älypuhelin- ja matkapuhelinverkkojen teknologioita, sekä yritysten kasvava tarve liittämällä kuluttajille ja ammattikäyttöön tarkoitettuja laitteitaan langattomasti osaksi laajempia ratkaisuja. Julkisen sektorin yleiset säästötoimenpiteet heijastuvat viranomaismarkkinoiden kysyntään Euroopassa.

Vuonna 2013 EB odottaa liikevaihdon kasvavan ja liiketuloksen olevan samalla tasolla kuin se oli vuonna 2012 ilman kertaluonteisia eriä (pro forma liikevaihto 173,8 miljoonaa euroa, pro forma liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä 5,1 miljoonaa euroa, vuonna 2012). Vuoden 2013 toisella puoliskolla liiketuloksen odotetaan olevan selvästi parempi kuin vuoden ensimmäisellä puoliskolla, johtuen tuotelisenssimyynnin painottumisesta vuoden jälkipuoliskolle, ja muista kausivaihtelutekijöistä Automotive-liiketoimintasegmentissä ja Wireless-liiketoimintasegmentissä ensimmäiselle vuosipuoliskolle ajoittuvista kustannussäästötoimenpiteistä. Wireless-liiketoimintasegmentin kustannussäästötoimenpiteiden taustalla ovat liikesuhteen päätyminen tammikuussa rahoitusvaikeuksiin joutuneen yhdysvaltalaisen asiakkaan kanssa, jolle suunniteltu tuote- ja palvelumyynti jää toteutumatta, ja aikaisemmin Test Tools -tuoteliiketoiminnalle kohdistetut Wireless-liiketoimintasegmentin yleiset kustannukset, joista osa ei siirtynyt osittajalle tämän liiketoiminnan kaupan mukana.

Tarkempi markkinakatsaus esitetään osiossa ”Liiketoimintasegmentit”.

Vuoden 2013 tulosodotuksessa ei ole huomioitu Test Tools -tuoteliiketoiminnan myynnistä syntyvää kertaluonteista noin 23 miljoonan euron nettotulosta vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Vuoden 2013 tulosodotuksessa ei ole myöskään huomioitu mahdollisia TerreStar Networks Inc.:n purkamismenettelystä syntyviä kertaluonteisia tuottoja tai kuluja. Tietoa TerreStar Networksin saneerausmenettelystä ja mahdollisesta jako-osuudesta ja saatavien määriin ja perintään sekä muihin näkyviin liittyvistä epävarmuustekijöistä kerrotaan tarkemmin osiossa ”Riskit ja epävarmuustekijät”.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

10.1.2013 yhtiö alensi vuoden 2012 tulohajauksensa ennakoitua heikommalla neljännen vuosineljänneksen johdosta. Syynä neljännen vuosineljänneksen heikentymiseen oli EB:n tytäryhtiön, Elektrobit Inc:in, erään yhdysvaltalaisen asiakkaan rahoitusvaikeudet ja tämän johdosta kirjatut yhteensä noin 4 miljoonan euron kertaluonteiset erät. Alentuneen tulohajauksen mukaan, EB odotti vuoden 2012 neljännen vuosineljänneksen liiketuloksen olevan noin -0,4 - 1,1 miljoonaa euroa (3,5 miljoonaa euroa, 4Q 2011), toisen vuosipuoliskon liiketuloksen olevan noin 1,7 - 3,2 miljoonaa euroa, (0,4 miljoonaa euroa, 2H 2011) ja koko vuoden 2012 liiketuloksen olevan noin 2,2 - 3,7 miljoonaa euroa (liiketappio -4,0 miljoonaa euroa, vuonna 2011). Edellä esitetty tulosodotus sisälsi tulohajauksen alentamiseen johtaneet ja Wireless-segmentin liiketulosta neljännellä vuosineljänneksellä heikentäneet kertaluonteiset erät sekä aiemmin kirjatut TerreStar -yhtiöiden saneerausmenettelyihin liittyvät kertaluonteiset tuotot ja kulut. Liikevaihdon Yhtiö odotti kehittyvän aiemmin ennakoitua mukaisesti siten, että neljännen vuosineljänneksen 2012 liikevaihdon odotettiin olevan noin 57 miljoonaa euroa (49,0 miljoonaa euroa, 4Q 2011), toisen vuosipuoliskon 2012 liikevaihdon odotettiin olevan noin 104 miljoonaa euroa (86,1 miljoonaa euroa, 2H 2011) ja koko vuoden 2012 liikevaihdon odotettiin olevan noin 200 miljoonaa euroa (162,2 miljoonaa euroa, vuonna 2011).

28.1.2013 EB ja Anite plc allekirjoittivat sopimuksen, jonka mukaan EB myy Test Tools -tuoteliiketoimintansa Anitelle. Kauppa käsitti Oulussa sijaitsevan EB:n tytäryhtiön, Elektrobit System Test Oy:n koko osakekannan myynnin sekä liiketoimintaan liittyviä muita varoja Yhdysvalloissa ja Kiinassa. EB:n Test Tools -tuoteliiketoiminta tarjosi radiokanavan emulointityökaluja ja testausratkaisuja langattoman teknologian kehittämiseen. Se oli osa EB:n Wireless-liiketoimintasegmenttiä ja työllisti yhteensä 54 henkilöä Suomessa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Kaupan voimaantulo oli sovittu tapahtuvan 31.1.2013, mikäli kaupan toteuttamiselle asetetut tavantomaiset ehdot, kuten kauppahinnan maksu käteisellä, täyttyvät. Sopimuksen mukaan Anite maksaa EB:lle kauppahintana käteisellä 31,0 miljoonaa euroa, jota oikaistaan kaupantekohetken 31.1.2013 Test Tools -tuoteliiketoiminnan kassavaroihin, velkoihin ja käyttöpääomaan perustuvalla summalla. Kaupassa siirtyvien Test Tools -tuoteliiketoiminnan nettovarojen 31.1.2013 arvioitiin olevan noin 5 miljoonaa euroa.

Lisäksi 28.1.2013 EB antoi ennakkotietoa sen neljännen vuosineljänneksen ja koko vuoden 2012 liikevaihdosta ja tuloksesta. EB kertoi myös raportoivansa vuoden 2012 tuloksensa IFRS5-standardin mukaisesti jakaen liiketoimintansa jatkuviin ja lopetettuihin toimintoihin, ja luokittelevansa Test Tools -tuoteliiketoiminnan vuoden 2012 tilinpäätöksessä lopetettuihin toimintoihin.

Test Tools -tuoteliiketoiminnan myynti Anite plc:lle toteutui 31.1.2013. Anite maksoi EB:lle kauppahintana käteisellä 31,0 miljoonaa euroa, jota oikaistaan kaupantekohetken 31.1.2013 Test Tools -tuoteliiketoiminnan kassavaroihin, velkoihin ja käyttöpääomaan perustuvalla summalla. Kauppa parantaa kertaluonteisesti EB:n vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen nettotulosta noin 23 miljoonalla eurolla ja vuoden 2013 ensimmäisen vuosipuoliskon nettokassavirtaa noin 28 miljoonalla eurolla.

Hallitus päätti 18.2.2013 alkaa soveltaa vuoden 2013 alusta lähtien uusia IFRS10 ja IFRS11 -standardeja ja konsolidoida Audi Electronics Venture GmbH:n (AEV) kanssa yhteisesti omistetun e.solutions GmbH:n suhteellista yhdistelytapaa käyttäen. Konsolidointitavan muutoksen seurauksena e.solutions GmbH:sta EB-konserniin yhdisteltävä liikevaihto ja liiketulos pienenevät aikaisemmasta 100 %:sta 51 %:iin. Suhteellisen yhdistelytavan mukaan konsernin liikevaihtoon sisällytetään myös 49 % muiden EB-konsernin yhtiöiden liikevaihdosta e.solutions GmbH:lle.

Helmikuussa käynnistettiin toimenpiteet, joilla tavoitellaan noin 2 miljoonan euron vuotuisia kustannussäästöjä Wireless-liiketoimintasegmentissä. Kustannusrakenteen parantamisen taustalla ovat liiketoiminnan muuttuneet tarpeet. Toimenpiteiden arvioidaan aiheuttavan noin 1 miljoonan euron kertaluonteisen kurlun vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Osana kustannusrakenteen parantamiseen tähtäviä toimia EB suunnittelee vähentävänsä Wireless-liiketoimintasegmentissä kansainvälisesti yhteensä noin 30 henkilöä.

EB:n ja AUDI:n yhteisesti omistetun yrityksen konsolidointitavan muutos 1.1.2013 alkaen

EB alkaa soveltaa vuoden 2013 alusta lähtien uusia IFRS10 ja IFRS11 -standardeja ja tulee konsolidoimaan Audi Electronics Venture GmbH:n (AEV) kanssa yhteisesti omistetun e.solutions GmbH:n suhteellista yhdistelytapaa käyttäen. Konsolidointitavan muutoksen seurauksena e.solutions GmbH:sta EB-konserniin yhdisteltävä liikevaihto, liiketulos ja taseen varat ja velat pienenevät aikaisemmasta 100 %:sta 51 %:iin. Suhteellisen yhdistelytavan mukaan konsernin liikevaihtoon sisällytetään myös 49 % muiden EB-konsernin yhtiöiden liikevaihdosta e.solutions GmbH:lle.

Vuonna 2012 EB-konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 185,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 2,5 miljoonaa euroa. Jos suhteellista yhdistelytapaa olisi sovellettu e.solutions GmbH:n osalta jo vuonna 2012, EB-konsernin liikevaihto olisi ollut 11,6 miljoonaa euroa pienempi ja liikevoitto 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin mitä käytetyn 100 % yhdistelytavan tuloksena edellä on esitetty. Vuonna 2012 e.solutions GmbH:n konsernin ulkopuolinen liikevaihto oli 34,6 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 taloudellisessa raportoinnissa EB tulee esittämään vuoden 2012 tuloslaskelman ja taseen vertailutiedot pro forma -periaatteella olettaen, että e.solutions GmbH:n yhdistely konserniin olisi tapahtunut suhteellista yhdistelytapaa käyttäen jo vuonna 2012.

Elektrobit Oyj:n tytäryhtiö Elektrobit Automotive GmbH omistaa e.solutions GmbH:sta 51% ja AEV 49 %. Aiemmin, perustamisestaan vuonna 2009 lähtien, e.solutions GmbH on si-

sällytetty EB:n konsernitilinpäätökseen tytäryhtiönä ja yhdistelty täysimääräisenä EB-konsernin tilinpäätökseen.

1.1.2014 alkaen astuvat voimaan uudet IFRS10 "konsernitilinpäätös" ja IFRS11 "yhteisjärjestelyt" -standardit, joita voidaan soveltaa jo 1.1.2013 alkaen. IFRS10-standardi määrittää periaatteet, jotka koskevat konsernitilinpäätöksen esittämistä ja laatimista, kun yhteisöllä on määräysvalta yhdessä tai useammassa muussa yhteisössä. IFRS11-standardi määrittää taloudellista raportointia koskevat periaatteet yhteisöille, joilla on osuus yhteisessä määräysvallassa olevissa järjestelyissä. Standardin mukaan yhteisjärjestelyt luokitellaan joko "yhteisyritykseksi" tai "yhteiseksi toiminnoksi". e.solutions GmbH:n on todettu täyttävän "yhteisen toiminnon" määritelmät ja siten tulee soveltaa suhteellista yhdistelytapaa viimeistään uusien standardien voimaantulosta lähtien.

Riskit ja epävarmuustekijät

EB on tunnistanut useita liiketoimintaan, markkinoihin ja talouteen liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa myynnin ja tuloksen tasoon.

Markkinariskit

Kuluvalle tilikaudella kansainvälisen talouden epävarmuus voi vaikuttaa EB:n palvelujen, ratkaisuiden ja tuotteiden kysyntään sekä aiheuttaa hinnoittelupaineita. Lyhyellä tähtämällä se voi vaikuttaa erityisesti henkilöstön käyttöasteeseen, laskutettavuuteen ja keskimääräisiin tuntiintoihin T&K-palveluissa.

EB:n asiakaskunta koostuu pääasiassa yhtiöistä, jotka toimivat auto- ja telekommunikaatioteollisuudessa, sekä puolustus- ja turvallisuusviranomaisista, joten yhtiö on altistunut näitä teollisuudenaloja koskeville markkinamuutoksille. EB uskoo, että asiakaspohjan laajentaminen tulee vähentämään riippuvuutta yksittäisistä yhtiöistä ja näin ollen yhtiöön tulee vaikuttamaan lähinnä näiden teollisuudenalojen yleinen liiketoimintaympäristö. Tarkempi markkinakatsaus esitetään osiossa "Liiketoimintasegmenttien kehitys vuoden 2012 neljänellä vuosineljänneksellä sekä markkinanäkymät".

Liiketoimintaan liittyvät riskit

Yhtiön operatiiviseen liiketoimintaan liittyy riskejä pääasiassa seuraavilla osa-alueilla: asiakkaiden tuoteohjelmapäätösten epävarmuus ja heidän valintansa oman kehitystyön ja ostopalvelujen välillä, sekä toisaalta heidän päätöksensä jatkaa, vähentää tai lopettaa nykyisiä tuoteohjelmiaan; suurten asiakasprojektien toteutus ja hallinta; projektiresurssien kasvattaminen ja alasajo; henkilöstön saatavuus työmarkkinoilta erityisesti Saksassa; tärkeimpien teknologioiden ja komponenttien ajoitus ja menestyksellisyys hyödyntäminen; kilpailutilanne ja mahdolliset markkinoiden viiveet; asiakas- ja alihankintasuoritus- ja aikainen solmiminen kohtuullisin kaupallisin ehdoin; tuotekehitysprojektien viiveet; aktivoitujen tuotekehitysinvestointien tuotto-odotusten toteutuminen; sekä varastojen arvostusriskit ja suunniteltua suurempia T&K-kustannuksia aiheuttavat tuotekehityksen teknologiariskit. Liikevaihdon kertymiseen liittyvät tavanomaiset ajoitusriskit sekä nykyisten että uusien tuotteiden ja asiakkaiden osalta. EB:llä on eräitä merkittäviä asiakasprojekteja, joiden jatkuminen ennakoitusta poikkeavasti voisi johtaa myös merkittäviin poikkeamiin tulevaisuuden näkymissä. Lisäksi EB:n tuotteiden, ratkaisujen ja palveluiden myyntiin liittyy tavanomaisia teollisuuden takuu- ja tuotevastuuriskejä.

Tuoteliiketoimintaan liittyviä tyypillisiä riskejä ovat merkittävä riippuvuus toteutuvista tilaus- ja toimitusmääristä ja materiaalikustannusten kehittyminen. Edellä mainitut voivat ilmentyä alempina toimitusmäärinä tai korkeampina tuotantokuluina ja sitä kautta alhaisempaa tuottoa.

Eräät EB:n liiketoiminnot toimivat vahvasti patentoiduilla teollisuuden aloilla, jolloin aineettomien oikeuksien hallintaan sisältyy riskejä, yhtäältä liittyen EB:n tuotteissa ja palveluissa käytettyjen teknologioiden saatavuuteen kaupallisesti hyväksyttävien ehdoin ja toisaalta liittyen kykyyn puolustautua EB:n ja kolmansilta osapuolilta lisensioituja teknologioita koskevilta suojattujen immateriaalioikeuksien loukkausväitteiltä. Myös toimialan ulkopuoliset patentinhaltijat toimivat aktiivisemmin hallussaan olevien patenttiansa puolustamiseksi ja kaupallistamiseksi ja tämä osaltaan lisää immateriaalioikeuksien hallintaan liittyviä riskejä. Pahimmillaan suojattujen immateriaalioikeuksien loukkamisesta johtuvat vaateet voisivat johtaa merkittäviin korvausvastuisiin. Myös EB:tä kohtaan on erään asiakkaan toimesta esitet-

ty sopimusperusteisesti määrältään ja perusteeltaan yksilöimätön korvausvaade. Tilanteen analysointi on kesken, mutta EB:n käytettävissä olevien tietojen perusteella ei vaikuta todennäköiseltä, että vaade johtaisi lyhyellä tähtäimellä merkittävään korvausvastuuseen. On mahdollista, että asiasta myöhemmin saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava uudelleen.

Rahoitusriskit

Kansainvälisen talouden epävarmuus voi johtaa maksuviivästyksiin ja lisätä luottotappioiden riskiä ja toisaalta heikentää rahoituksen saatavuutta ja ehtoja. EB rahoittaa toimintansa pääosin operatiivisen liiketoiminnan tulorahoituksella ja saattaa ajoittain hakea lisärahoitusta valituilta rahoituslaitoksilta. Tällä hetkellä EB:llä on sitova 10 miljoonan euron määräinen luottoliimittisopimus ja 10 miljoonan euron määräinen rahoitusliimittisopimus, jotka ovat voimassa 30.6.2014 saakka. Näihin sopimuksiin sisältyvät puolivuositain tarkasteltavat taloudelliset kovenantit, jotka liittyvät konsernin omavaraisuusasteeseen ja käyttökatteeseen. Ei ole mitään varmuutta siitä, ettei lisärahoitusta tarvita, mikäli EB:n liiketoiminta kehittyisi selvästi odotettua heikommin.

Eräät EB:n liiketoiminnot ovat muita asiakasriippuvaisempia. Tämä voi näkyä eräänneisiin saataviin liittyvänä, viime kädessä luottotappioriskin, keskittymisenä. EB on vaatinut yhteensä noin 25,8 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (19,3 miljoonan euron 18.2.2013 valuuttakurssin mukaan) suuria eräänneitä myyntisaamia entiseltä asiakkaaltaan TerreStar Networks Inc.:iltä, ja tämän emoyhtiöltä TerreStar Corporationilta, maksettavaksi näiden saneerausmenettelyissä. Tämän lisäksi EB on vaatinut korvattavaksi lähinnä osapuolten väliseen liiketoiminnan alasajoon liittyviä kuluja määrältään noin 2,1 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (1,6 miljoonaa euroa 18.2.2013 valuuttakurssin mukaan). EB:n on siten esittänyt kumpaakin TerreStar-yhtiötä kohtaan yhteensä noin 27,9 miljoonan Yhdysvaltain dollarin (18.2.2013 valuuttakurssin mukaan 20,9 miljoonan euron) määräisen vaateen. Saataviin liittyvän epävarmuuden vuoksi EB kirjasi myyntisaatavista noin 8,3 miljoonan euron määräisen arvonalentumisen vuoden 2010 toisella puoliskolla.

TerreStar Networks sekä tietyt muut siihen sidoksissa olevat yhtiöt hakivat 19.10.2010, ja emoyhtiö TerreStar Corporation 16.2.2011, taloudellista asemaansa vahvistaakseen Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain

(United States Bankruptcy Code) 11 luvun mukaista vapaaehtoista saneerausmenettelyä. Saneerausmenettelyssä ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä syntyneiden velkojen takaisinmaksu joko käteisenä tai muun varallisuuden muodossa voi yleensä tapahtua vain 11 luvun mukaisen saneeraus- tai purkamissuunnitelman tai muun saneeraustuomioistuimen määräyksen nojalla.

TerreStar Networksille purkamissuunnitelma tuli voimaan 29.3.2012. Samana päivänä EB vastaanotti 650 890 Yhdysvaltain dollarin suuruisen ja Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain mukaan etuoikeutetun erän vaateistaan TerreStar Networksiltä. Suunnitelman liitteenä esitetyn yritysesityksen ja suunnitelman vahvistamisen jälkeen saneerausvelallisten jättämien raporttien sisältämän sekä muun käytettävissä olevan tiedon perusteella EB arvioi, että sen suhteellinen jako-osuus suunnitelman mukaan saattaa olla yhteensä noin 8-10 % luokkaa EB:n vaateen nimellisarvosta. Tämä arvio perustuu kuitenkin lukuisiin oletuksiin ja sen vuoksi maksujen ajoitusta tai määrää jäljellä olevasta vaateesta ei voida tässä hetkessä arvioida varmuudella.

Osana luvun 11 mukaista saneerausprosessia Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain luvun 11 mukaiset saneerausvelalliset pyrkivät usein saamaan takaisin ennen saneerausmenettelyn käynnistymistä maksamiaan maksuja erinäisten saneerausmenettelyä koskevien lainkohtien perusteella. Vaikka EB vastaanotti määrältään yhteensä noin 2,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräiset maksut 90 päivää ennen TerreStar Networksin saneerausmenettelyn käynnistymistä, ja TerreStar Networksin pesänselvittäjä (TerreStar Networksin luvun 11 mukaisen suunnitelman vahvistamisen yhteydessä määrättiin pesänselvitys) harkitsee toimenpiteiden käynnistämistä tietyillä osapuolilla, mukaan lukien EB, vastaan, vaatiakseen takaisin velkojan sopimattomaksi suosimiseksi väittämiään suorituksia, EB uskoo pystyvänsä menestyksellisesti puolustautumaan tällaisessa oikeudenkäynnissä. Näin ollen EB tulee vahvasti riittämään mahdolliset takaisinsaantikanteet, mikäli pesänselvittäjä käynnistäisi oikeudenkäynnin EB:tä vastaan. EB on sopinut pesänselvittäjän kanssa takaisinsaantikanteiden jättämiselle laissa asetetun kahden vuoden määräajan pidentämisestä siten, että määräaika päättyy 19.10.2012 sijaan vasta 23.4.2013, selvittääkseen voisivatko osapuolet päästä sopimukseen näistä kysymyksistä ilman oikeudenkäyntiin liittyviä kuluja.

Edelleen, täsmäyttäessään esitettyjä velkojen vaateita jaettavissa oleviin velallisten varoihin, Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain luvun 11 mukaiset saneerausvelalliset pyrkivät usein kiistämään velkojen esittämät vaatteet joko määrältään tai perusteeltaan. Tähän mennessä TerreStar Networks tai TerreStar Networksin pesänselvittäjä ei ole kiistänyt EB:n vaateen määrää tai perustetta saneerausmenettelyssä. EB tulee kuitenkin täsmentämään vaadettua ja toimittamaan pesänselvittäjälle lisätietoja ja dokumentteja tukeakseen tietyt vaateidensa osa-alueita, jotka on aiemmin esitetty arvioina tai realisoitumattomina määrinä. Mikäli pesänselvittäjä käynnistäisi takaisinsaantia koskevan oikeudenkäynnin velkojan sopimattomaksi suosimiseksi väitetyjen suoritusten palauttamiseksi, EB ennakoisi pesänselvittäjän pyrkivän myös viivästyttämään EB:n vaateelle tulevan jako-osuuden maksamista kunnes, takaisinsaantioikeudenkäynti olisi saatu ratkaisuun, ja EB:lle epäedullisen tuomion tapauksessa, takaisinmaksu pesälle olisi suoritettu. Tällä hetkellä mahdollista takaisinsaantikanteen todennäköisyyttä tai sen lopputulosta ei voida varmuudella arvioida.

Yhdysvaltain saneerausmenettelyjä käsittelevä tuomioistuin hyväksyi 24.8.2012 Yhdysvaltain aikaa EB:n tytäryhtiön Elektrobit Inc.:in ja TerreStar Corporationin ja eräiden sen etuoikeutettujen osakkeenomistajien 2.8.2012 solmiman, erinäisiä TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä nousseita osapuolten välisiä riitaisuuksia koskevan lopullisen sovintosopimuksen. Tehdyn sovinnon perusteella TerreStar Corporation maksoi Elektrobit Inc.:lle 28.8.2012 lopullisena korvauksena EB:n TerreStar Corporationin saneerausmenettelyssä esittämistä vaateista, ja kaikkien mainittua saneerausmenettelyä koskevien EB:n ja muiden osapuolten välisten riitaisuuksien ratkaisuna, 13,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Sovinto ei koskenut TerreStar Networksin Yhdysvaltain saneerausmenettelyä koskevan lain 11 luvun mukaista purkamismenettelyä eikä sisältänyt tästä menettelystä mahdollisesti saatavaa jako-osuutta. 24.10.2012 Yhdysvaltain saneerausmenettelyjä käsittelevä tuomioistuin hyväksyi TerreStar Corporationin ja eräiden sen tytäryhtiöiden (poisluken TerreStar Networks Inc.) saneeraussuunnitelman, joka sisältää nimenomaisen määräyksen EB:n TerreStar Networksia kohtaan esittämiin vaateisiin liittyvien, EB:n ja muiden asianosaisten, oikeuksien säilymisestä.

EB:n tämän hetkisen käsityksen mukaan ei ole syytä uskoa, että EB ei pystyisi aikanaan kotiuttamaan täysimääräisesti suhteellista jako-osuuttaan vakuudettomalle velalleen TerreStar Networksin saneerauspesästä. On mahdollista, että muun ohessa TerreStar Networksin luvun 11 mukaisista saneerausmenettelyistä saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava uudelleen. Mikäli EB:n vakuudettoman velan jako-osuutta TerreStar Networksin saneerauspesästä ei saataisi perittyä lainkaan ja TerreStar Networksin pesänselvittäjä jättäisi takaisinsaantikanteen, jonka ratkaisuna EB joutuisi palauttamaan täysimääräisesti velkojan sopimattomaksi suosimiseksi väitetyt suoritukset, prosessiin liittyvät kulut alentaisivat kertaluonteisesti EB:n liikeluosta enimmillään noin 2 miljoonaa euroa.

EB:n saaman tiedon mukaan Yhdysvaltain veroviranomainen (Internal Revenue Service, IRS) on kiistänyt EB:n tytäryhtiön Elektrobit Inc.:in TerreStar-yhtiöiden saatavien arvon alentumiskirjauksien perusteella vuoden 2010 liittovaltion tuloverotuksessa tekemän vähennyksen. EB on valittanut Yhdysvaltain veroviranomaisen päätöksestä ensimmäiseen valitusasteeseen (IRS Office of Appeals), josta päätöstä odotetaan vuoden 2013 toisella vuosipuoliskolla. Ensimmäisen valitusasteen päätöksestä on mahdollista valittaa Yhdysvaltain verovalituksia käsittelevään tuomioistuimeen (the United States Tax Court), jossa valituksen käsittely kestää tyypillisesti noin kaksi vuotta.

Mikäli asian käsittely etenisi Yhdysvaltain verovalituksia käsittelevään tuomioistuimeen ja oikeudenkäynnin lopputuloksena EB:n vuoden 2010 verotuksessa tekemää vähennystä ei hyväksyttäisi miltaan osin, EB joutuisi maksamaan takaisin veronpalautuksen täysimääräisesti korkoineen. Pahimmillaan tästä aiheutuisi EB:lle veronpalautuksen takaisinmaksun, korkokulujen ja oikeudenkäyntikulujen seurauksena arviolta yhteensä noin 2,0 miljoonan euron negatiivinen vaikutus kassavirtaan (2,7 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräiset erät 18.2.2013 valuuttakurssin mukaan). Valitusprosessin etenemisestä riippuen vaikutukset ajoittuisivat todennäköisesti valtaosin vuodelle 2016. EB:n tämän hetkisen käsityksen mukaan ei ole syytä uskoa, että veroviranomaisen tekemä päätös vuoden 2010 verotuksesta jäisi voimaan valitusprosessissa. On mahdollista, että valitusprosessista myöhemmin saatavien tietojen perusteella tilannetta on arvioitava

uudelleen. On myös mahdollista, että valitusprosessin kuluessa osapuolet päätyvät asiassa sovintoratkaisuun.

Lisätietoja EB:tä koskevista riskeistä ja epävarmuuksista on yhtiön verkkosivuilla www.elektrobit.com. Lisäksi tietoa TerreStar Networks Inc.:in ja sen emoyhtiön TerreStar Corporationin saneerausmenettelyistä on esitetty 20.10.2010, 25.10.2010, 20.11.2010, 30.12.2010, 17.2.2011, 18.11.2011, 21.6.2012, 3.8.2012, 24.8.2012 ja 28.8.2012 julkaisuissa pörssitiedotteissa sekä yhtiön julkaisemissa osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöstiedotteissa osoitteessa www.elektrobit.com.

Tase ja rahoitus

31.12.2012 taseen lukuja on verrattu 31.12.2011 taseeseen (miljoonaa euroa).

	12/2012	12/2011
Pitkäaikaiset varat	47,8	44,1
Lyhytaikaiset varat	87,2	71,0
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	7,7	
Varat yhteensä	142,7	115,1
Osakepääoma	12,9	12,9
Muu pääoma	53,7	52,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,5	1,5
Oma pääoma yhteensä	69,1	67,0
Pitkäaikaiset velat	7,9	6,9
Lyhytaikaiset velat	61,2	41,3
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	4,5	
Oma pääoma ja velat yhteensä	142,7	115,1

Liiketoiminnan rahavirta katsauskaudella:

+ tilikauden tulos +/- suoriteperusteisten erien oikaisu	+12,6 miljoonaa euroa
+/- käyttö pääoman muutos	-3,3 miljoonaa euroa
- korot, verot ja saadut osingot	-1,3 miljoonaa euroa
= liiketoiminnan rahavirta	+8,1 miljoonaa euroa
- investointien rahavirta	-8,7 miljoonaa euroa
- rahoituksen rahavirta	+6,1 miljoonaa euroa
= kassavarojen muutos	+5,5 miljoonaa euroa

Käyttöpääoman kasvu katsauskaudella johtuu pääosin siitä, että EB:llä on asiakasprojekteja, joiden maksuerien välit ovat aikaisempaa pidempiä. Lyhytaikaisissa saamisissa olevat myyntisaamiset ja muut saamiset olivat 75,9 miljoonaa euroa sisältäen myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä 4,5 miljoonaa euroa (59,3 miljoonaa euroa 31.12.2011). Lyhytaikaisissa veloissa ei-korolliset ostovelat ja muut velat olivat 52,8 miljoonaa euroa sisältäen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyviä velkoja 4,3 miljoonaa euroa (36,3 miljoonaa euroa 31.12.2011). Poistamaton konserniliikearvo oli katsauskauden lopussa 19,3 miljoonaa euroa (19,3 miljoonaa euroa 31.12.2011).

Bruttoinvestoinnit olivat katsauskaudella 12,2 miljoonaa euroa sisältäen 2,9 miljoonan euron tuotekehityskulujen aktivoinnit. Nettoinvestoinnit olivat katsauskaudella 11,8 miljoonaa euroa. Katsauskauden jatkuvien toimintojen kokonaispoistot olivat 7,3 miljoonaa euroa, sisältäen yrityshankinnoista aiheutuneita poistoja 1,0 miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä, mukaan lukien rahoitusleasing velat, oli katsauskauden päättyessä 18,3 miljoonaa euroa sisältäen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyviä velkoja 0,3 miljoonaa euroa. Tuloslaskelman jatkuvien toimintojen nettorahoituskulut jakaantuivat seuraavasti:

korko- ja osinkotuotot sekä muut rahoitustuotot	0,1 miljoonaa euroa
korkokulut ja muut rahoituskulut	-0,8 miljoonaa euroa
valuuttakurssivoitot ja tappiot	0,2 miljoonaa euroa

Katsauskauden päättyessä EB:n omavaraisuusaste oli 54,7 prosenttia (62,8 prosenttia 31.12.2011). Omavaraisuusasteen alenemisen keskeisimpänä syynä oli korollisten velkojen lisääntyminen kauden aikana.

Kassavarat katsauskauden lopussa olivat 15,5 miljoonaa euroa (10,0 miljoonaa euroa 31.12.2011). Kassavaroja kasvattivat ennen kaikkea TerreStar Corporationilta saatu 13,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määräinen sovintosuoritus sekä katsauskauden aikana nostetut luotot. EB:llä on Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä sitovat yhteensä 20 miljoonan euron luotto- ja rahoituslimiittisopimukset, jotka ovat voimassa 30.6.2014 saakka. Katsauskauden päättyessä näistä limiiteistä oli käytössä 11,3 miljoonaa euroa.

EB:n valuuttastrategian tavoitteena on turvata liiketoiminnan kate muuttuvissa markkinaolosuhteissa minimoimalla valuuttakurssien vaikutus. Valuuttastrategian periaatteiden mukaan suojataan asianomaisen valuutan soveltuvien asiakkaitoumusten nettokassavirtaa. Nettokassavirta määritellään myyntisaatavien, ostovelkojen, tilauskannan sekä budjetoidun nettovuottavirran perusteella. Katsauskauden lopussa suojattu nettopositio oli vasta-arvoltaan 7,0 miljoonaa euroa.

Ympäristökijät

EB:n oma liiketoiminta keskittyy pääasiassa tuotteiden suunnitteluun, kokoamiseen ja markkinointiin. Tämä vastaa vain pientä osaa tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutuksista. Yhtiön valmistamien omien tuotteiden kokonaisympäristövaikutukset eivät ole merkittäviä.

Elektrobit Oyj:llä on ollut ISO 14001 sertifioitua johtamisjärjestelmät vuodesta 2001 alkaen koskien nykyisin Wireless-liiketoimintasegmentin liiketoimintaa. Sertifikaatti päivittyi vuonna 2007 ISO14001:2004-järjestelmän vaatimusten mukaiseksi ja laajennettiin Kiinaa koskevaksi vuonna 2008 sekä USA:ta koskevaksi vuonna 2010. EB soveltaa ISO14001 standardeja Wireless-liiketoimintasegmentin liiketoiminnassa. Lisätietoa sertifikaatista www.elektrobit.com/file.php?fid=1377.

EB seuraa maailmanlaajuisesti tuotteille asetettuja ympäristövaatimuksia sekä niistä johdettuja maakohtaisia säädöksiä konsernin toimintaan liittyen. EB on huomioinut ja soveltanut suunnittelussa ROHS- (vaarallisten aineiden käyttö) ja WEEE- (sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätys) direktiivien vaatimuksia vuodesta 2002 lähtien.

Vuodesta 2009 EB:n toiminnassa sovellettavia ympäristöstandardeja ja säännöksiä on huomioitu EB:n ympäristösisältölistassa, jonka vaatimukset on ulotettu myös EB:n merkittäviin toimittajiin. Sisältölista kattaa myös ns. ROHS2-standardin soveltamisen. Vuonna 2012 EB on jatkanut säännöllisin väliajoin ympäristösisältölistan päivittämistä ja asianomaisten ympäristövaatimusten huomioimista tuotteissa tai ratkaisussa, joissa se omaa osittaista tai kokonaisvastuuta. Asetetut vaatimukset otetaan huomioon liiketoiminnassa kussakin maassa. Lisäksi EB on parantanut ympäristömittareiden seuraamista ja tulokset ovat osoittaneet EB:n aiheuttaman ympäristökuormituksen olevan matala.

Henkilöstö

EB työllisti vuoden 2012 tammi-joulukuussa keskimäärin 1713 henkilöä. Joulukuun lopussa yhtiössä oli 1870 työntekijää (1607 vuoden 2011 lopussa). Näistä 54 henkilöä työskenteli lopetuissa toiminnoissa. Huomattava osa EB:n työntekijöistä on tuotekehityssinöörejä. Seuraavassa on esitetty jatkuvien liiketoimintojen keskimääräiset henkilökulumäärät ja palkat viimeisiltä kahdelta vuodelta:

	2012	2011
Keskimääräinen henkilökulumäärä tilikaudella	1659	1499
Tilikauden palkat ja palkkiot (MEUR)	87,9	77,4

Vuoden 2012 lopussa noin 65,9 prosenttia työntekijöistä työskenteli Automotive-liiketoimintasegmentissä, 33,5 prosenttia Wireless-liiketoimintasegmentissä ja vajaa yksi prosentti konsernitoiminnoissa. Verrattaessa vuoteen 2011 Automotive-liiketoimintasegmentin osuus henkilököstöstä kasvoi 3,8 prosenttiyksikköä, Wireless-liiketoimintasegmentin osuus laski 3,7 prosenttiyksikköä ja konsernitoimintojen osuus säilyi samalla tasolla.

Kannustinjärjestelmät

Henkilöstörahas

EB:n Suomessa työskentelevä henkilököstö perusti 27.4.2005 henkilöstörahasen. Vuoden 2005 alussa EB:ssä otettiin käyttöön henkilöstörahaslain mukainen voittopalkkiojärjestelmä, jonka mukaisesti ennalta määrätty prosenttiosuus konsernin tuloksesta maksetaan voittopalkkiona henkilöstörahasiin. Hallitus päätti voittopalkkiojärjestelmän määrätymisperusteista vuosittain. Vuosilta 2009, 2010, 2011 ja 2012 yhtiön hallitus päätti, ettei henkilöstörahaselle makseta voittopalkkioita. Henkilöstörahasen valtuusto päätti elokuussa 2012 rahaston purkamisesta ja pääoman jakamisesta jäsenille rahasto-osuuksien suhteessa. Henkilöstörahasen purkamispäätös perustui hallituksen tekemään päätökseen siitä, ettei henkilöstörahas enää jatkossa ole osa konsernin voittopalkkiojärjestelmää.

Osakeomistusohjelma

2005A-D

Vuoden 2005 varsinainen yhtiökokous päätti 17.3.2005 osakeomistukseen sitouttavien optio-oikeuksien antamisesta Elektrobitt-konsernin johdolle. Järjestelmällä kannustetaan johtoa pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi ja pyritään sitouttamaan heidät työnantajaan. Yhteensä 4 500 000 optio-oikeutta jaettiin optio-oikeuksiin 2005A, 2005B, 2005C ja 2005D. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2005A-C perusteella ei merkitty osakkeita.

Yhteensä 372 000 optio-oikeutta 2005A, 1 002 500 optio-oikeutta 2005B, 60 000 optio-oikeutta 2005C ja 60 000 optio-oikeutta 2005D on jaettu Elektrobitt-konsernin johdolle. Loput optiot on annettu konsernin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle Elektrobitt Technologies Oy:lle.

Optioehtojen mukaan optio-oikeuksien 2005A saamisen edellytyksenä oli, että optionsaajat hankkivat hallituksen ennalta päättämän määrän Elektrobitt Oyj:n osakkeita. Optio-oikeuksiin 2005B-2005D liittyi konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidottuja edellytyksiä. Kannustusjärjestelmään liittyvällä osakeomistusohjelmalla veloitetaan johtoa ostamaan yhtiön osakkeita merkittävällä osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

2006A

Vuoden 2006 varsinainen yhtiökokous päätti 15.3.2006 osakeomistukseen sitouttavien optio-oikeuksien antamisesta Elektrobitt Oyj:n hallituksen puheenjohtajalle ja toimitusjohtajalle. Näistä 2006A tunnuksella merkityistä optio-oikeuksista jaettiin hallituksen puheenjohtajalle 750 000 optio-oikeutta ja toimitusjohtajalle 1 000 000 optio-oikeutta. Optioehtojen mukaan optio-oikeuksien 2006A saamisen edellytyksenä oli, että optionsaajat hankkivat suoraan tai heidän määräysvallassaan olevien yhtiöiden kautta 15.3.2006 pidetyssä yhtiökokouksessa päätetyn määrän Elektrobitt Oyj:n osakkeita (hallituksen puheenjohtaja vähintään 75 000 osaketta ja toimitusjohtaja vähintään 100 000 osaketta). Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2006A perusteella ei merkitty osakkeita.

2008A-C

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous päätti 14.3.2008 optio-oikeuksien antamisesta Elektrobitt-konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien antamiselle on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta. Niistä 1 400 000 merkittiin tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkittävään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta.

Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobitt Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Tilikauden 2012 lopussa tunnuksella 2008A merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 1 167 994 optio-oikeutta, ja tunnuksella 2008B merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 1 134 000 optio-oikeutta ja tunnuksella 2008C merkityistä optio-oikeuksista yhteensä 740 000 optio-oikeutta oli jaettu Elektrobitt-konsernin avainhenkilöille.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkio maksetaan tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Tulospalkkiojärjestelmän piiriin kuuluu rajoitettu osa EB:n henkilöstöstä. Lyhyen tähtäimen palkkiot määräytyvät yhtiön taloudellisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Lisäksi osa tavoitteista voi olla muita yhtiön tai liiketoimintasegmentin tavoitteita tai henkilökohtaisia tavoitteita. Henkilöille asetut tavoitteet vaihtelevat tehtävittäin. Vuonna 2012 järjestelmän mukainen ansaintajakso oli kalenterivuosi. Tavoitteet asetetaan joka ansaintajaksolle erikseen. Tavoitteista asettamisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista päätetään yksi yli yhden -periaatteella.

Katsauskauden päättyessä hallituksella olevat valtuutukset

Hallituksen valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

26.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta seuraavasti.

Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 12 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,66 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hallitus päättää miten osakkeita hankitaan. Hankinnassa voidaan käyttää muun ohessa johdannaisia. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Valtuutus kumoo yhtiökokouksen 31.3.2011 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 asti.

Hallituksen valtuutus osakeannista päättämisestä sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti.

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 25 000 000 osaketta, mikä vastaa noin 19,32 % yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää kaikista osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti).

Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 31.3.2011 antaman valtuutuksen päättää osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2013 asti.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruisen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Euroclear Finland Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kauppakisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Omistus- ja määräysvaltaa koskevat tiedot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 38.

Liputusilmoitukset

Katsauskauden aikana ei ole tapahtunut omistussuhteisiin liittyviä muutoksia, jotka olisivat johtaneet arvopaperimarkkinalain 2:9 §:n edellyttämään ilmoitusvelvollisuuteen eli niin sanottuun liputusilmoitukseen.

Optio-oikeudet

I. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2005 päätettiin valtuuttaa hallitus antamaan optio-oikeuksia. Valtuutuksen perusteella hallitus jakoi 4 500 000 optio-oikeutta yhtiön johdolle ja optiojärjestelmässä varastoyhtiönä toimivalle kokonaan Elektrobit Oyj:n omistuksessa olevalle tytäryhtiölle. Vuoden 2005 optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobit Oyj:n osakepääomaa enintään 450 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 4 500 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2005A on 1.4.2008-30.4.2010, op-

tio-oikeuksilla 2005B 1.4.2009-30.4.2011, optio-oikeuksilla 2005C 1.4.2010-30.4.2012 ja optio-oikeuksilla 2005D 1.4.2011-30.4.2013. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2005A-C perusteella ei merkitty osakkeita.

II. 15.3.2006 järjestetty varsinainen yhtiökokous päätti, että Elektrobit Oyj:n uusille johtajille myönnetään optio-oikeuksia, joihin liittyy sitoumus osakeomistukseen. Myönnettyjä optio-oikeuksia on yhteensä 1 750 000 kappaletta, joista 750 000 myönnettiin hallituksen puheenjohtajalle ja 1 000 000 toimitusjohtajalle. Mainittuihin optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobit Oyj:n osakepääomaa enintään 175 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 1 750 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2006A oli 1.5.2009-31.5.2012. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2006A perusteella ei merkitty osakkeita.

III. Varsinainen yhtiökokous 14.3.2008 päätti optio-oikeuksien antamisesta Elektrobit-konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta, joista: 1 400 000 merkitään tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta. Liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 3,1 prosenttia yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobit Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Osakkeen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2008A 1.4.2012-31.3.2014, optio-oikeuksilla 2008B 1.4.2013-31.3.2015 ja optio-oikeuksilla 2008C 1.4.2014-31.3.2016.

Muutokset yhtiön johdossa

Yhtiön johdossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Hallitus, hallituksen valiokunnat ja tilintarkastaja

26.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön hallituksen jäsenmääräksi viisi (5). Jorma Halonen, Juha Hulkko, Seppo Laine, Staffan Simberg ja Erkki Veikkolainen valittiin hallituksen jäseniksi toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 26.3.2012 Seppo Laineen hallituksen puheenjohtajaksi. Lisäksi hallitus on päättänyt, että hallituksella on talous- ja tarkastusvaliokunta, jonka jäseninä jatkavat Staffan Simberg (valiokunnan puheenjohtaja) ja Seppo Laine.

26.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi uudelleen KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n toimikaudeksi, joka päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Ernst & Young Oy on ilmoittanut, että KHT Jari Karppinen tulee toimimaan päävastuullisena tilintarkastajana.

EB:n hallitus ja muu johto on esitelty tilikaudelta 1.1.-31.12.2012 laaditussa selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.elektrobit.com.

Osinko vuodelta 2011

26.3.2012 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa ei jaeta.

Selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Hallitus on antanut toimintakertomuksesta erillisen selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta päättämisestä

Emoyhtiön taseen 31.12.2012 mukaan emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 104.362.407,50 euroa, josta tilikauden tappio on -119.399,75 euroa.

Hallitus ehdottaa 11.4.2013 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2012 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,01 euroa osakkeelta eli yhteensä 1.294.126,90 euroa. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä tiistaina 16.4.2013 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että osingon maksupäivä on tiistai 23.4.2013.

Hallitus on osingonjakoehdotuksensa perusteena painottanut 31.12.2012 päättyneeltä tilikaudelta kertynyttä tulosta.

Oulussa, 18. päivänä helmikuuta 2013

Seppo Laine
hallituksen puheenjohtaja

Jorma Halonen
hallituksen jäsen

Juha Hulkko
hallituksen jäsen

Staffan Simberg
hallituksen jäsen

Erkki Veikkolainen
hallituksen jäsen

Jukka Harju
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa, 18. päivänä helmikuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jari Karppinen
KHT

Elektrobit Oyj:n tilinpäätös vuodelta 2012

Konsernitilinpäätös, IFRS

Hallituksen toimintakertomus	34
Konsernin laaja tuloslaskelma	51
Konsernitase	52
Konsernin rahavirtalaskelma	53
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	54

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	55
1. Toimintasegmentit	60
2. Lopetetut toiminnot	64
3. Hankitut liiketoiminnot	64
4. Liikevaihto	65
5. Liiketoiminnan muut tuotot	65
6. Liiketoiminnan muut kulut	65
Tilintarkastajan palkkiot	65
7. Poistot ja arvonalentumiset	66
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut ja henkilöstön määrä	66
9. Tutkimus- ja kehittämismenot	67
10. Rahoituskulut (netto)	67
11. Tuloverot	67
12. Osakekohtainen tulos	68
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	69
14. Aineettomat hyödykkeet	71
15. Sijoituskiinteistöt ja osuudet osakkuusyhteisöissä	74
16. Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	74
17. Muut rahoitusvarat	74
18. Saamiset	74
19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	75
20. Vaihto-omaisuus	76
21. Myyntisaamiset ja muut saamiset	76
22. Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	77
23. Rahavarat	77
24. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	78
25. Osakeperusteiset maksut	79
26. Eläkeveloitteet	87
27. Varaukset	87
28. Rahoitusvelat	88
29. Ostovelat ja muut velat	89
30. Rahoitusriskien hallinta	90
31. Johdannaissopimukset, joihin on sovellettu suojauslaskentaa	95
32. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	95
33. Muut vuokrasopimukset	95
34. Vakuudet ja vastuusitoumukset	96
35. Lähipiiritapahtumat	97
36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	98
37. Viiden vuoden lukusarjat	99
38. Osakeomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	102

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma	104
Emoyhtiön tase	105
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	106
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	108
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	109

Tilintarkastuskertomus	116
-------------------------------	------------

Konsernin laaja tuloslaskelma

JATKUVAT TOIMINNOT	LIITETIETO	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Liikevaihto	1, 4	185 410	148 028
Liiketoiminnan muut tuotot	5	2 262	2 313
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-186	44
Valmistus omaan käyttöön		601	427
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-7 380	-6 708
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8	-105 541	-92 707
Poistot	7	-7 302	-8 482
Liiketoiminnan muut kulut	6	-65 381	-48 426
Liikevoitto		2 484	-5 511
Rahoituskulut (netto)	10	-465	-427
Tulos ennen veroja		2 019	-5 938
Tuloverot	11	67	-600
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		2 086	-6 538
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	2	1 185	1 461
Tilikauden tulos		3 271	-5 077
Muut laajan tuloksen erät:			
Ulkomaisiin yksikköihin liittyvät muuntoerot		189	-166
Tilikauden laaja tulos yhteensä		3 460	-5 243
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		2 267	-5 325
Määräysvallattomille omistajille		1 005	249
Yhteensä		3 271	-5 077
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		2 456	-5 492
Määräysvallattomille omistajille		1 005	249
Yhteensä		3 460	-5 243
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVASTA TULOKSESTA LASKETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS:			
Tulos/osake jatkuvista toiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12	0,01	-0,05
Laimennettu	12	0,01	-0,05
Tulos/osake lopetetuista toiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12	0,01	0,01
Laimennettu	12	0,01	0,01
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista, EUR			
Laimentamaton	12	0,02	-0,04
Laimennettu	12	0,02	-0,04
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1000 kpl		129 413	129 413
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, laimennettu, 1000 kpl		130 238	130 051

Konsernitase

	LIITETIETO	31.12.2012 1000 EUR	31.12.2011 1000 EUR
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	9 207	8 950
Liikearvo	14	19 295	19 264
Muut aineettomat hyödykkeet	14	18 218	15 691
Muut rahoitusvarat	18	132	134
Saamiset	18		
Laskennalliset verosaamiset	19	947	78
Yhteensä		47 798	44 117
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	381	1 797
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	71 349	59 282
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut rahoitusvarat	22	9 676	
Rahavarat	23	5 827	9 954
Yhteensä		87 233	71 033
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät		7 699	
Varat yhteensä		142 730	115 150
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	24		
Osakepääoma		12 941	12 941
Muuntoerot		635	446
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		38 697	38 697
Kertyneet voittovarot		14 320	13 425
Yhteensä		66 594	65 509
Määräysvallattomien omistajien osuus		2 508	1 504
Oma pääoma yhteensä		69 102	67 013
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	674	1 030
Eläkevelvoitteet	26	1 377	1 311
Korolliset velat	28	5 370	4 010
Varaukset	27	459	501
Yhteensä		7 880	6 851
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	29	46 375	34 934
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	29	2	335
Varaukset	27	2 158	1 020
Lyhytaikaiset korolliset velat	28	12 704	4 996
Yhteensä		61 239	41 286
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat		4 509	
Velat yhteensä		73 628	48 137
Oma pääoma ja velat yhteensä		142 730	115 150

Konsernin rahavirtalaskelma

	LIITETIETO	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista		2 086	-6 538
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		1 185	1 461
Suoriteperusteisten erien oikaisu:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	32	8 865	6 096
Korkokulut ja muut rahoituskulut		603	773
Korkotuotot ja osinkotuotot		-67	-342
Verot		-67	602
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-16 532	-2 351
Vaihto-omaisuuden muutos		-349	-268
Osto- ja muiden velkojen muutos		13 624	3 246
Maksetut korot liiketoiminnasta		-949	-387
Saadut korot ja osingot liiketoiminnasta		67	342
Maksetut välittömät verot		-395	2 631
Liiketoiminnan nettorahavirta		8 071	5 266
Investointien rahavirrat			
Liiketoimintojen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla			-836
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-3 152	-1 949
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-5 897	-8 492
Investoinnit muihin sijoituksiin			-25
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		382	94
Aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		7	63
Luovutustulot muista sijoituksista		3	45
Investointien nettorahavirta		-8 658	-11 099
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		16 564	247
Lainojen takaisinmaksut		-7 541	-2 200
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-2 887	-2 782
Rahoituksen nettorahavirta		6 136	-4 735
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		9 954	20 522
Sijoitusten käypien arvojen muutosten vaikutu			
Rahavarat tilikauden lopussa		15 503	9 954

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

1000 EUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	12 941	0	38 697	613	18 256	70 507	1 255	71 761
Laaja tulos								
Tilikauden tulos					-5 325	-5 325	249	-5 077
Muuntoerot				-166		-166		-166
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-166	-5 325	-5 492	249	-5 243
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakepalkitsemisen kustannus					422	422		422
Muut erät					73	73		73
Oma pääoma 31.12.2011	12 941	0	38 697	446	13 425	65 509	1 504	67 013
Oma pääoma 1.1.2012	12 941	0	38 697	446	13 425	65 509	1 504	67 013
Laaja tulos								
Tilikauden tulos					2 267	2 267	1 005	3 271
Muuntoerot				189		189		189
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	189	2 267	2 456	1 005	3 460
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakepalkitsemisen kustannus					349	349		349
Muut erät *)					-1 720	-1 720		-1 720
Oma pääoma 31.12.2012	12 941	0	38 697	635	14 320	66 594	2 508	69 102

*) Ulkomaisessa yksikössä kirjattuja edellisten tilikausien veroja 1,6 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Yrityksen perustiedot

Yhtiön toimialana on auto- ja elektroniikkateollisuuden ohjelmistojen, laitteiden ja muiden tuotteiden suunnittelu, valmistus ja myynti, tuotekehitys- ja muiden palveluiden tuottaminen sekä muu teollinen toiminta. Yhtiö voi hallinnoida tuote- ym. oikeuksia sekä harjoittaa tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa, arvopapereiden ja kiinteistöjen hallintaa ja kauppaa sekä muuta sijoitustoimintaa.

Konsernin emoyritys on Elektrobot Oyj, joka on suomalainen julkinen pörssi-yhtiö. Emoyrityksen kotipaikka on Oulu ja sen rekisteröity osoite on Tutkijantie 8, 90590 Oulu.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olevia IAS- ja -IFRS standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina. Konsernitilinpäätös on laadittu alkupe räisiin hankintahintoihin perustuen ellei laatimisperiaatteissa ole toisin mainittu.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tytäryritykset

Elektrobot konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Elektrobot Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joiden äänimääristä Elektrobot Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä muuten on määräysvalta. Myös potentiaalisen määräysvallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteltuhetkellä toteutettavissa.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnan ja tytäryhtiöiden hankintahetken netto-omaisuuden käyvän arvon välinen erotus on osin kohdistettu niille tase-erille, joista sen on katsottu johtuvan. Yliottava osa on esitetty konserniliiketoiminnalla. IFRS 1 -standardin salliman helppotuksen mukaisesti IFRS-siirtymäpäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Vähemmistöosuudet on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eräänään konsernin omassa pääomassa.

Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tilinpäätökseen liittyvät erät arvostetaan kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuuttaan (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muutetaan euroiksi tapahtumapäivien kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muutetaan euroiksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketoiminnasta ja rahoitusvaroitusta ja -veloista syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Konserniyhtiöiden, joiden toiminnallinen valuutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskipäivien kurssilla ja taseen tilinpäätöspäivän kurssilla. Tuloksen ja taseen muuntamisesta eri valuutalla syntynyt keskipäivien kurssiero kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinista syntynyt muuntoero kirjataan omaan pääomaan. Myytessä tytäryhtiö kirjataan kertyneet muuntoerot osana myyntivoittoa tai -tappiota tuloslaskelmaan.

Mikäli konsernin sisällä on annettu sellaisia pitkäaikaisia lainoja, jotka ovat tosiasialliselta sisällöltään rinnastettavissa omaan pääomaan, näiden lainoihin kohdistuvia kurssieroja on käsitelty muuntoerojen tavoin osana omaa pääomaa.

Ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut on käsitelty kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla käyttäen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot tai menojäännöspoistot taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaisesta kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenuona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta tai useammin, mikäli olosuhteiden muuttuessa on todennäköistä, että arvo saattaa olla alentunut. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta on, määritellään kerrytettävissä oleva rahamäärä sille rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon liikearvo kuuluu. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan sen kirjanpitoarvoon ja arvonalentuminen kirjataan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on kirjanpitoarvoa pienempi. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Kehitysmenot aktivoidaan, mikäli ne täyttävät IAS 38 -standardissa määritellyt aktivoitavissa olevien kehitysmenojen kriteerit. Aktivoidut tuotekehitysmenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia. Aktivoidut tuotekehityskulut poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Aktivoiduille kehittämismenouille tehdään säännöllisesti arvonalentumistesti vertaamalla niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää niiden kirjanpitoarvoon. Muutokset teknologiaympäristössä huomioidaan. Poistamattomien, aktivoitujen kehitysmenojen, joiden kirjanpitoarvon katsotaan olevan niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi, kirjataan välittömästi kuluksi.

Muut aineettomat hyödykkeet

Patentit, tavaramerkit ja lisenssit, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Jos omaisuuden arvonalentumisesta on viitteitä, aineettoman hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä selvitetään ja tehdään sen mukainen alaskirjaus. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Materiaalivaraston arvo määritetään käyttäen painotettua keskihintaa. Valmiiden ja keskenkäisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineiden ostomenosta, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä systemaattisesti kohdistetun valmistuksen muuttuvista yleismenoista sekä systemaattisesti kohdistetun osuuden valmistuksen kiinteistä yleismenoista.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet olemassa olevien IFRS-standardien mukaisesti.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan kun on kohtuullisen varmaa, että yritys täyttää niihin liittyvät ehdot ja avustukset tullaan saamaan. Julkisten yhteisöjen tarjoamat taloudelliset avustukset tutkimus- ja kehitysmenoihin esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vuokrasopimukset

Konsernin ollessa vuokralle ottajana aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi, mikäli sopimuksen perusteella olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista siirtyy konsernille. Rahoitusleasingisopimus kirjataan taseeseen sopimuksen alkamishetkellä käypään arvoon tai tätä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vuokrattu omaisuususerä poistetaan tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Leasingvuokraveroitukset sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joiden perusteella olennainen osa omistamisen riskeistä ja eduista jäävät vuokralleantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten mukaiset vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi tasasuurusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuususerän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuususerästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuususeristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisista viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskenkäiset aineettomat hyödykkeet. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuususerän avulla on saatavissa. Arvonalentumistestausta on esitelty tilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Arvon alentumistappio kirjataan, kun omaisuus-erän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvon alentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvon alentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvon alentumistappioita ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä kirjanpitoarvo olisi ilman arvon alentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvon alentumistappiota ei peruta sisään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernilla on lukuisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläketurvan kattamiseksi eri puolilla maailmaa. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa konserni on järjestänyt henkilöstön eläketurvan ulkopuolisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Suomalainen työeläkejärjestelmä luokitellaan maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille ja kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita.

Konsernin ulkomaiset eläkejärjestelyt on luokiteltu pääasiassa maksuperusteisiksi. Ainoa merkittävä etuus pohjainen järjestely liittyy konsernin saksalaisiin tytäryhtiöihin. Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuva velvoitteen nykyarvo määritellään ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen (projected unit credit method). Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen osalta auktorisoitu aktuaari on laatinut IAS 19 -standardin edellyttämät vakuutusmatemaattiset laskelmat. Konserni soveltaa putki-menetelmää (corridor method) vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen.

Uudistettu standardi IAS 19 Työsuhde-etuudet tulee voimaan 1.1.2013. Lisätietoja standardin soveltamisesta kappaleessa "Uuden ja uudistettujen IFRS -normiston soveltaminen".

Osakeperusteiset maksut

Konserni soveltaa IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia ensimmäisen kerran 23.6.2005 päätettyyn optiojärjestelyyn. Tätä aiemmin optiojärjestelyistä ei ole esitetty kuluja tuloslaskelmassa. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-hinnoittelumallin perusteella. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna) kirjataan osakepääomaan ja ylikurssirahastoon.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, tuotteiden korjaamiseen tai korvaamiseen takuuajana, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Jos rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varaukset diskontataan.

Kun konserni odottaa, että kulut joihin on varauduttu hyvitetään, korvaus kirjataan saata vaksi kun sen saaminen on käytännössä katsoen varma.

Tuloverot

Konsernituloslaskelman verot sisältävät kunkin yhtiön verotettavaan tulokseen perustuvat välittömät verot, jotka lasketaan paikallisten verosäännösten mukaan ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutokset.

Laskennallinen verovelka lasketaan kaikista väliaikaisista eroista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset muun muassa verotappioista sisältyvät tilinpäätökseen vain siihen määrään asti kuin veroyksiköille todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty tilinpäätöksen laatimishetkellä voimassa olevia tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot suoritteiden myynnistä kirjataan, kun myytyjen suoritteiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiallista määräysvaltaa myytyihin tavaroihin. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tuotot pitkäaikaishankkeista tuloutetaan valmiusasteen mukaan silloin, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Valmiusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonaiskustannuksista.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Myytävänä olevat omaisuus-erät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi ja ne arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiasa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa ja lopetettuja toimintoja koskevia lisätietoja esitetään liitetiedossa numero 2.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat sekä johdannaissopimukset

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Ryhmä sisältää konsernin sijoitussalkun sekä kaikki johdannaissopimukset. Konsernitaseessa ei ole eriä, jotka luokiteltaisiin alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa IAS39 käyvän arvon vaihtoehdon perusteella tähän ryhmään. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Ne sisältyvät luonteensa mukaisesti taseen pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaissopimuksiin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määriteltävissä ja

joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viikoksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Konsernilla ei ole tilikaudella tai vertailutilikaudella ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia. Niiden kirjaamisperusta esiintyessään on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaissopimuksiin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Niiden esittämispaikka taseessa perustuu niiden ennakoituun luovutusajankohtaan. Alle 12 kuukauden kuluessa myytävät erät esitetään lyhytaikaisissa varoissa. Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat esitetään omana eränään konsernitaseessa, mikäli niiden kirja-arvo muodostuu olennaiseksi. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaa pääomaan vero-vaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Arvopaperit, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määritellä, arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempaan arvoon, mikäli niihin kohdistuu pysyvä arvonalennus.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahoitusvaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivänä.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirja-arvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan

jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedoissa 17, 22 ja 29.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä rahoitusvaroihin kuuluvien erien arvonalentumisesta. Myyntisaamisista ja lainasaamisista kirjataan tulosvaikutteinen arvonalentuminen todennäköisenä tai realisoituneena luottotappiona, kun olemassa näyttöä siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisesti. Myyntisaamisten arvonalentumiset esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa ja lainasaamisten arvonalentumiset rahoituskulut -erässä.

Rahoitusvaroista kirjatut arvonalentumiset on esitetty liitetiedoissa 17 ja 22.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon aina niiden käypään arvoon. IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardissa määriteltyä suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käyvät arvot sekä niiden määrittämisessä käytetyt menetelmät on esitetty liitetiedossa 30.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Käytetyt arviot ja oletukset perustuvat aiempaan kokemukseen ja oletuksiin, jotka pohjautuvat tilinpäätöksen laadinta-ajankohdan olosuhteisiin ja näkymiin. Tilinpäätöksen laadinnassa on otettu huomioon olennaisuusperiaate ja noudatettu harkintaa

epävarmuustekijöiden vaikutusta arvioitaessa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Johdon harkintaa on käytetty tilikauden aikana mm. sovellettaessa yrityshankintoja koskevaa IFRS 3 standardia sekä arvioitaessa konserniyhtiöiden tulevaisuuden näkymiä IAS 12 Tuloverot -standardin ja IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen -standardin yhteydessä.

Tilinpäätökseen saattaa sisältyä kertaluonteisia tuottoja ja kuluja, jotka eivät liity normaaliin liiketoimintaan tai niitä esiintyy vain harvoin. Tällaisia erinä ovat muun muassa omaisuuden myyntivoitot tai -tappiot, olennaiset omaisuusarvojen muutokset, kuten arvonalennukset tai arvonalennusten peruutukset, olennaiset toiminnan uudelleenorganisointiin liittyvät kulut tai muut johdon kertaluonteisena pitämät olennaiset erät.

Kertaluonteisen erän olennaisuutta arvioidessa otetaan huomioon erän euromääräinen suuruus, ja omaisuuserien arvonmuutoksen yhteydessä sen osuus omaisuuserän kokonaisarvosta.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konserni on soveltanut 1.1.2012 alkaen seuraavia IASB:n julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto - Varojen ja velkojen oletushankintameno voimakkaassa hyperinflaatioissa ja kiinteän soveltamispäivän kumoaminen (Muutos standardiin).
- IAS 12 Tuloverot - Ansaintamenetelmän vaikutus laskennallisen veron kirjaamiseen sijoituskiinteistöjen ja uudelleenarvostettavan käyttöomaisuuden osalta (Recovery of Underlying Assets) (muutos standardiin).

Vuonna 2013 voimaan tulevat standardit.

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot - rahoitusvarojen siirto (muutos standardiin). Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 10 Konsernitilinpäätös (Consolidated Financial Statements) ja IAS 27 Erillistilinpäätös

(uudistettu) ja IFRS 11 Yhteisjärjestelyt (Joint Arrangements) ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (uudistettu).

- Konserni alkaa soveltaa vuoden 2013 alusta lähtien uusia IFRS10 ja IFRS11 -standardeja ja tulee konsolidoimaan Audi Electronics Venture GmbH:n (AEV) kanssa yhteisesti omistetun e.solutions GmbH:n suhteellista yhdistelytapaa käyttäen. Konsolidoitavan muutoksen seurauksena e.solutions GmbH:sta konserniin yhdisteltävä liikevaihto, liike-tulos ja taseen varat ja velat pienenevät aikaisemmasta 100 %:sta 51 %:iin. Suhteellisen yhdistelytavan mukaan konsernin liikevaihtoon sisällytetään myös 49 % muiden konsernin yhtiöiden liikevaihdosta e.solutions GmbH:lle.

- Vuonna 2012 konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 185,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 2,5 miljoonaa euroa. Jos suhteellista yhdistelytapaa olisi sovellettu e.solutions GmbH:n osalta jo vuonna 2012, konsernin liikevaihto olisi ollut 11,6 miljoonaa euroa pienempi ja liikevoitto 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin mitä käytetyn 100 % yhdistelytavan tuloksena edellä on esitetty. Vuonna 2012 e.solutions GmbH:n konsernin ulkopuolinen liikevaihto oli 34,6 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 taloudellisessa raportoinnissa EB tulee esittämään vuoden 2012 tuloslaskelman ja taseen vertailutiedot pro forma -periaatteella olettaen, että e.solutions GmbH:n yhdistely konserniin olisi tapahtunut suhteellista yhdistelytapaa käyttäen jo vuonna 2012.

- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (Disclosures of Interest in Other Entities). Uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen (Fair Value Measurement). Uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 19 Työsuhde-etuudet. Uudella standardilla on noin 0,5 miljoonan euron pienentävä vaikutus vuoden 2013 avaavan taseen omaan pääomaan.

Vuonna 2014 tai sen jälkeen voimaan tulevat standardit.

- IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa Osakeantien, optioiden ja merkintäoikeuksien luokittelu (muutos standardiin).
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - luokittelu ja arvostaminen. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 10, IFRS 12, IAS 27 ja IAS 28 koskien Investments entities -yhteisöjen yhdistelyä konsernitilinpäätökseen.
- IFRIC 20 Stripping Cost in the Production Phase of a Surface Mine. Tulkinalla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. TOIMINTASEGMENTIT

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. IFRS-oikaisut allokoidaan segmenteille.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko yritykselle yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Konsernin raportointi perustuu kahteen toimintasegmenttiin, jotka ovat Automotive ja Wireless.

Automotive

Automotive-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa ohjelmistotuotteita ja tuotekehityspalveluita autonvalmistajille, autoelektroniikkatoimittajille ja muille autoteollisuuden toimittajille. Tarjonta koostuu auton sisäisistä viihde- ja viestintäratkaisuksista, kuten navigaatio ja käyttöliittymä (Human Machine Interface, HMI), autojen elektronisista ohjausyksiköistä (Electronic Control

Units, ECU) sekä ajamista auttavista ohjelmistosovelluksista (Driver Assistance). Yhdistämällä ohjelmistotuotteitaan ja tuotekehityspalvelujaan EB tarjoaa autoteollisuudelle ainutlaatuisia asiakaskohtaisia ratkaisuja. EB ohjelmistotuotteita ovat navigaatio-ohjelmisto EB street director, käyttöliittymien suunnitteluohjelmisto EB GUIDE, EB tresos -tuoteperhe auton sisäisiin ohjelmistoihin ja niiden suunnitteluun ja ajamista helpottavien järjestelmien suunnitteluohjelmisto EB Assist ADF. Näistä tuotteista EB saa lisenssimyynnituloa, ja tuotteiden lisäksi toimituksiin sisältyy usein tuotekehityspalveluita asiakaskohtaisista ratkaisua varten.

Wireless

Wireless-liiketoimintasegmentissä EB tarjoaa tuotteita ja tuotealustoja puolustus-, turvallisuus- ja muille viranomaismarkkinoille ja teollisuuden käyttöön, sekä tuotekehityspalveluita ja räätälöityjä ratkaisuja langattoman tietoliikenteen markkinoille, ja muille yrityksille, jotka tarvitsevat langatonta yhteyttä kuluttajille tai ammattikäyttöön tarkoitettuihin laitteisiin. Wireless-liiketoimintasegmentin tuotteita ovat EB Tactical Wireless IP Network taktiseen tiedonsiirtoon, EB Tough VoIP -puhelin taktiseen viestintään sekä EB Wideband COMINT Sensor viestitiedusteluun. EB:n tuotealustoja ovat EB:n RCIED-häirintälähetin elektroniseen sodankäyntiin, EB Specialized Device Platform Android-pohjaisiin päätelaitteisiin sekä EB:n LTE-pohjainen laajakaistainen viestintä- moduuli. Lisäksi

EB tarjoaa laajan valikoiman T&K-palveluita, kuten konsultaatiota, integrointia, laite- sekä ohjelmistokehitystä liittyen uusimpiin langattomiin teknologioihin ja käyttösovelluksiin.

Vuoden 2012 tilinpäätöksessä EB luokittelee Wireless/Test Tools -tuoteliiketoiminnan Lopetetuihin toimintoihin, koska loppuvuodesta 2012 ostajan kanssa käytyjen neuvotteluiden ja käynnissä olleen due diligencen aikana kävi erittäin todennäköiseksi, että liiketoimintakauppa tulee toteutumaan ja EB oli sitoutunut myyntiä koskevaan suunnitelmaan.

Muut toiminnot

Muut toiminnot koostuu emoyhtiön palveluista ja tukitoiminnoista.

TOIMINTASEGMENTIT 2012 1000 EUR	Automotive- liiketoiminta- segmentti	Wireless- liiketoiminta- segmentti	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto					
Liikevaihto ulkoinen	122 052	63 273	85		185 410
Liikevaihto toisille segmenteille	88	258	0	-347	0
Liikevaihto yhteensä	122 140	63 531	85	-347	185 410
Poistot	-4 306	-2 946	-51		-7 302
Liikevoitto	4 670	-2 223	37	0	2 484
<hr/>					
Kohdistamattomat erät					-398
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista					2 086
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista					1 185
Tilikauden tulos					3 271
<hr/>					
Segmentin varat ja velat					
Segmentin varat	89 192	28 917	2 182	-1 993	118 298
Kohdistamattomat varat					16 733
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset varat					7 699
Varat yhteensä	89 192	28 917	2 182	-1 993	142 730
<hr/>					
Segmentin velat	32 989	15 979	500	-1 943	47 525
Kohdistamattomat velat					21 595
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat					4 509
Velat yhteensä	32 989	15 979	500	-1 943	73 628
<hr/>					
Investoinnit, jatkuvat toiminnot					
Aineelliset hyödykkeet	3 372	2 603	2		5 977
Aineettomat hyödykkeet	5 305	410	10		5 725
Sijoitukset					0
Liikearvo	35				35
<hr/>					
Investoinnit, myytävänä olevat toiminnot					
Aineelliset hyödykkeet					338
Aineettomat hyödykkeet					134

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TOIMINTASEGMENTIT 2011 1000 EUR	Automotive- liiketoiminta- segmentti	Wireless- liiketoiminta- segmentti	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto					
Liikevaihto ulkoinen	98 269	49 408	351		148 028
Liikevaihto toisille segmenteille	3	355	0	-358	0
Liikevaihto yhteensä	98 271	49 763	351	-358	148 028
Poistot	-5 271	-2 897	-314		-8 482
Liikevoitto	760	-6 204	-67	0	-5 511
Kohdistamattomat erät					
Kohdistamattomat erät					-1 027
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista					-6 538
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista					1 461
Tilikauden tulos					-5 077
Segmentin varat ja velat					
Segmentin varat	64 894	39 584	1 963	-1 686	104 754
Kohdistamattomat varat					10 395
Varat yhteensä	64 894	39 584	1 963	-1 686	115 150
Segmentin velat	20 168	17 196	2 140	-1 686	37 819
Kohdistamattomat velat					10 318
Velat yhteensä	20 168	17 196	2 140	-1 686	48 136
Investoinnit					
Aineelliset hyödykkeet	1 230	1 954	0		3 184
Aineettomat hyödykkeet	7 942	536	14		8 492
Sijoitukset	25				25
Liikearvo	736				736

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konsernin kaksi segmenttiä toimivat kolmella maantieteellisellä alueella, joita ovat Eurooppa, Amerikat ja Aasia. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

MAANTIETEELLISET ALUEET

2012
1000 EUR

	Suomi	Muu Eurooppa	Amerikat	Aasia	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
--	-------	-----------------	----------	-------	--------------	----------------------

Liikevaihto

Liikevaihto ulkoinen	25 330	122 928	28 617	8 535		185 410
----------------------	--------	---------	--------	-------	--	---------

Pitkäaikaiset varat	5 740	40 343	643	126		46 851
---------------------	-------	--------	-----	-----	--	--------

Kohdistamattomat pitkäaikaiset varat						0
--------------------------------------	--	--	--	--	--	---

Pitkäaikaiset varat yhteensä *)						46 851
--	--	--	--	--	--	---------------

*) ei sisällä laskennallisia verosaamisia

Investoinnit, jatkuvat toiminnot

Aineelliset hyödykkeet	220	5 318	4	13		5 555
------------------------	-----	-------	---	----	--	-------

Aineettomat hyödykkeet	2 660	3 166	344	12		6 181
------------------------	-------	-------	-----	----	--	-------

Sijoitukset						0
-------------	--	--	--	--	--	---

Liikearvo						0
-----------	--	--	--	--	--	---

MAANTIETEELLISET ALUEET

2011
1000 EUR

	Suomi	Muu Eurooppa	Amerikat	Aasia	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
--	-------	-----------------	----------	-------	--------------	----------------------

Liikevaihto

Liikevaihto ulkoinen	10 081	110 473	20 313	7 161		148 028
----------------------	--------	---------	--------	-------	--	---------

Pitkäaikaiset varat	7 026	36 088	673	251		44 039
---------------------	-------	--------	-----	-----	--	--------

Kohdistamattomat pitkäaikaiset varat						0
--------------------------------------	--	--	--	--	--	---

Pitkäaikaiset varat yhteensä *)						44 039
--	--	--	--	--	--	---------------

*) ei sisällä laskennallisia verosaamisia

Investoinnit

Aineelliset hyödykkeet	1 704	1 114	256	97		3 171
------------------------	-------	-------	-----	----	--	-------

Aineettomat hyödykkeet	533	7 924	27	8		8 492
------------------------	-----	-------	----	---	--	-------

Sijoitukset		37				37
-------------	--	----	--	--	--	----

Liikearvo		736				736
-----------	--	-----	--	--	--	-----

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot kymmeneltä suurimmalta asiakkaalta vuonna 2012 olivat noin 126,7 miljoonaa euroa (93 miljoonaa euroa vuonna 2011), mikä vastaa 68,3 % (57,1 %) konsernin liikevaihdosta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2. LOPETETUT TOIMINNOT

Elektrobit Oyj ("EB") ja Anite plc ("Anite") allekirjoittivat 28.1.2013 sopimuksen, jonka mukaan EB myi Test Tools -tuoteliiketoimintansa Anitele. Kauppa toteutui 31.1.2013 ja se käsitti Oulussa sijaitsevan EB:n tytäryhtiön, Elektrobit System Test Oy:n koko osakekannan myynnin sekä liiketoimintaan liittyviä muita varoja Yhdysvalloissa ja Kiinassa. EB:n Test Tools -tuoteliiketoiminta tarjoaa radiokanavan emulointityökaluja ja testausratkaisuja langattoman teknologian kehittämiseen. Test Tools -liiketoiminta on ollut osa EB:n Wireless-liiketoimintasegmenttiä ja työllisti kauppahetkellä yhteensä 54 henkilöä Suomessa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa.

Vuoden 2012 tilinpäätöksessä EB luokittelee Test Tools -tuoteliiketoiminnan Lopetettuihin toimintoihin, koska loppuvuodesta 2012 ostajan kanssa käytyjen neuvotteluiden ja käynnissä olleen due diligencen aikana kävi erittäin todennäköiseksi, että liiketoimintakauppa tulee toteutumaan ja EB oli sitoutunut myyntiä koskevaan suunnitelmaan.

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Test Tools -tuoteliiketoiminnan tulos		
Liikevaihto	16 110	14 146
Kulut	-14 925	-12 683
Voitto ennen veroja	1 185	1 464
Verot	0	-2
Voitto verojen jälkeen	1 185	1 461

Test Tools -liiketoiminta-alue on ollut osa Wireless-liiketoimintasegmenttiä ja iso osa sille kohdistetuista kuluista on syntynyt Wireless-liiketoimintasegmentin yhteisistä toiminnoista. Osa Wireless-liiketoimintasegmentin resursseista, joiden kuluja on kohdistettu Test Tools -liiketoiminnalle, ei siirtynyt kaupan yhteydessä. Tällaiset kulut rasittavat jäljelle jäänyttä Wireless-liiketoimintasegmenttiä toistaiseksi.

Test Tools -liiketoiminta-alueen rahavirtoja ei ole erikseen seurattu, vaan ne ovat olleet osa Wireless-liiketoimintasegmentin rahavirtoja. Luotettavan ja oikean kuvan antavan rahavirtalaskelman esittämiseen Test Tools -liiketoiminta-alueesta ei ole perusteita.

	31.12.2012
Test Tools -tuoteliiketoiminnan myytävänä olevaksi luokitellut varat:	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 015
Aineettomat hyödykkeet	379
Vaihto-omaisuus	1 765
Saamiset	4 540
Varat yhteensä	7 699

	31.12.2012
Test Tools -tuoteliiketoiminnan myytävänä olevaksi luokitelluihin varoihin liittyvät velat:	
Pitkäaikaiset velat	68
Lyhytaikaiset velat	4 441
Velat yhteensä	4 509

3. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Tilikaudella ei ole hankittuja liiketoimintoja.

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
4. LIIKEVAIHTO		
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	102 724	79 834
Liikevaihto muu	82 686	68 195
Yhteensä	185 410	148 028
Pitkäaikaishankkeet		
Myynniksi on kirjattu valmistusasteen mukainen määrä arvioiduista kokonaistuotoista. Valmistusastetta mitataan jo syntyneiden kustannusten osuudella projektin arvioiduista kokonaiskustannuksista.		
Pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi konsernin liikevaihtoon	102 724	79 834
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi konsernin tuloslaskelmaan	32 764	26 612
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja ennakkomaksuja sisältyi taseeseen	5 437	4 079
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista kirjattuja saamia sisältyi taseeseen	13 030	4 890
5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Julkiset avustukset	1 759	1 088
Muut tuottoerät	503	1 225
Yhteensä	2 262	2 313
6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Ostetut palvelut	-34 107	-24 603
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-2 142	-1 958
Kiinteistökulut	-7 739	-7 905
Matkakulut	-2 401	-2 445
IT kulut	-3 667	-5 084
Muut kuluerät	-15 324	-6 326
Yhteensä	-65 381	-48 322
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Ernst & Young		
Tilintarkastus	178	149
Todistukset ja lausunnot	1	19
Veroneuvonta	28	40
Muut palvelut	66	22
Yhteensä	272	231
Muut		
Tilintarkastus	32	38
Veroneuvonta	17	
Muut palvelut	36	39
Yhteensä	86	77

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	-901	-1 614
Aineettomat oikeudet	-1 355	-2 154
Muut aineettomat hyödykkeet	-559	-478
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	-285	-270
Koneet ja kalusto	-4 201	-3 965
Yhteensä	-7 302	-8 482
8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT JA HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ		
Henkilöstön määrä		
Palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin henkilöitä		
Wireless, jatkuvat toiminnot	571	555
Wireless, lopetetut toiminnot	54	54
Automotive	1078	932
Muut toiminnot	10	12
Yhteensä	1713	1553
Henkilömäärä tilikauden lopussa	1870	1607
Henkilöstökulut 1000 EUR		
Suoriteperusteiset henkilöstökulut		
Toimitusjohtajat	-1 497	-1 361
Hallituksen jäsenet	-197	-178
Työsuhteoptioiden vuosikuluosuus	-349	-422
Muut palkat	-85 875	-75 466
Yhteensä	-87 918	-77 426
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-5 671	-4 869
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-66	-147
Muut henkilösivukulut	-11 886	-10 265
Yhteensä	-105 541	-92 707

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
9. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT		
Tutkimus- ja kehittämismenot yhteensä	22 164	22 148
Aktivoitu taseeseen	-2 933	-6 569
Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja	19 231	15 579
10. RAHOITUSKULUT (NETTO)		
Korkokulut	-640	-550
Korkotuotot	26	281
Osinkotuotot	0	0
Valuuttakurssivoitot/ -tappiot	-88	250
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen ja velkojen käyvän arvon muutos	364	-428
Muut rahoituskulut	-136	-97
Muut rahoitustuotot	10	118
Yhteensä	-465	-427
11. TULOVEROT		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-922	-271
Muut verot	-253	-358
Edellisten tilikausien verot	18	-353
Laskennalliset verot	1 224	383
Yhteensä	67	-600
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (24,5%) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	3 204	-4 474
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-785	1 163
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	105	162
Verot edellisiltä tilikausilta	18	-353
Verovapaat tuotot	213	178
Vähennyskelvottomat kulut	-227	-7
Väliaikainen ero kirjanpitoarvo ja verotusarvo	-118	383
Laskennalliset verosaamiset	1 127	-1 737
Muut	-264	-388
Verot tuloslaskelmassa	67	-600

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012	2011
12. OSAKEKOHTAINEN TULOS		
Laimentamaton		
Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista (1000 EUR)	1 081	-6 787
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista liiketoiminnoista (1000 EUR)	1 185	1 461
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista (1000 EUR)	2 267	-5 325
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000 kpl)	129 413	129 413
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR	0,01	-0,05
Tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,01	0,01
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,02	-0,04
Laimennettu		
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus. Konsernilla on laimentavia osakkeiden määrää lisääviä osakeoptioita (optio-ohjelma 14.3.2008). Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optioilla on alempi kuin osakkeen käypä arvo.		
Osakeoption osakkeen merkintähinta 31.12.2012 on alempi kuin osakkeen käypä arvo, joten osakeoptiolla on vaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista (1000 EUR)	1 081	-6 787
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista liiketoiminnoista (1000 EUR)	1 185	1 461
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista (1000 EUR)	2 267	-5 325
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000 kpl)	129 413	129 413
Osakeoptioiden vaikutus (1000 kpl)	826	638
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000 kpl)	130 238	130 051
Laimennettu tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR	0,01	-0,05
Laimennettu tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,01	0,01
Laimennettu tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR	0,02	-0,04

13. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Yhteisö ei ole uudelleenarvostanut mitään aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ryhmää, joten yhtiöllä ei myöskään ole suoraan omaan pääomaan kirjattuja arvonalentumistappioita tai niiden peruutuksia.

Rakennukset

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Hankintameno 1.1.	2 575	2 401
Muuntoerot	-1	5
Lisäykset tilikauden aikana	121	169
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-10	
Hankintameno 31.12.	2 685	2 575
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 347	-1 070
Muuntoerot	1	-5
Tilikauden sumupoisto	-285	-272
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	5	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 059	1 228
Ei ole tehty arvonorotuksia eikä ole aktivoitu korkomenoja.		

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	47 977	45 365
Muuntoerot	-26	131
Lisäykset tilikauden aikana	6 197	2 996
Vähennykset tilikauden aikana		-515
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-2 892	
Siirrot tase-erien välillä	-507	
Hankintameno 31.12.	50 751	47 977
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-40 343	-36 263
Muuntoerot	20	-119
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	120	121
Tilikauden sumupoisto	-4 370	-4 082
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	1 882	
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 059	7 634

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	88	88
Hankintameno 31.12.	88	88
Kirjanpitoarvo 31.12.	88	88
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	50 640	47 854
Muuntoerot	-27	136
Lisäykset tilikauden aikana	6 319	3 166
Vähennykset tilikauden aikana		-515
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-2 902	
Siirrot tase-erien välillä	-507	
Hankintameno 31.12.	53 524	50 640
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-41 690	-37 333
Muuntoerot	21	-124
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	120	121
Tilikauden sumupoisto	-4 655	-4 355
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	1 887	
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 207	8 950
Rahoitusleasingsopimukset		
Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno	37 213	34 058
Kertyneet poistot	-32 536	-29 685
Kirjanpitoarvo	4 677	4 374

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä 3.159 TEUR vuonna 2012 (895 TEUR vuonna 2011).

14. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Kehittämismenot		
Hankintameno 1.1.	13 217	6 648
Lisäykset tilikauden aikana	2 933	6 569
Hankintameno 31.12.	16 150	13 217
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-1 717	-103
Tilikauden sumupoisto	-901	-1 614
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 532	11 501
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	2 906	1 373
Lisäykset tilikauden aikana	485	1 533
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-1 153	
Hankintameno 31.12.	2 238	2 906
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-1 389	-719
Tilikauden sumupoisto	-466	-671
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	774	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 156	1 517
Aineettomiin oikeuksiin kohdistettu liikearvo		
Hankintameno 1.1.	10 195	14 695
Hankintameno 31.12.	10 195	14 695
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-7 997	-10 897
Tilikauden sumupoisto	-1 022	-1 599
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 176	2 198

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 325	1 985
Muuntoerot	-2	15
Lisäykset tilikauden aikana	2 326	389
Vähennykset tilikauden aikana	-8	-63
Hankintameno 31.12.	4 642	2 325
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-1 850	-1 356
Muuntoerot	1	-16
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	1	
Tilikauden sumupoisto	-559	-478
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 235	476
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.		
Lisäykset tilikauden aikana	119	
Hankintameno 31.12.	119	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	28 644	24 701
Muuntoerot	-2	15
Lisäykset tilikauden aikana	5 862	8 492
Vähennykset tilikauden aikana	-8	-63
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-1 153	
Hankintameno 31.12.	33 344	33 144
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot tilikauden alussa	-12 953	-13 074
Muuntoerot	1	-16
Vähennyksiin kohdistuvat poistot	1	
Tilikauden sumupoisto	-2 949	-4 363
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	774	
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 218	15 691
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	19 264	18 519
Muuntoerot	-4	9
Lisäykset tilikauden aikana	35	736
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 295	19 264
Liikearvot jakautuvat rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti		
Wireless-liiketoimintasegmentti	178	182
Automotive-liiketoimintasegmentti	19 117	19 082
Yhteensä	19 295	19 264

Arvonalentumistestaus

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, joita ovat liiketoimintasegmentit Wireless ja Automotive. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin ja johdon arvioihin.

Arvontestauslaskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin tavoitteisiin vuodelle 2013 ja vuosien 2014-2017 osalta pitkän aikavälin taloudellisiin suunnitelmiin (LRP), jotka kattavat strategiaperiodin ajanjakson. Ennustetavassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia aikaisempiin tilikausiin nähden. Rahavirrat, jotka ulottuvat viiden vuoden yli, on laskettu käyttäen ns. jäännösarvomenetelmää. Liiketoimintasegmenttien rahavirtaennusteet ovat alttiita niille epävarmuustekijöille, joita on selostettu hallituksen toimintakertomuksen kohdassa: Riskit ja epävarmuustekijät.

Arvonalentumistestauslaskelmissa diskonttokorkona käytetään EB:lle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC, weighted average cost of capital) verojen jälkeen, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön korkokanta, markkinariskipremio, beta-kerroin, vieraan pääoman kustannus, yhtiöverokanta ja tavoitepääomarakenne.

Diskonttauskorko vuonna 2012 oli 12,59 % (vuonna 2011 12,59 %). Muiden laskentakomponenttien arvojen todettiin edelleen heijastelevan aikaisempia arvioita, joten niiden osalta ei todettu muutostarpeita.

Wireless-liiketoimintasegmentissä vuoden 2011 arvontestauslaskelmissa ennustettua kokonais-kassavirtaa tilikaudelle 2012 ei saavutettu.

Automotive-liiketoimintasegmentissä vuoden 2011 arvontestauslaskelmissa ennustettua kassavirtaa tilikaudelle 2012 ei saavutettu. Segmentin liiketoimintaympäristössä ei ole tapahtunut liiketoiminnan kassavirtaodotuksiin vaikuttavia olennaisia muutoksia edelliseen tilikauteen nähden.

Arvonalentumistestit tehdään tarpeen vaatiessa, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Joulukuussa 2012 tehtyjen arvonalentumistestien perusteella ei ole todettu tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Kerrytettävissä olevat rahamäärät olivat merkittävästi omaisuuserien kirjanpitoarvoja suuremmat. Wireless-liiketoimintasegmentissä 68 % ja Automotive-liiketoimintasegmentissä 61 % liiketoiminnan arvosta muodostuu ns. jäännösarvosta.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyksianalyysit, joissa rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevien vuosien liikevaihtoa laskettiin 20 % tai diskonttauskorkoja nostettiin 5 prosenttiyksikköä. Rahavirtojen todettiin olevan suhteellisen herkkiä liikevaihdon laskulle, sillä kulutason sopeuttaminen samaan tahtiin alenevan liikevaihdon kanssa on vaikeaa toteuttaa. Herkkyyksianalyysien perusteella ei kuitenkaan ole odotettavissa tulevia arvonalentumistappiota.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

15. SIIJOITUSKIINTEISTÖT JA OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Konsernissa ei ole sijoituskiinteistöjä eikä osakkuusyhtiöitä.

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
16. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT MUUT RAHOITUSVARAT		
Tasearvo 1.1.		
Lisäykset	9 643	
Käyvän arvon muutokset	31	
Myyntivoitot ja tappiot tuloslaskelmassa		
Tasearvo 31.12.	9 674	
17. MUUT RAHOITUSVARAT		
Tasearvo 1.1.	134	155
Lisäykset		25
Vähennykset	-3	-45
Tasearvo 31.12.	132	134
18. SAAMISET		
Tasearvo 1.1.		250
Arvon alentuminen		-250
Tasearvo 31.12.		0

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA VELAT

1000 EUR	1.1.2012	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssi- erot	Ostetut/myydyt tytär- yritykset	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset:						
Muut erät	78	868				947
Yhteensä	78	868	0	0	0	947
Kotimaisten tappiollisten yhtiöiden kirjaamaton verosaaminen						15 285

Konserni kirjasi tilikaudella 0,9 miljoonan euron laskennallisen verosaamisen Saksassa ja Itävallassa sijaitsevien tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista. Konsernilla oli lisäksi 31.12.2012 84,5 milj. euroa (87,2 milj. euroa 31.12.2011) vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernilla ei ole riittävä varmuutta tulevaisuudessa saatavien tuottojen ajankohdasta, verotuksellisesta käsittelystä sekä siitä missä yhtiössä tuotot syntyvät. Tappioiden vanheneminen alkaa vuodesta 2016.

Laskennalliset verovelat:

Kohdistettu liikearvo	488	-312				176
Muut erät	542	-43				499
Yhteensä	1 030	-356	0	0	0	674

1000 EUR	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssi- erot	Ostetut/myydyt tytär- yritykset	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:						
Muut erät	108	-30				78
Yhteensä	108	-30	0	0	0	78
Kotimaisten tappiollisten yhtiöiden kirjaamaton verosaaminen						16 837

Konsernilla oli 31.12.2011 87,2 milj. euroa (89,0 milj. euroa 31.12.2010) vahvistettuja ja vahvistamattomia tappiota, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernilla ei ole riittävä varmuutta tulevaisuudessa saatavien tuottojen ajankohdasta, verotuksellisesta käsittelystä sekä siitä missä yhtiössä tuotot syntyvät. Tappioiden vanheneminen alkaa vuodesta 2016.

Laskennalliset verovelat:

Kohdistettu liikearvo	959	-471				488
Muut erät	481	58	2			542
Yhteensä	1 440	-412	2	0	0	1 030

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
20. VAIHTO-OMAISUUS		
Aineet ja tarvikkeet	47	516
Keskeneräiset tuotteet		
Valmiit tuotteet	65	1 066
Muu vaihto-omaisuus	269	214
Vaihto-omaisuus yhteensä	381	1 797
21. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET		
Myyntisaamiset	54 453	44 866
Saamiset pitkäaikaishankkeista asiakkailta	13 030	4 890
Siirtosaamiset	3 360	7 467
Muut saamiset	505	2 059
Yhteensä	71 349	59 282
Saamiset on taseessa merkitty nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Konserni on kirjannut tilikaudella myyntisaamisista arvonalentumistappiota 1,3 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa vuonna 2011). Lisätietoja liitetiedossa 30. Rahoitusriskien hallinta.		
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät	35 561	24 879
Erääntyneet		
0-3 kuukautta	18 873	9 967
4-6 kuukautta	19	429
7-12 kuukautta		
> 12 kuukautta		9 593
Yhteensä	54 453	44 866

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
22. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT MUUT RAHOITUSVARAT		
Johdannaissopimukset		
Tasearvo 1.1.		36
Käyvän arvon muutokset		-36
Tasearvo 31.12.		0
23. RAHAVARAT		
Rahavarat	5 827	9 954
Yhteensä	5 827	9 954
Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut rahoitusvarat	9 676	
Rahavarat	5 827	9 954
Yhteensä	15 503	9 954

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

24. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Osakkeiden lukumäärä 1000 kpl	Osake pääoma 1000 EUR	Ylikurssi- rahasto 1000 EUR	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	yhteensä 1000 EUR
31.12.2010	129 413	12 941	0	38 697	51 638
31.12.2011	129 413	12 941	0	38 697	51 638
31.12.2012	129 413	12 941	0	38 697	51 638

Osakkeet ja osakepääoma

Elektrobit Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruisen osinkoon. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet on liitetty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 941 269,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 129 412 690 kappaletta. Yhtiön osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,10 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuttamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.-31.12.2012 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,01 euroa osakkeelta.

25. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Optio-oikeudet

I. Varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2005 päätettiin valtuuttaa hallitus antamaan optio-oikeuksia. Valtuutuksen perusteella hallitus jakoi 4 500 000 optio-oikeutta yhtiön johdolle ja optiojärjestelmässä varastoyhtiönä toimivalle kokonaan Elektrobitt Oyj:n omistuksessa olevalle tytäryhtiölle. Vuoden 2005 optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobitt Oyj:n osakepääomaa enintään 450 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 4 500 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2005A on 1.4.2008-30.4.2010, optio-oikeuksilla 2005B 1.4.2009-30.4.2011, optio-oikeuksilla 2005C 1.4.2010-30.4.2012 ja optio-oikeuksilla 2005D 1.4.2011-30.4.2013. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2005A-C perusteella ei merkitty osakkeita.

II. 15.3.2006 järjestetty varsinainen yhtiökokous päätti, että Elektrobitt Oyj:n uusille johtajille myönnetään optio-oikeuksia, joihin liittyy sitoumus osakeomistukseen. Myönnettyjä optio-oikeuksia on yhteensä 1 750 000 kappaletta, joista 750 000 myönnettiin hallituksen puheenjohtajalle ja 1 000 000 toimitusjohtajalle. Mainittuihin optio-oikeuksiin perustuvat osakemerkinnät voivat lisätä Elektrobitt Oyj:n osakepääomaa enintään 175 000 eurolla ja osakkeiden määrää enintään 1 750 000 osakkeella. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2006A oli 1.5.2009-31.5.2012. Merkintäajan päättymiseen mennessä optio-oikeuksien 2006A perusteella ei merkitty osakkeita.

III. Varsinainen yhtiökokous 14.3.2008 päätti optio-oikeuksien antamisesta Elektrobitt-konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta, joista 1 400 000 merkitään tunnuksella 2008A, 1 400 000 tunnuksella 2008B ja 1 400 000 tunnuksella 2008C. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta osaketta tai sen hallussa olevaa osaketta. Liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 3,1 prosenttia yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita. Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Elektrobitt Oyj:n osakkeen vallitsevaan markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammikuussa 2009, tammikuussa 2010 ja tammikuussa 2011. Osakkeen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2008A 1.4.2012-31.3.2014, optio-oikeuksilla 2008B 1.4.2013-31.3.2015 ja optio-oikeuksilla 2008C 1.4.2014-31.3.2016.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2005B

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	31.5.2006
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	1003
Toteutushinta, EUR	2,27
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	2,34
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	5,0
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	43 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	5,0
Riskitön korko	3,69 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa		1 003
Myönnettyt uudet optiot		0
Menetettyt optiot		0
Toteutetut optiot		0
Rauenneet optiot		-1 003
Tilikauden lopussa		0
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		0

Optiojärjestely 2005C

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	26.3.2008
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	60
Toteutushinta, EUR	2,14
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,45
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,2
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitiitti	46 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,2
Riskitön korko	2,70 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	60	60
Myönnetty uudet optiot 1000 kpl		
Rauenneet optiot	-60	
Tilikauden lopussa	0	60
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2005D

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot	
Myöntämispäivä	26.3.2008	
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	60	
Toteutushinta, EUR	2,14	
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,45	
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,2	
Oikeuden syntymisehdot		
Toteutus	Osakkeina	
Odotettu volatilitiitti	46 %	
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,2	
Riskitön korko	2,70 %	
Odotetut osingot	0	
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0	
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)		
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo		
Arvonmäärittämissalli	Black-Scholes	
	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	60	60
Myönnettyt uudet optiot 1000 kpl		
Rauenneet optiot		
Tilikauden lopussa	60	60
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		0

Optiojärjestely 2006A

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin johdolle

Järjestelyn luonne	Myönnettyt osakeoptiot
Myöntämispäivä	15.3.2006
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	1750
Toteutushinta, EUR	2,12
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	2,34
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	6,3
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	44 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	6,3
Riskitön korko	3,34 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	1 750	1 750
Myönnettyt uudet optiot	0	0
Menetettyt optiot		
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	-1 750	0
Tilikauden lopussa	0	1 750
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2008A

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin avainhenkilöille

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	14.8.2009
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	1168
Toteutushinta, EUR	0,19
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	0,68
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,7
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitietti	43 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,7
Riskitön korko	2,65 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	1 074	1 088
Myönnettyt uudet optiot	100	233
Menetetty optiot	-6	-246
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	1 168	1 074
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Optiojärjestely 2008B

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin avainhenkilöille

Järjestelyn luonne	Myönnettyt osakeoptiot
Myöntämispäivä	31.5.2010
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	1134
Toteutushinta, EUR	0,85
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	1,05
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,9
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	44 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,9
Riskitön korko	2,65 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	1 139	1 282
Myönnettyt uudet optiot		100
Menetettyt optiot	-5	-243
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	1 134	1 139
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optiojärjestely 2008C

Osakeperusteiset optiot, myönnetty konsernin avainhenkilöille

Järjestelyn luonne	Myönnetty osakeoptiot
Myöntämispäivä	19.8.2011
Myönnettyjen instrumenttien määrä 1000 kpl	740
Toteutushinta, EUR	0,73
Osakehinta myöntämishetkellä, EUR	0,56
Sopimuksen mukainen voimassaoloaika vuosina	4,7
Oikeuden syntymisehdot	
Toteutus	Osakkeina
Odotettu volatilitteetti	45 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,7
Riskitön korko	2,07 %
Odotetut osingot	0
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	0
Tulokseen perustuvan ehdon odotettu toteuma (myöntämispäivänä)	
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo	
Arvonmäärittämissmalli	Black-Scholes

	Optioiden määrät 2012 1000 kpl	Optioiden määrät 2011 1000 kpl
Tilikauden alussa	775	
Myönnettyt uudet optiot	0	775
Menetetty optiot	-35	0
Toteutetut optiot	0	0
Rauenneet optiot	0	0
Tilikauden lopussa	740	775
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0	0

26. ELÄKEVELVOITTEET

Taseen etuusperustainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	2 233	1 340
Varojen käypä arvo	-299	-286
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-557	256
Eläkevelka taseessa	1 377	1 311

Tuloslaskelman etuusperustainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Kirjaamaton eläkevelvoite ennen 1.1.		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	42	67
Korkomenot	76	73
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-8	-8
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-7	0
Työnantajan maksusuoritukset järjestelyyn		-6
Yhteensä	103	126

Taseessa esitetyt velan muutokset:

Tilikauden alussa	1 311	1 164
Eläkekulut tuloslaskelmassa	66	147
Tilikauden lopussa	1 377	1 311

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset:

Eurooppa		
Diskonntauskorko	3,60	5,70
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	3,60	2,80

27. VARAUKSET

1000 EUR	Uudelleen- järjestelyvaraus	Tappiolliset sopimukset	Muut	Yhteensä
31.12.2011	328	599	594	1 521
Varausten lisäykset	474	1 005	496	1 975
Käytetyt varaukset	-187	-98	-594	-880
Käyttämättömien varausten peruutukset				0
31.12.2012	615	1 506	496	2 617
Pitkäaikaiset varaukset	57	402		459
Lyhytaikaiset varaukset	558	1 103	496	2 158
Yhteensä	615	1 506	496	2 617

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
28. RAHOITUSVELAT		
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	3 364	1 647
Rahoitusleasingvelat	2 074	2 363
Yhteensä	5 438	4 010
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	9 000	
Rahoitusleasingvelat	2 884	2 700
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	1 007	2 296
Yhteensä	12 890	4 996
Pitkäaikaiset velat erääntyvät seuraavasti:		
2013		2 942
2014	3 800	675
2015	569	108
2016	976	285
2017	84	
Myöhemmin	9	
Yhteensä	5 438	4 010
Korolliset pitkäaikaiset velat jakaantuvat valuutoittain seuraavasti:		
EUR	5 438	4 010
Yhteensä	5 438	4 010
Korolliset lyhytaikaiset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:		
EUR	12 890	4 996
Yhteensä	12 890	4 996
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat:		
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	5 226	4 893
Yhden vuoden kuluessa	3 027	2 458
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 190	2 435
Yli viiden vuoden kuluttua	9	
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo	4 958	4 659
Yhden vuoden kuluessa	2 880	2 292
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 069	2 367
Yli viiden vuoden kuluttua	9	
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	268	234
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	5 226	4 893

29. OSTOVELAT JA MUUT VELAT	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Lyhytaikaiset		
Ostovelat ja muut velat		
Ostovelat	10 786	11 374
Siirtovelat	16 008	12 737
Muut velat	19 582	10 823
Yhteensä	46 375	34 934
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat henkilöstökuluista ja muista jaksotuksista.		
Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat		
Tasearvo 1.1.	335	
Käyvän arvon muutokset	-333	335
Tasearvo 31.12.	2	335

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

30. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassa useille rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit muodostuvat valuutta-, korko-, sijoitus- ja luottoriskeistä. Konsernin rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on vähentää hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, tase- ja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Konserni käyttää riskienhallinnassa valuuttatermiinejä ja -optioita sekä koronvaihtosopimuksia. Sijoitustoiminnassa käytetään konsernin ulkopuolisia ammattimaisia salkunhoitajia.

Konsernin rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus, ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin emoyhtiön talousosasto yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa. Konsernin emoyhtiö tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen läheisessä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa. Yhtiön johto arvioi riskikeskittymiä liiketoiminnan näkökulmasta huomioimalla kunkin keskittymän ominaispiirteiden samanlaisuuden, joihin taloudellisten olosuhteiden tai muiden olosuhteiden muutokset vaikuttavat samalla tavalla. Rahoitusmarkkinoilla toteutettavat operaatiot ja lainajärjestelyt on pääosin keskitetty emoyhtiöön. Tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla ja konsernitililimiiteillä.

Konsernin rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja maksuvalmiusriskeihin.

Markkinariskit

Markkinariskit johtuvat valuuttojen, korkojen ja arvopapereiden kurssien tai hintojen muutoksista. Näillä muutoksilla saattaa olla vaikutusta konserni tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuuttoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan. Konsernin kannalta merkittävimmät valuutat ovat euro ja USD. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Laskutusvaluuttana käytetään joko yksikön toimintavaluutaa tai yleisesti käytössä olevia valuuttoja (EUR, USD). Lisätietoja toimintavaluutasta ja ulkomaan rahan määräraisten erien muuntamisesta on myös löydettävissä konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Konserni noudattaa valuuttastrategiaa, jonka tavoitteena on valuuttakurssien vaikutusta minimoimalla turvata liiketoiminnan kate muutuvissa markkinaolosuhteissa. Valuuttastrategian periaatteiden mukaan suojataan tuleva varmana pidetty ja suurimmalla todennäköisyydellä toteutuva asianomaisen valuutan nettokassavirta, joka määritellään myyntisaatavien, ostovelkojen, tilauskannan sekä ennustetun nettovaluuttavirran perusteella. Konserni ei sovelle IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Konsernin valuuttastrategian mukaan suojausaste voi vaihdella noin 25-125 % nettopositiosta lasketuna. Katsauskauden päättyessä suojattu nettopositio oli vasta-arvoltaan 7,0 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana suojatun position määrä on vaihdellut välillä 2,5-12,3 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelmaan liittyvää transaktioriskiä on suojattu, ja taseen omaan pääomaan liittyvää translaattioriskiä ei ole pääsääntöisesti suojattu. Ulkomaan valuutoissa raportoitavien konserniyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä 31.12.2012 oli -0,7 miljoonaa euroa (2,3 miljoonaa euroa, 2011), josta dollarimääräisten konserniyhtiöiden omien pääomien yhteismäärä oli -1,7 miljoonaa euroa (0,6 miljoonaa euroa, 2011).

Konsernilla oli tilinpäätöspäivänä valuuttajohdannaisia seuraavat nimellismäärät (nimellismäärät eivät vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia):

Johdannaisopimukset	2012	2011
	1000 EUR	1000 EUR

Termiinit		
Käypä arvo	7	-310
Kohde-etuuden arvo	5 000	5 500
Ostetut valuuttaoptiot		
Käypä arvo	12	101
Kohde-etuuden arvo	2 000	4 300
Myydyt valuuttaoptiot		
Käypä arvo	-21	-126
Kohde-etuuden arvo	2 000	8 600

Dollarimääräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

	2012	2011
	1000 EUR	1000 EUR
Pitkäaikaiset varat	514	492
Pitkäaikaiset velat	189	580
Lyhytaikaiset varat		
Lyhytaikaiset varat	14 144	21 868
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset velat	16 129	21 175

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron 10 % vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin nähden, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Herkkyysanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän ulkomaan rahan määräisiin varoihin ja velkoihin. Muutos USD-määräisissä myyntisaamisissa ja veloissa olisi aiheutunut pääsääntöisesti valuutan kurssimuutoksista.

1000 EUR	Muutokset tuloslaskelmassa ennen veroja		Muutokset pääomassa ennen veroja	
	2012	2011	2012	2011
EUR, vahvistuu	200	-100	200	-100
EUR, heikkenee	-200	100	-200	100

Korkoriski

Osa konsernin lainoista on sidottu pitkiin korkoihin. Korkojen muutoksista aiheutuvan kassavirtariskin vähentämiseen on osittain käytetty myös koronvaihtosopimuksia. Konsernilla oli tilinpäätöspäivänä kiinteisiin korkoihin sidottuja lainoja ja koronvaihtosopimuksia seuraavasti:

	2012	2011
	1000 EUR	1000 EUR
Kiinteisiin korkoihin sidotut lainat	5 647	6 406
Koronvaihtosopimukset	1 400	2 600

Alla oleva taulukko kuvaa lainojen korkoriskiä, mikäli lyhytaikaisiin viitekorkoihin sidottujen lainojen korkokannoissa olisi tapahtunut +/- 1 %-yksikön muutos laskettuna vuotuisena korkokuluna tilikauden alun ja tilinpäätöspäivän keskimääräisellä lainapääomilla kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomana.

1000 EUR	Muutokset tuloslaskelmassa ennen veroja		Muutokset pääomassa ennen veroja	
	2012	2011	2012	2011
Lainapääoma 1.1.	9 000	13 100		
Lainapääoma 31.12.	18 300	9 000		
Lainapääoma keskimäärin	13 700	11 100		
Korkojen muutos	+/- 100	+/- 0	+/- 100	+/- 0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Konserni sijoittaa matalariskisiin korkorahastoihin, joten se ei ole altistunut sijoitustoiminnassaan noteerattujen osakkeiden ja joukkovelkakirjalainojen markkinahintojen vaihteluista aiheutuville hintariskeille. Konsernin periaatteiden mukaan kassanhallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja alhaisen riskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa ja näin ollen johdannaissopimuksilla suojattavia arvopapereita ei ole ollut.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu sijoitusten jakautuminen tilinpäätöspäivänä eri sijoitusinstrumenttien kesken.

	2012	2011
Osakkeet	0,0 %	0,0 %
Joukkolainat	0,0 %	0,0 %
Rahamarkkinasijoitukset	100,0 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	0,0 %

Sijoitusinstrumenttien yhteenlaskettu arvo on tilikaudella vaihdellut noin 0 euron ja noin 9,7 miljoonan euron välillä. Tilinpäätöspäivänä arvo oli noin 9,7 miljoonaa euroa. Riskikeskittymää on hallinnoitu pitämällä sijoituksia hyvin hajautetussa matalan riskin korkorahastossa.

Alla oleva taulukko kuvaa sijoitusten hintariskiä, mikäli markkinakoroissa olisi tapahtunut +/- 1 %-yksikön muutos kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomana. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat verojen jälkeiseen tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelmat on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisen korkotason muutosten mukaisesti. Herkkyyssanalyysi kuvaa koko sijoitustoiminnan markkinariskin, koska kaikki sijoitukset ovat korkoinstrumenteissa.

1000 EUR	Muutokset tuloslaskelmassa ennen veroja		Muutokset pääomassa ennen veroja	
	2012	2011	2012	2011
Rahamarkkinasijoitukset	+/-0	+/-0	+/-0	+/-0

Luottoriski

Konsernin luottoriskit liittyvät ennen kaikkea myyntisaamisiin, rahavaroihin, sijoitustoimintaan ja suojaamisessa käytettäviin johdannais-sopimuksiin. Talletus-, sijoitus- ja suojaustoiminnassa konserni toimii vain tunnettujen ja hyvän luottokelpoisuuden omaavien kumppaneiden kanssa.

Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajan asiakaskunnan kesken eri maantieteellisille alueille ja tarvittaessa luottoriskiä vähennetään esimerkiksi rembursseilla ja pankkitakauksilla. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskikeskittymää arvioidaan ensisijaisesti yksittäisten asiakkaiden osuutena koko konsernin myyntisaamisista, mutta myös saamisten erääntymisajan perusteella.

Konsernin luottoriskikeskittymä on noin 0,1 miljoonaa euroa, joka edustaa noin 0,2 % konsernin kaikista myyntisaatavista.

Tilikauden aikana tulospaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli noin 1,3 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa, 2011). Konsernilla ei ollut konsernin ulkopuolelle myönnettyjä pääomalainoja vuoden 2012 lopussa (0,0 miljoonaa euroa, 2011).

Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 21.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa ja liiketoimintasegmenteissä pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatimaa rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takamaan konsernin vahvalla rahoitusasemalla ja likvideillä sijoituksilla. Konsernin lainasopimuksiin liittyy tavanomaisia kovenantteja. Konsernilla on myös sitova 10 miljoonan euron luottolimiittisopimus sekä 10 miljoonan euron rahoituslimiittisopimus, jotka ovat voimassa vuoden 2014 puoliväliin saakka. Luottolimiitti- ja rahoituslimiittisopimuksiin liittyy omavaraisuusasteeseen ja käyttökatteeseen liittyviä kovenanttiehtoja, joita tarkastellaan puolivuositain. Käyttökatekovenantti rikkoutuu, jos EB:n jatkuvien ja lopetettujen toimintojen perusteella laskettu käyttökate kalenterivuosi- ja puolivuositain on alle 5,0 miljoonaa euroa ja omavaraisuusaste-kovenantin rikkoutuminen edellyttäisi noin 10 prosenttiyksikön heikennystä tilinpäätöspäivän omavaraisuusasteeseen. Tilikauden päättyessä luottolimiittiä oli käytössä 2,3 miljoonaa euroa ja rahoituslimiittiä 9,0 miljoonaa euroa.

Lainojen ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 28.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintatiedellytykset kaikissa olosuhteissa. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osin-gonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää tai uusien liikkeeseen lasket-tavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä.

Yhtiön johto on säännöllisesti seurannut konsernin nettovelkaantumisasastetta (net gearing) ja omavaraisuusastetta. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2012 lopussa 2,8 miljoonaa euroa (-0,9 miljoonaa euroa 31.12.2011) ja nettovelkaantumisasaste oli 4,1 % (-1,4 % 31.12.2011). Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden 2012 lopussa 54,7 % (62,8 % 31.12.2011).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskoh-
teisesti kunkin erän kirjanpitoarvot, joiden käypien arvojen ei katsota olennaisesti poikkeavan konsernitaseessa esitetyistä arvoista.

1000 EUR	Liitetieto	Kirjanpitoarvo 2012	Käypä arvo 2012	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011
Rahoitusvarat					
Muut rahoitusvarat		132	132	134	134
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18, 21	71 349	71 349	59 282	59 282
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17, 22	9 674	9 674		
Rahavarat	22	5 827	5 827	9 954	9 954
Valuuttatermiinit ja -optiot	22				
Rahoitusvelat					
Pankkilainat	28	13 370	13 384	4 347	4 394
Rahoitusleasingvelat	28	4 958	4 958	4 659	4 659
Ostovelat ja muut velat	26, 27, 29	54 624	54 624	37 766	37 766
Valuuttatermiinit ja -optiot	29	2	2	335	335

Osake- ja rahastosijoitukset sekä muut sijoitukset

Myytävisissä olevat rahoitusvarat koostuvat pää-
asiassa korkorahastoista, joiden käypä arvo pe-
rustuu tilinpäätöspäivän noteeraukseen (IFRS
7:n mukainen käyvän arvon taso 1; täysin sa-
manlaisten varojen ja velkojen noteeratut (oi-
kaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla).

Johdannaiset

Valuuttatermiinien ja -optioiden käyvät arvot
määritetään julkisesti noteerattujen valuutta- ja
korkotietojen pohjalta käyttäen yleisesti hyväk-
syttyjä arvostusmenetelmiä (IFRS 7:n mukainen
käyvän arvon taso 2; instrumentit, joiden käy-
pää arvo on todettavissa joko suoraan (ts. hinta-
na) tai epäsuorasti (ts. johdettuna)). Laskelmat
on laadittu ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.

Pankkilainat

Pankkilainojen käypien arvojen määrittämisessä
on sovellettu diskontattuja rahavirtoja. Rahavir-
toja määritettäessä on huomioitu koronvaihto-
sopimusten vaikutukset.

Rahoitusleasingvelat

Käypien arvojen on arvioitu likimain vastaavan
kirjanpitoarvoja.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa
niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vai-
kutusta ei ole olennainen saamisten maturiteet-
ti huomioiden.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen
kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, kos-
ka diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen
velkojen maturiteetti huomioiden.

31. JOHDANNAISSOPIMUKSET, JOIHIN ON SOVELLETTU SUOJAUSLASKENTAA

Konserni ei sovelle suojauslaskentaa johdannaissopimuksiin.

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
32. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	7 606	8 717
Työsuhde-etuudet	373	422
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		
Muut oikaisut	886	-3 042
Yhteensä	8 865	6 096

33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Yhden vuoden kuluessa	7 023	6 879
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	16 188	16 335
Yli viiden vuoden kuluttua	0	1 565

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin 1 kuukausi - 10 vuotta ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on vuokrannut sille tarpeettomat toimisto- ja tuotantotilat toistaiseksi voimassa olevilla vuokrasopimuksilla.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
34. VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET		
Omasta velasta		
Yrityskiinnitykset	18 119	11 419
Takaukset	17 674	22 659
Vuokravastuut		
Seur. vuonna erääntyvät	7 023	6 879
Myöhemmin erääntyvät	16 188	17 900
Sopimusvastuut		
Seur. vuonna erääntyvät	1 286	2 479
Myöhemmin erääntyvät	33	
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tai pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta	14 529	4 100
Muut velat	2	244

35. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
Emoyritys			
Elektrobit Oyj	Suomi		
Tytäryritykset			
Elektrobit Technologies Oy	Suomi	100,00	100,00
Elektrobit Wireless Communications Oy	Suomi	0,00	100,00
Elektrobit System Test Oy	Suomi	0,00	100,00
Elektrobit Wireless UK Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00
Elektrobit France SAS	Ranska	0,00	100,00
Elektrobit Automotive GmbH	Saksa	100,00	100,00
Elektrobit Austria GmbH	Itävalta	0,00	100,00
Elektrobit Inc	USA	0,00	100,00
Elektrobit Automotive Inc.	USA	0,00	100,00
Elektrobit Nippon KK	Japani	0,00	100,00
Elektrobit Wireless (Beijing) Ltd.	Kiina	0,00	100,00
e.solutions GmbH	Saksa	0,00	51,00
Elektrobit Automotive Software (Shanghai) Ltd.	Kiina	0,00	100,00
Elektrobit Automotive Romania SRL	Romania	0,00	100,00

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat ja palkkiot		
Emoyhtiön toimitusjohtaja		
Jukka Harju 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	290	287
Yhteensä	290	287
Emoyhtiön hallituksen, talous- ja tarkastusvaliokunnan ja segmenttihakemusten palkkiot		
Jorma Halonen 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	35	34
Kai Hilden 11.10.-31.12.2012	3	
Juha Hulkko 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	33	24
Seppo Laine 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	56	52
Staffan Simberg 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	40	35
Erkki Veikkolainen 1.1.-31.12.2012 ja 1.1.-31.12.2011	33	33
Yhteensä	200	178
Liiketoimia ja avoimia saldoja lähipiirin kanssa ei ole.		
Konsernin johtoryhmä	714	996
Lainat ja takaukset lähipiirille		
Lainoja ja takauksia lähipiirille ei ole		
Optio-ohjelmien kulut	92	108

36. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Elektrobit Oyj ("EB") ja Anite plc ("Anite") allekirjoittivat 28.1.2013 sopimuksen, jonka mukaan EB myi Test Tools -tuoteliiketoimintansa Anitelle. Kauppa toteutui 31.1.2013 ja se käsitti Oulussa sijaitsevan EB:n tytäryhtiön, Elektrobit System Test Oy:n koko osakekannan myynnin sekä liiketoimintaan liittyviä muita varoja Yhdysvalloissa ja Kiinassa. EB:n Test Tools -tuoteliiketoiminta tarjoaa radiokanavan emulointityökaluja ja testausratkaisuja langattoman teknologian kehittämiseen. Test Tools -liiketoiminta on ollut osa EB:n Wireless-liiketoimintasegmenttiä ja työllisti kauppahetkellä yhteensä 54 henkilöä Suomessa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa.

Lisätietoja liitetiedossa 2.

37. VIIDEN VUODEN LUKUSARJAT

	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008
Tuloslaskelma, (MEUR)					
Liikevaihto, (MEUR) **)	185,4	148,0	147,7	153,8	172,3
Liikevaihdon muutos, %	25,3	0,3	-4,0	-10,7	0,0
Liikevoitto/ -tappio, (MEUR) **)	2,5	-5,5	-17,3	-1,4	-42,7
Osuus liikevaihdesta, %	1,3	-3,7	-11,7	-0,9	-24,8
Tulos ennen veroja jatkuvista liiketoiminnoista, (MEUR)	2,0	-5,9	-18,7	-2,0	-47,4
Osuus liikevaihdesta, %	1,1	-4,0	-12,6	-1,3	-27,5
Tilikauden tulos jatkuvista liiketoiminnoista, (MEUR)	2,1	-6,5	-15,7	-3,3	-49,8
Osuus liikevaihdesta, %	1,1	-4,4	-10,7	-2,2	-28,9
Tilikauden tulos myydyistä liiketoiminnoista verojen jälkeen, (MEUR)	1,2	1,5	0,1	1,3	0,3
Osuus liikevaihdesta, %	0,6	1,0	0,1	0,9	0,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, (MEUR)	2,3	-5,3	-16,1	-2,2	-49,5
Osuus liikevaihdesta, %	1,2	-3,6	-10,9	-1,4	-28,7
Tase (MEUR)					
Pitkäaikaiset varat	47,8	44,1	41,2	39,4	46,7
Vaihto-omaisuus	0,4	1,8	1,9	2,4	3,3
Muut lyhytaikaiset varat	86,9	69,2	81,1	118,4	130,5
Myytävänä olevat omaisuuserät	7,7				
Oma pääoma	69,1	67,0	71,8	112,8	115,1
Pitkäaikainen vieras pääoma	7,9	6,9	11,6	15,0	19,7
Lyhytaikainen vieras pääoma	61,2	41,3	40,7	32,4	45,7
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	4,5				
Taseen loppusumma	142,7	115,1	124,2	160,2	180,5
Kannattavuus- ja muut tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto, % **)	3,1	-9,4	-17,1	-2,9	-35,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % **)	3,4	-6,6	-16,6	-0,8	-26,2
Korolliset nettovelat, (MEUR)	2,8	-0,9	-7,4	-42,4	-46,2
Nettovelkaantumisaste (net gearing) %	4,1	-1,4	-10,3	-37,6	-40,2
Omavaraisuusaste, %	54,7	62,8	62,4	71,5	64,9
Bruttoinvestoinnit, (MEUR) **)	12,2	12,4	10,7	4,0	9,8
% liikevaihdesta	6,6	7,7	6,6	2,6	5,7
Tutkimus- ja kehittämismenot, (MEUR) **)	22,2	22,1	21,6	14,7	37,9
% liikevaihdesta	12,0	15,0	13,3	9,6	22,0
Henkilöstö keskimäärin **)	1713	1553	1507	1589	1768

***) Jatkuvat toiminnot. Test Tools tuloslaskelmat vähennetty vuosilta 2012, 2011, 2010.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista, EUR					
Laimentamaton	0,01	-0,05	-0,13	-0,03	-0,38
Laimennettu	0,01	-0,05	-0,12	-0,03	-0,38
Tulos/osake lopetetuista liiketoiminnoista, EUR					
Laimentamaton	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
Laimennettu	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
Tulos/osake jatkuvista ja lopetetuista liiketoiminnoista, EUR					
Laimentamaton	0,02	-0,04	-0,12	-0,02	-0,38
Laimennettu	0,02	-0,04	-0,12	-0,02	-0,38
Oma pääoma / osake (EUR)	0,51	0,51	0,55	0,87	0,89
Osinko / osake (EUR) *)	0,01				
Osinko / tulos %	57,1				
P/E -luku	77,8	-9,2	-5,4	-34,5	-0,9
Efektiivinen osinkotuotto %	1,5				
Kurssikehitys (EUR)					
Ylin kurssi	0,79	0,76	1,25	1,40	1,79
Alin kurssi	0,38	0,36	0,66	0,33	0,29
Keskikurssi	0,64	0,55	0,92	0,62	0,82
Päätöskurssi	0,65	0,38	0,67	0,94	0,33
Osakekannan markkina-arvo (MEUR)	84,1	49,2	86,7	121,6	42,7
Osakkeiden vaihto					
MEUR	6,9	5,0	16,8	11,1	9,6
1000 kpl	10 750	9 169	18 190	17 822	11 770
Suhteessa keskimääräisestä osakkeiden lukumäärästä, %	8,3	7,1	14,1	13,8	9,1
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa (1000 kpl)	129 413	129 413	129 413	129 413	129 413
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana (1000 kpl)	129 413	129 413	129 413	129 413	129 413
Osakkeiden optio-oikeuksilla laimennettu osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana (1000 kpl)	130 238	130 051	130 277	129 580	129 413

*) Hallituksen esityksen mukaan vuosi 2012.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto % (ROE)	= $\frac{\text{tilikauden tulos} \times 100}{\text{oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikaudella)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	= $\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$
Nettovelkaantumisaste (net gearing) %	= $\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat, pankkisaamiset ja sijoitustodistukset} \times 100}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste %	= $\frac{\text{oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Tulos per osake	= $\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin vuoden aikana}}$
Oma pääoma per osake	= $\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko per osake	= $\frac{\text{tilikaudelta jaettava osinko (hallituksen esitys) per osake}}{\text{tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin}}$
Osinko per tulos %	= $\frac{\text{osinko per osake} \times 100}{\text{tulos per osake}}$
P/E luku	= $\frac{\text{osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{tulos per osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto %	= $\frac{\text{osinko per osake} \times 100}{\text{osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

38. OSAKKEIDEN OMISTUS

Osakekannan jakauma omistettujen osakkeiden mukaan 31.12.2012

Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista,%	Osakkeiden kokonaismäärä	Osuus osake- ja äänimäärästä,%
1-100	10 515	46,0	498 562	0,4
101-500	6 473	28,3	1 699 485	1,3
501-1000	2 311	10,1	1 821 362	1,4
1001-5000	2 608	11,4	6 180 063	4,8
5001-10000	469	2,1	3 584 467	2,8
10001-50000	352	1,5	8 015 213	6,2
50001-100000	71	0,3	5 199 689	4,0
100001-500000	51	0,2	13 551 888	10,5
500001-999999999999	21	0,1	88 861 961	68,7
Yhteensä	22 871	100,0	129 412 690	100,0
joista hallintarekisteröityjä	10		1 900 607	1,5

Osakeomistuksen jakauma omistajatyypeittäin 31.12.2012

Osakkeenomistajat omistajatyypeittäin:	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista, %	Osakkeiden kokonaismäärä	Osuus osake- ja äänimäärästä,%
Yritykset	764	3,3	23 508 861	18,2 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	13	0,1	3 388 273	2,6 %
Julkisyhteisöt	3	0,0	500 560	0,4 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	54	0,2	1 009 495	0,8 %
Kotitaloudet	21 925	95,9	96 124 529	74,3 %
Ulkomaat	102	0,4	2 980 365	2,3 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	10	0,0	1 900 607	1,5 %
Yhteensä	22 871	100,0	129 412 690	100,0 %

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2012

Lukumäärä Osuus osake- ja
äänimäärästä

Yhteensä liikkeellelaskettuja osakkeita	129 412 690	100,0
1. Hulkko Juha, hallituksen jäsen	27 214 362	21,0
2. Hilden Kai	10 831 316	8,4
3. Veikkolainen Erkki, hallituksen jäsen	9 388 719	7,3
4. Harju Jukka, toimitusjohtaja*	7 644 630	5,9
5. Halonen Eero	7 518 900	5,8
6. Fortel Invest Oy	7 205 497	5,6
7. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	3 371 449	2,6
8. Mariatorp Oy	2 800 000	2,2
9. Laine Seppo, hallituksen puheenjohtaja**	2 220 051	1,7
10. Wipunen varainhallinta Oy	1 650 000	1,3
Yhteensä	79 844 924	61,7
Muut (sis. hallintarekisteröidyt)	49 567 766	38,3

Hallitus ja toimitusjohtaja

Juha Hulkko, hallituksen jäsen	27 214 362	21,0
Veikkolainen Erkki, hallituksen jäsen	9 388 719	7,3
Harju Jukka, toimitusjohtaja*	7 644 630	5,9
Laine Seppo, hallituksen puheenjohtaja**	2 220 051	1,7
Simberg Staffan, hallituksen jäsen***	450 000	0,3
Halonen Jorma, hallituksen jäsen	21 000	0,0
Yhteensä	46 938 762	36,3

* sisältää Jukka Harjun määräysvaltayhtiön osakkeet

** sisältää Seppo Laineen määräysvaltayhtiön osakkeet

*** sisältää Staffan Simbergin määräysvaltayhtiön osakkeet

Emoyhtiön tuloslaskelma

	LIITETIETO	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Liikevaihto	1, 2	1 032	5 051
Liiketoiminnan muut tuotot	3	537	796
Materiaalit ja palvelut		- 2	- 56
Henkilöstökulut	4	-1 172	-2 857
Poistot ja arvonalentumiset	5	- 51	- 314
Liiketoiminnan muut kulut	6	- 978	-3 837
Liikevoitto		- 633	-1 216
Rahoitustuotot ja -kulut	7	515	420
Tulos ennen satunnaiseriä		- 118	- 796
Tulos ennen veroja		- 118	- 796
Välittömät verot	8	- 1	- 16
Tilikauden tulos		- 119	- 813

Emoyhtiön tase

	LIITETIETO	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	160	186
Aineelliset hyödykkeet	10	73	86
Sijoitukset	11	98 479	98 479
Pysyvät vastaavat yhteensä		98 713	98 751
Vaihtuvat vastaavat			
Saamiset			
Pitkäaikaiset	12	0	10
Lyhytaikaiset	13	26 970	20 299
Saamiset yhteensä		26 970	20 309
Rahat ja pankkisaamiset		9 764	5 857
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		36 734	26 166
Vastaavaa yhteensä		135 447	124 917
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osaakepääoma	14	12 941	12 941
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		38 697	38 697
Edellisten tilikausien voitot		65 785	66 597
Tilikauden voitto		- 119	- 813
Oma pääoma yhteensä		117 304	117 423
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	15	2 281	
Lyhytaikainen		15 863	7 494
Vieras pääoma yhteensä		18 143	7 494
Vastattavaa yhteensä		135 447	124 917

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä +/-	- 118	- 796
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot +	51	314
Rahoitustuotot ja -kulut -/+	- 515	- 420
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	- 583	- 902
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	- 258	- 226
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 268	- 719
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 109	-1 847
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista -	- 609	- 985
Saadut korot ja maksut liiketoiminnasta +	776	1 776
Maksetut välittömät verot -	- 1	- 16
Liiketoiminnan rahavirta	-1 944	-1 073

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin -	- 12	- 14
Investoinnit muihin sijoituksiin -		-23 000
Lainasaamisten takaisinmaksut +		3 048
Investointien rahavirta	- 12	-19 966
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	11 281	
Konsernin sisäisten saamisten lisäys /vähennys	-6 413	10 109
Konsernin sisäisten velkojen lisäys /vähennys	996	1 634
Rahoituksen rahavirta	5 863	11 743
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	3 907	-9 296
Rahavarat tilikauden alussa	5 857	15 153
Rahavarat tilikauden lopussa	9 764	5 857
Taseen mukainen rahavarojen muutos	3 907	-9 296

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä.

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina tai menojäännöspoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet 3-10 vuotta

Aineelliset hyödykkeet 3-5 vuotta

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinhintoihin ja valuuttaoptiot tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

Eläkkeet

Yhtiö on järjestänyt henkilöstön eläketurvan ulkopuolisten eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Eläkevakuutuskulut sisältyvät henkilöstökuluihin.

Leasingsopimukset

Leasingsopimukset ja määräaikaiset vuokrasopimukset käsitellään taseen ulkopuolisina vastuina.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden verot. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamisia.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä muut kuin euromääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin kurssiin.

Liikevaihto

Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja myönnytyillä alennuksilla.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
1. LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN		
Muut toiminnot	1 032	5 051
Yhteensä	1 032	5 051
2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN		
Eurooppa	968	4 912
Amerikka	54	67
Aasia	10	72
Yhteensä	1 032	5 051
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Muut	537	796
Yhteensä	537	796
4. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA HENKILÖSTÖKULUT		
Palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin henkilöitä		
Muut toiminnot	10	43
Yhteensä	10	43
Henkilömäärä tilikauden lopussa		
	10	41
Suoriteperusteiset henkilöstökulut		
Toimitusjohtaja	290	287
Hallituksen jäsenet	138	168
Muut palkat	575	1 932
Yhteensä	1 003	2 388
Eläkekulut	144	410
Muut henkilösivukulut	25	59
Yhteensä	1 172	2 857
5. POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Aineettomat oikeudet	29	27
Muut pitkävaik. menot	7	193
Koneet ja kalusto	15	93
Yhteensä	51	314

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Atk-laite ja ohjelmistokulut	172	2 208
Toimitilakulut	43	315
Hallintopalvelut	289	48
Matkakulut	88	150
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	18	172
Muut liiketoiminnan kulut	368	944
Yhteensä	978	3 837
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	27	27
Veroneuvonta		9
Muut palvelut	29	4
Yhteensä	56	40
7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot sijoituksista		
Konserniyhtiöiltä		
Muilta	31	102
Yhteensä	31	102
Korko- ja rahoitustuotot		
Konserniyhtiöiltä	577	586
Muilta	540	1 088
Yhteensä	1 117	1 674
Korko- ja rahoituskulut		
Konserniyhtiöille	0	- 8
Muille	- 632	-1 348
Yhteensä	- 632	-1 356
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	515	420
Rahoitustuotot ja -kulut sisältää kurssieroja (netto)	132	- 291
8. VEROT		
Muut verot	- 1	- 16
Yhteensä	- 1	- 16

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	276	262
Lisäykset tilikauden aikana	10	14
Hankintameno 31.12.	286	276
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	- 101	- 74
Tilikauden poisto	- 29	- 27
Kirjanpitoarvo 31.12.	156	175
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	1 383	1 383
Hankintameno 31.12.	1 383	1 383
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 371	-1 178
Tilikauden poisto	- 7	- 193
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	12
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	1 658	1 644
Lisäykset tilikauden aikana	10	14
Hankintameno 31.12.	1 668	1 658
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	-1 472	-1 252
Tilikauden poisto	- 36	- 220
Kirjanpitoarvo 31.12.	160	186

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
10. AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	353	387
Lisäykset tilikauden aikana	2	
Hankintameno 31.12.	355	387
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	- 338	- 279
Tilikauden poisto	- 15	- 93
Kirjanpitoarvo 31.12.	2	14
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	71	71
Hankintameno 31.12.	71	71
Kirjanpitoarvo 31.12.	71	71
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Hankintameno 1.1.	424	458
Lisäykset tilikauden aikana	2	0
Hankintameno 31.12.	426	458
Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	- 338	- 279
Tilikauden poisto	- 15	- 93
Kirjanpitoarvo 31.12.	73	86
11. SIJOITUKSET		
Osakkeet konserni		
Hankintameno 1.1.	98 470	75 470
Lisäykset tilikauden aikana		23 000
Hankintameno 31.12.	98 470	98 470
Osakkeet muut		
Hankintameno 1.1.	9	9
Hankintameno 31.12.	9	9
Sijoitukset yhteensä		
Hankintameno 1.1.	98 479	75 480
Lisäykset tilikauden aikana		23 000
Hankintameno 31.12.	98 479	98 479
12. PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Lainasaamiset		
Konserniyhtiöiltä		10
Yhteensä		10
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		10

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
13. LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset		
Konserniyhtiöiltä	1 810	1 364
Muilta		50
Yhteensä	1 810	1 414
Muut saamiset		
Konserniyhtiöiltä	25 008	18 595
Muilta	13	53
Yhteensä	25 021	18 648
Siirtosaamiset		
Konserniyhtiöiltä	34	6
Muilta	105	231
Yhteensä	139	237
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	26 970	20 299
14. OMAN PÄÄOMAN ERIEN MUUTOKSET		
Osakepääoma tilikauden alussa	12 941	12 941
Osakepääoma tilikauden lopussa	12 941	12 941
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto tilikauden alussa	38 697	38 697
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa	38 697	38 697
Vapaa oma pääoma tilikauden alussa	65 785	66 597
Tilikauden tulos	- 119	- 813
Vapaa oma pääoma tilikauden lopussa	65 666	65 785
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	104 362	104 482
Oma pääoma yhteensä	117 304	117 423

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

	2012 1000 EUR	2011 1000 EUR
15. VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikaiset lainat		
Lainat rahoituslaitoksilta	2 281	
Yhteensä	2 281	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 281	0
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset lainat		
Lainat rahoituslaitoksilta	9 000	
Yhteensä	9 000	0
Ostovelat		
Konserniyhtiöille	57	8
Muille	139	331
Yhteensä	195	338
Muut velat		
Konserniyhtiöille	6 399	5 354
Muille	79	1 036
Yhteensä	6 478	6 391
Siirtovelat		
Muille	189	766
Yhteensä	189	766
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	15 863	7 494
16. ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUIMUKSET		
Konserniyhtiöiden puolesta		
Takaukset	12 810	14 702
Omasta velasta		
Yrityskiinnitykset	10 000	5 000
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	2 582	1 741
Myöhemmin erääntyvät	1 089	1 734
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	21	204
Sopimusvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	1 160	2 141
17. JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Termiinit		
Käypä arvo	7	- 335
Kohde-etuuden arvo	5 000	5 500
Optiot		
Ostetut optiot		
Käypä arvo	12	101
Kohde-etuuden arvo	2 000	4 300
Mydyt optiot		
Käypä arvo	- 22	- 126
Kohde-etuuden arvo	2 000	8 600

18. OSAKKEET JA OSUUDET

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo 1000 EUR
YHTIÖ			
Konserniyhtiöt			
Elektrobit Wireless UK Ltd.	100,00	100,00	0
Elektrobit Technologies Oy	100,00	100,00	58 749
Elektrobit Automotive GmbH	100,00	100,00	39 721
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet			
Oulun Golf Oy			8
Oulu ICT Oy			1

Tilintarkastuskertomus

Elektrobit OY:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Elektrobit Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2012. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (I FRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan

mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjystä. Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harjintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitiilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (I FRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot sekä emoyhtiön että konsernin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulussa, helmikuun 18. päivänä 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jari Karppinen
KHT

Elektrobit

Elektrobit (EB) / Tutkijantie 8, FI-90590 Oulu, Finland / T. +358 40 344 2000 / F. +358 8 343 032 / www.elektrobit.com

Copyright 2013 Elektrobit (EB). All rights reserved. The information contained herein is subject to change without notice. EB retains ownership of and all other rights to the material expressed in this document. Any reproduction of the content of this document without prior written permission from EB is prohibited.